

လူ့ဘဝတန်ဖိုးထားမှုစရိုက် လောကီမင်္ဂလာ ၁၂၅ နှင့် ချစ်စံဝင်း

BURMESE CLASSIC .COM

ဒို့တာဝန်အရေးသုံးပါး

ပြည်ထောင်စုပျိုကွဲရေး	ဒို့အရေး
တိုင်းရင်းသားစည်းစနစ်ညီညွတ်မှုပျိုကွဲရေး	ဒို့အရေး
အဖျားအကြာအာလာတည်တံ့ခိုင်မြဲရေး	ဒို့အရေး

ပြည်သူ့သဘောထား

- ◆ ပြည်ပအားကိုး ပုဆိန်နိုး အဆိုပြင်ပိုင်ပိုင်များအား ဆန့်ကျင်ကြ။
- ◆ နိုင်ငံတော်တည်ငြိမ်အေးချမ်းရေးနှင့် နိုင်ငံတော်ဝန်ထောက်ရေးကို နှောင့်ယှက်ဖျက်ဆီးသူများအား ဆန့်ကျင်ကြ။
- ◆ နိုင်ငံတော်၏ပြည်တွင်းရေးကို ဝင်ရောက်စွက်ဖက်နှောင့်ယှက်သော ပြည်ပနိုင်ငံများအား ဆန့်ကျင်ကြ။
- ◆ ပြည်တွင်းပြည်ပ အဖျက်သမားများအား ဘုံရန်သူအဖြစ် သတ်မှတ်ချေမှုန်းကြ။

နိုင်ငံရေးဦးတည်ချက် (၄)ရပ်

- ◆ နိုင်ငံတော်တည်ငြိမ်ရေး၊ ရပ်ရွာအေးချမ်းသာယာရေးနှင့် တရားဥပဒေစိုးမိုးရေး။
- ◆ အမျိုးသားပြန်လည်စည်းလုံးညီညွတ်ရေး။
- ◆ နိုင်ငံတော် ဖွဲ့စည်းမှုအခြေခံဥပဒေအရ ဖြစ်ပေါ်လာရေး။
- ◆ ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ဖွဲ့စည်းမှုအခြေခံဥပဒေအရ သစ်နံ့စိုက်စွာ ဖွဲ့စည်းပြီး တိုးတက်သော နိုင်ငံတော်သစ်တစ်ရပ်တည်ဆောက်ရေး။

စီးပွားရေးဦးတည်ချက် (၄)ရပ်

- ◆ စိုက်ပျိုးရေးကို အခြေခံ၍ အခြားစီးပွားရေးကဏ္ဍများကိုလည်း ဘက်စုံဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင် တည်ဆောက်ရေး။
- ◆ ဓမ္မာက္ခက်စီးပွားရေးစနစ် ပိုမိုပြင်စွာဖြစ်ပေါ်လာရေး။
- ◆ ပြည်တွင်းပြည်ပ ဓာတ်တပ်ပညာနှင့် အရင်းအနှီးများစိတ်ဝင်စား၍ စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင် တည်ဆောက်ရေး။
- ◆ နိုင်ငံတော်စီးပွားရေးစနစ်ရပ်လုံးကို ဝန်တီးနိုင်မှုပွမ်းအားသည် နိုင်ငံတော်နှင့် တိုင်းရင်းသား ပြည်သူတို့၏ လက်ဝယ်တွင်ရှိရေး။

ဂုဏ်ရေးဦးတည်ချက် (၄)ရပ်

- ◆ တစ်မျိုးသားလုံး၏ စိတ်ဓာတ်နှင့် အကျင့်စာရိတ္တဖြင့်မားရေး။
- ◆ အမျိုးဂုဏ်၊ ဓတိဂုဏ်ဖြင့်မားရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှု အမွေအနှစ်များ၊ အမျိုးသားရေး လက္ခဏာများ မပျောက်ပျက်အောင် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေး။
- ◆ မျိုးချစ်စိတ်ဓာတ်ရှင်သန်ထက်မြက်ရေး။
- ◆ တစ်မျိုးသားလုံး ကျန်းမာကြံ့ခိုင်ရေးနှင့် ပညာရည်ဖြင့်မားရေး။

**လူ့ဘဝတန်ဖိုးထားမှု ခရစ်တော်နှင့်
လောကီမင်္ဂလာ (၁၂) ခန်း**

အမျိုးသားစာပေဆုရ သတင်းစာဆရာ စာရေးဆရာ
ချစ်စံဝင်း

၂၀၀၉ ခုနှစ် ဧပြီ ၁ ရက်

စာမူခွင့်ပြုချက်အမှတ်
 ၄၀၀၆၈၅၀၆၀၉
 မျက်နှာပုံးခွင့်ပြုချက်အမှတ်
 ၄၀၀၉၂၈၀၈၀၉
 ထုတ်ဝေသည့်ကာလ
 ၂၀၀၉-ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ၊ ပထမအကြိမ်
 စောင်ရေ
 ၁၀၀၀

မျက်နှာပုံးပန်းချီ - မောင်မောင်သိုက်
 အတွင်းဖလင် - ထွန်းထွန်း
 စာအုပ်ချုပ် - ကိုမြင့်

မျက်နှာပုံးနှင့် အတွင်းပုံနှိပ်
 ရာပြည့်အောင်စက် (၀၅၉၀၁)
 ၁၉၉၊ လမ်း-၅၀၊ ပုဇွန်တောင်မြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။
 ထုတ်ဝေသူ

ဒေါ်မော်မော်၊ ပန်းမျိုးတစ်ရာ စာပေ (၀၃၉၆၉)
 တိုက်-၉၊ အခန်း ၂၀၃-၂၀၄၊ ပုဇွန်တောင်ဥယျာဉ်အိမ်ရာ၊
 ပုဇွန်တောင်မြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။

တန်ဖိုး - ၁၂၀၀ ကျပ်

ထုတ်ဝေသည့်စာအုပ် ကတ်တလောက်အညွှန်း (CIP)

ချစ်စံဝင်း ၇၅၂
 လူ့ဘဝတန်ဖိုးထားမှုစရိုက်နှင့် လောကီမင်္ဂလာ (၁၂)ခန်း စာတမ်း
 ချစ်စံဝင်း - ရန်ကုန်။
 ပန်းမျိုးတစ်ရာစာပေ ၊ ၂၀၀၉။
 ၉၅-စာ ၊ ၂၀၀၅ x ၁၃ စင်တီ
 (၁) လူ့ဘဝတန်ဖိုးထားမှုနှင့် လောကီမင်္ဂလာ(၁၂)ခန်းစာတမ်း

မာတိကာ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
-	စာတမ်းရှင်၏ကိုယ်ရေး	က
-	နိဒါန်း	၁
-	ရည်ရွယ်ချက်	၂
-	မင်္ဂလာဟူသည်	၃
-	အပြားပြားသောမင်္ဂလာများ	၄
-	ကောတူဟလမင်္ဂလာ	၆
-	ဘိသိက်မင်္ဂလာ (၁၂)ပါး	၆
-	ပွဲကြီးမင်္ဂလာဆင်ယင်မှု	၁၀
-	လောကီမင်္ဂလာ (၁၂)ပါး	၁၁
-	မင်္ဂလာတို့ဖြင့် ထုံးမွမ်းအပ်သော လူနေမှုဘဝ	၁၃

- အရှင်ဩဘာသာ ဘိဝံသ၏မင်္ဂလာအဖွင့် ၁၄
- ဝရိတ်ရွတ်တော်မူခြင်း ၁၅
- ဇာတိဖြစ်လာခြင်းကို အလေးထားကြိုဆို ၁၆
- ကိုယ်ဝန်ဆောင်ခြင်းသားဖွားခြင်းသည်မင်္ဂလာ ၁၇
- ပုခက်တင်မင်္ဂလာ ၁၈
- အမည်ပေးမင်္ဂလာ ၂၁
- ပုဆိုးအင်္ကျီဝတ်ဆင်ခြင်း၊ ထမင်းဦးခွံခြင်း ၂၃
- ပဗ္ဗဇ္ဇရှင်ပြုမင်္ဂလာအခမ်းအနား ၂၄
- မြန်မာတို့ ရှင်ပြုပုံ ၂၇
- လက်ထပ်ထိမ်းမြားခြင်းမင်္ဂလာ ၂၉
- အယူအဆများ ၃၁
- လက်ထပ်ထိမ်းမြားခြင်းမင်္ဂလာ (၁၀) မျိုး ၃၂
- လောကီမင်္ဂလာ (၁၂) ခန်း ၏ရည်ရွယ်ချက် ၃၄
- မဟာမင်္ဂလာမင်းခမ်းတော်၊ ခေါင်းဆောင်ပျိုးထောင်မှု ၃၇
- နိုင်ငံခေါင်းဆောင်ပြုပျိုးထောင်မှု ၃၈
- တောင်တွင်းကြီးမင်းသမီး၊ နားထွင်း၊ ၃၉
- ဆံထုံးထုံး၊ ဒက်ဆင်တဘက်တင်၊
- လက်ထပ်မင်္ဂလာအခါတော်ပုံ

- မြန်မာတို့တန်ဖိုးထားမှုစနစ် ၄၀
- နိဂုံး ၄၂
- ရည်ညွှန်းကိုးကားသည့်စာအုပ်များ ၇၆
- နောက်ဆက်တွဲ (က)
- ဂဗ္ဘဝါသမင်္ဂလာပြုနည်း ၄၄
- နောက်ဆက်တွဲ (ခ)
- ဝိဇာတမင်္ဂလာပြုနည်း ၄၆
- နောက်ဆက်တွဲ (ဂ)
- သိရောဒကမင်္ဂလာပြုနည်း ၄၈
- ကင်ပွန်းတပ်မင်္ဂလာပွဲသိမ်းဆုပေး ၅၀
- နောက်ဆက်တွဲ (ဃ)
- ကေသစ္ဆေမင်္ဂလာပြုနည်း ၅၄
- နောက်ဆက်တွဲ (င)
- ဒေါဠာကရဏာမင်္ဂလာပြုနည်း ၅၆
- နောက်ဆက်တွဲ (စ)
- ဆင်ဖြူရှင်မယ်ဧချင်း ၅၈
- နောက်ဆက်တွဲ (ဆ)
- မင်းရဲဒိဗ္ဗဧချင်း ၅၉

နောက်ဆက်တွဲ (၈)

- ဒါယကာမင်းတရားကြီးသမီးတော်မြတ် ရတနာကိုပုခက်တင်မင်္ဂလာပြု (လူးတား) ၆၀

နောက်ဆက်တွဲ (၉)

- နာမကရဏမင်္ဂလာပြုနည်း အန္တတ္တသညာခေါ်စရာဖြင့် လျှော်စွာအညီ အမည်မှည့်အံ့သောငှာ ၆၁

နောက်ဆက်တွဲ (၁၀)

- ဒုဿဂဟဏ မင်္ဂလာပြုနည်း ၆၃

နောက်ဆက်တွဲ (၁၁)

- အာဟာရပရိဘောဂ မင်္ဂလာပြုနည်း ၆၅

နောက်ဆက်တွဲ (၁၂)

- ဘူများကရဏ မင်္ဂလာပြုနည်း ၆၉

နောက်ဆက်တွဲ (၁၃)

- အလှူတော် မင်္ဂလာဩဘာစာ ၇၂

နောက်ဆက်တွဲ (၁၄)

- ထိမ်းမြားမင်္ဂလာပွဲတွင် ဖတ်ကြားသော ဩဘာစာ-ဧကပိုဒ်ရတု ၇၄

စာတမ်းရှင်၏ကိုယ်ရေး

လူ့ဘဝတန်ဖိုးထားမှုစရိုက်နှင့် လောကီမင်္ဂလာ(၁၂)ခန်း စာတမ်းကိုရေးသူ အမျိုးသားစာပေဆုရ စာရေးဆရာသတင်းစာဆရာ ချစ်စံဝင်းကို အဖဦးကျော်စိန်၊ အမိဒေါ်လှသန်းတို့မှ ကဝမြို့နယ် ရစ်ကံကြီးရွာတွင် ၁၃၀၁ ခု ပြာသိုလဆန်း ၁၄ ရက်၊ ၁၉၄၀ ပြည့် ဇန်နဝါရီလ ၂၂ ရက်နေ့တွင် ဖွားမြင်သည်။

ငယ်စဉ်က ရစ်ကံကြီးရွာ သာသနာဇောတိက ပုဗ္ဗာရာမ ကျောင်းနှင့် ရစ်ကံကြီးရွာအစိုးရ မူလတန်းကျောင်းတို့တွင် စတင်ပညာ သင်ကြားသည်။ ရစ်ကံကြီးအရှေ့ကျောင်း ဆရာတော် ဦးဝိရိယ၏ တပည့်ရင်းဖြစ်သည်။

၁၉၅၃ ခုနှစ်တွင် ပဲခူးမြို့သို့ တက်ရောက်စာပေသင်ကြား သည်။ ပဲခူးမြို့ ဆရာဦးမောင်မောင် အလွတ်ပညာသင် ကျောင်းနှင့် ဆရာကြီး ဦးသာဒင်ကျောင်းမှ တက္ကသိုလ်ဝင်တန်း အောင်မြင်သည်။ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်မှ ဝိဇ္ဇာ B.A ဘွဲ့ရရှိသည်။

၁၉၆၄ ခုနှစ်မှစ၍ စာပေလောကထဲသို့ ဝင်ရောက်ခဲ့ပြီး ဆရာသော်တာဆွေ၏ အဟိစာအုပ်တွင် “ရန်ကစ် က ချန်စစ်” အမည်ဖြင့် သရော်စာများစတင်ရေးသားသည်။ ပထမဆုံးစတင်ပုံနှိပ် ထုတ်ဝေသော စာအုပ်မှာ ပါဏဗေဒ အဖွင့်နိဒါန်းဖြစ်သည်။ ၁၉၇၄ ခုနှစ်တွင် ပန်းမျိုးတစ်ရာစာပေကို တည်ထောင်သည်။

စာရေးဆရာချစ်စံဝင်းသည် ဆောင်းပါးပေါင်းအပုဒ် ၃၀၀၀ ကျော်၊ ဝတ္ထုတိုအပုဒ် ၅၃ ပုဒ်၊ ဝတ္ထုရှည် ၂ ပုဒ်၊ ဩဇာတိရွယ် ၁ ပုဒ်၊ စာတမ်း ၂၈ စောင်၊ ရုပ်ရှင်ဝတ္ထုဇာတ်ညွှန်း ၅ ပုဒ်၊ ဓမ္မဝိသုဒ္ဓိ ဝတ္ထုဇာတ်လမ်း ၃ ပုဒ်၊ သီချင်း ၃ ပုဒ်နှင့် စာအုပ် ၁၆၅ အုပ် ရေးသားထုတ်ဝေခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ ဆရာချစ်စံဝင်းသည် လောကီခွဲ

၃၀ ကျော်ရှိ၍ ၁၉၈၆ ခုနှစ်က ဤခရီးနီးသလား စာအုပ်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်က ဆန်ဖွပ်သည့်အဖိုးအို စာအုပ်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ အမျိုးသားစာပေဆု ရရှိခဲ့သည်။

၂၀၀၄ ခုနှစ်က တကောင်းမှ အသစ်တွေရှိမှု ပျူအထောက် အထားစာအုပ်ဖြင့် သုတစွယ်စုံ စာပေဆုရရှိ၍ ၂၀၀၅ ခုနှစ်က မြန်မာ မြို့ဟောင်းတကောင်းရုပ်ပုံလွှာစာအုပ်ဖြင့် ပခုက္ကူ ဦးအုံးဖေ စာပေဆု ရရှိသည်။ ဆရာသည် နိုင်ငံပေါင်း ၁၇ နိုင်ငံသို့ စာပေခရီးအကြိမ် ၇၀ သွားရောက်ခဲ့သည်။ ဆရာသည် ကမ္ဘာလှည့်ခရီးသွားလုပ်ငန်း၊ ယဉ်ကျေးမှုအနုပညာလုပ်ငန်း၊ ဘာသာရေးသာသနာရေးလုပ်ငန်းများ၊ စရဟိတလုပ်ငန်း၊ အနာကြီးရောဂါသည် များပြန်လည်ထူထောင်ရေး၊ အမေနေ့ထွန်းကားရေး၊ ဓမ္မစေတီခေါင်းလောင်းရှာဖွေရေး၊ လူငယ် ရေးရာကိစ္စများ၊ နာဂစ်ပြန်လည်ထူထောင်ရေးစသည့် အများအကျိုး ပြုလုပ်ငန်းပေါင်းများစွာကို ပြုလုပ်ခဲ့ပြီး လူ့ဘဝတန်ဖိုးထားမှု စရိုက်နှင့် လောကီမင်္ဂလာ ၁၂ ခန်းအပါအဝင် စာတမ်းပေါင်း ၂၉ စောင်ကို ရေးသားခဲ့သည်။

လူ့ဘဝတန်ဖိုးထားမှုစရိုက်နှင့် လောကီမင်္ဂလာ (၁၂) ခန်း

ချစ်စံဝင်း

နိဒါန်း

၁။ မြန်မာတို့သည် မိမိတို့ရရှိထားသော လူ့ဘဝ၏တန်ဖိုးကို ပိုင်းပိုင်းခြားခြားသိရှိသူများ ဖြစ်သည်။ မြန်မာတို့သည် ဘဝကိုတန်ဖိုး ထားသူများဖြစ်သည်။ ရရှိသောဘဝတွင် လောကီလောကုတ္တရာ နှစ်ဖြာသော အကျိုးအတွက် ထိထိရောက်ရောက် အသုံးပြုလိုသူများ ဖြစ်သည်။ ထိထိရောက်ရောက် အသုံးပြုရန်အတွက် ထိထိရောက် ရောက် ပြင်ဆင်ကြသူများလည်းဖြစ်သည်။ တန်ဖိုးရှိသော လူ့ဘဝကို ကျက်သရေမင်္ဂလာအပေါင်းနှင့် ထုံမွမ်းထားကြသူတို့ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့်လည်း မြန်မာလူမျိုးတို့သည် ဘဝကို မင်္ဂလာအရပ်ရပ်နှင့် ဖွဲ့နှောင် ထားကြသည်။

၂။ မြန်မာတို့၏ ရှင်သန်မှုဘဝတွင်မြားမြောင်လှစွာသော မင်္ဂလာ အခမ်းအနားများရှိသည်။ မြတ်စွာဘုရား ကိုယ်တော်တိုင်ထတည်း (၃၈)ဖြာသော မင်္ဂလာတရားတို့ကို ဟောကြားတော်မူခဲ့သည်။

ချစ်စံဝင်း

မြန်မာတို့၏ရိုးရာစရိုက် ထုံးတမ်းစဉ်လာအရ ကျင်းပပြုလုပ်မြဲဖြစ်သော လောကီမင်္ဂလာ (၁၂) ပါးရှိသည်။

၃။ မြန်မာတို့သည် မိမိတို့ဘဝကို မိမိတို့တန်ဖိုးထားပုံ၊ တန်ဖိုး နှိုင်းအောင် နေထိုင်ကြပုံ၊ မိမိတို့ဘဝကို ကျက်သရေမင်္ဂလာဖြင့် ဖွဲ့နှောင်း နေထိုင်ကြပုံများကို တင်ပြရန် -

“လူ့ဘဝတန်ဖိုးထားမှု မြန်မာစရိုက်နှင့် လောကီရိုးရာမင်္ဂလာ ၁၂ ခန်း” စာတမ်းကို ရေးသားခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ရည်ရွယ်ချက်

၄။ လူ့ဘဝတန်ဖိုးထားမှု မြန်မာစရိုက်နှင့် လောကီရိုးရာမင်္ဂလာ ၁၂ ခန်းစာတမ်း၏ ရည်ရွယ်ချက်များသည် အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်။

- (က) လူ့ဘဝသည် တန်ဖိုးထားအပ်သောအရာဖြစ်သည်ကို သိရှိတန်ဖိုးထားစေရန်၊
- (ခ) မြန်မာတို့က လူ့ဘဝတန်ဖိုးထားရှိရေးအတွက် မည်ကဲ့သို့ ဓလေ့စရိုက်များရှိသည်ကို ဖော်ထုတ်ရန်၊
- (ဂ) မြန်မာတို့၏ လောကီရိုးရာမင်္ဂလာ (၁၂)ခန်း ထားရှိ ခြင်းနှင့် ဘဝတည်ဆောက်ပုံကို လေ့လာရန်၊
- (ဃ) လောကီမင်္ဂလာအရပ်ရပ်နှင့် ရည်ရွယ်ချက်များကို ဖော်ထုတ်ရန်၊
- (င) မင်္ဂလာအခင်းအကျင်းများထဲမှ မလိုလား၊ မပြုကျင့် တန်ရာများကို ရှောင်ရန်

တို့ဖြစ်သည်။

လူ့ဘဝတန်ဖိုးထားမှုစရိုက်

မင်္ဂလာဟူသည်

၅။ ပေါရာဏကထာအဘိဓာန် အလိုအရ မင်္ဂလာဟူသော စကားမှာ ပါဠိသက်စကားဖြစ်၍

က။ မကောင်းမှုကိုသတ်ခြင်း၊

ခ။ ကြီးပွားခြင်း

ဟုအဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုပေးသည်။

မြန်မာစာအဖွဲ့၏ မြန်မာအဘိဓာန်ကျမ်းတွင် ကား မင်္ဂလာမည်သောစကားရပ်ကို

က။ တိုးတက်ကြီးပွားရာအကြောင်းတရား၊

ခ။ ကောင်းမြတ်ခြင်း၊ တင့်တယ်ခြင်း၊ ကျက်သရေရှိခြင်း

ဟူ၍အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုသည်။

မင်္ဂလာကို ဘိသိက်မင်္ဂလာကျမ်းများက

“မင်္ဂ ပါပံ လုနာတိ ဆိန္ဒတိတိ မင်္ဂလံ”

ဟုဝိဂြိုဟ်ပြုကြသည်။

မင်္ဂ ပါပံ = မကောင်းမှုအကုသိုလ် ထိုထိုသော ဘေးဒဏ်၊

လုနာတိ ဆိန္ဒတိတိ = ပယ်လှီးရိတ်ဖြတ်ပျောက်စေတတ်၏။

ဣတိတသ္မာ = ထို့ကြောင့်

မင်္ဂလံ = မင်္ဂလာမည်၏

တစ်နည်း “မင်္ဂ သီရိ လဘိတုံ အလတိ အလုနာတိတိ မင်္ဂလာ”

ဟုဝိဂြိုဟ်ပြု၏။

- မင်္ဂသီရိ = အလုံးစုံသော ကျက်သရေအပေါင်းကို
- လာဘိတုံ = ရစေခြင်းငှာ
- အလတိ အရဟတိတိ = ထိုက်၏။
- ဣတိတသ္မာ = ထို့ကြောင့်
- မင်္ဂလံ = မင်္ဂလာမည်၏။

မကောင်းမှုများ ကင်းစင်ပျောက်၍ ကျက်သရေအပေါင်းနှင့် ပြည့်စုံခြင်းသည် မင်္ဂလာမည်၏။

အပြားပြားသော မင်္ဂလာများ

- ၆။ မြန်မာတို့သည် မင်္ဂလာနှင့်စပ်ဆိုင်ပါက
 - က။ လောကီလောကုတ္တရာ မင်္ဂလာရှစ်ပါး၊
 - ခ။ ကောလာဟလငါးပါး မင်္ဂလာ၊
 - ဂ။ မင်္ဂလာတရား (၃၈) ပါး၊
 - ဃ။ လောကီမင်္ဂလာ (၁၂) ပါး၊
 - င။ မင်္ဂလာနှင့်စပ်ဆိုင်သော ဘိသိက် (၁၂) ပါး၊
 - စ။ ကောတူဟလ မင်္ဂလာ (၁၀) ပါး၊
 - ဆ။ ထိမ်းမြားခြင်း (၁၀) ပါးစသည်ဖြင့်ရှိ၏။

ဒသနိပါတ်မဟာမင်္ဂလဇာတ်လာ လောကီလောကုတ္တရာ မင်္ဂလာ ရှစ်ပါးမှာ

- ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါတို့ကို မေတ္တာထားရှိ ရှိသေခြင်း၊
- မိမိကိုယ်ကိုနှိမ့်ချ၍ အမျက်မထွက်ခြင်း၊
- အဆွေခင်ပွန်းတို့အား မထိမဲ့မြင်မပြုခြင်း၊
- မိမိဥစ္စာကို အဆွေခင်ပွန်းတို့အား အထိုက်အလျောက် ခွဲဝေပေးခြင်း၊
- အညီအညွတ်ရှိသော လင်ကိုရှိသေ၍ သီလရှိသော

သားသမီးတို့ကို ဖွားမြင်ခြင်း၊

- အရည်အချင်းကိုသိသော မင်းထံခစားခြင်း၊
- အစားအသောက်ပန်းနံ့သာတို့ကို စေတနာဖြင့် ပေးလှူခြင်း၊
- သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာကိုလက်ကိုင်ထား၍ မဂ်ဖိုလ်ကို ရရှိခြင်း

တို့ဖြစ်သည်။ မင်္ဂလာတရားနှင့်ပတ်သက်ပါက မြတ်စွာဘုရား ကိုယ်တော်တိုင် ဟောကြားတော်မူသော အပြား (၃၈)ပါးရှိသော မင်္ဂလာတရား (၃၈)ပါးလည်းရှိသည်။ မင်္ဂလာနှင့်ပတ်သက်ပါ လောကပါလ လောကဗျူဟာ နတ်မင်းကြီးတို့က လူတို့က လူတို့ကို ပူးကပ်လျက်ကြွေးကြော်သော ကောလာဟလငါးပါးလည်းရှိသည်။

- နှစ်ပေါင်းရာကျော်ပါက စကြဝတေးမင်းကြီး ပေါ်ထွန်းလာမည်ဟုဆိုသော စက္ကဝတ္တိမင်္ဂလာ၊
- နှစ်ပေါင်းတစ်သိန်းကြာပါက ကမ္ဘာကြီးပျက်မည် ဟုဆိုသော ကပ္ပကောလာဟလမင်္ဂလာ၊
- နှစ်ပေါင်းရှစ်သောင်းကြာပါက ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရား ပွင့်တော်မူမည်ဆိုသော ဗုဒ္ဓကောလာဟလ မင်္ဂလာ၊
- လူ့ပြည်၌ (၁၂)နှစ်အကြာတွင် မင်္ဂလာတရား ပေါ်ထွန်းလာမည်ဆိုသော မင်္ဂလာကောလာဟလ မင်္ဂလာ၊
- လူ့ပြည်လောက (၇)နှစ် အကြာတွင် မောနေယျ အကျင့်မြတ်ကို ကျင့်နိုင်မည်ပုဂ္ဂိုလ်တော်လာ ဧည့်ဟု သော မောနေယျကောလာဟလမင်္ဂလာတို့ဖြစ်သည်။

ထောတူဟလမင်္ဂလာ

၇။ အခြားမင်္ဂလာ အမျိုးကားကောတူဟလမင်္ဂလာဖြစ်သည်။ ထောတူဟလမင်္ဂလာဆိုသည်မှာ အုတ်အုတ်ကျက်ကျက်တခဲနက်သော ကောင်းချီးဩဘာပေးသံကို ခေါ်သည်။ ကောတူဟလမင်္ဂလာ (၁၀) ပါးရှိသည်။

- သီရိမင်္ဂလာ = ဘုန်းကျက်သရေနှင့်ပြည့်စုံခြင်း၊
- ဇေယျမင်္ဂလာ = အောင်မြင်ခြင်း၊
- ဝရမင်္ဂလာ = မြင့်မြတ်ခြင်း၊
- သိဒ္ဓိမင်္ဂလာ = ပြီးစီးခြင်း၊
- သုတိမင်္ဂလာ = ဝမ်းမြောက်ခြင်း၊
- ဩဘာမင်္ဂလာ = ချီးကျူးကြွေးကြော်ခြင်း၊
- ထောမနာမင်္ဂလာ = ချီးမွမ်းခြင်း၊
- ပတ္တနာမင်္ဂလာ = ဆုတောင်းခြင်း၊
- သီတမင်္ဂလာ = အေးမြခြင်း၊
- သုခမင်္ဂလာ = ချမ်းသာခြင်း

ဟူသော ဆယ်ဖြာသော မင်္ဂလာတို့ဖြစ်သည်။

ဘိသိက်မင်္ဂလာ ၁၂ ပါး

၈။ ဘိသိက်ဆိုသည်မှာ မာဂဘောသာမှ ဆင်းသက်လာသော အဘိသေကသဒ္ဓါသည် သွန်းလောင်းခြင်းဟု အနက်ရပြီး

- စေတီယသဒ္ဓါကို စေတသိက်
- ကရဝိကသဒ္ဓါကို ကရဝိက်
- သီဂီနိက္ခသဒ္ဓါကို သီဂီနိက်
- ပစ္စနိကသဒ္ဓါကို ပစ္စနိက်

ဇေယျဒီပသဒ္ဓါကို ဇေယျထိပ်
သံခေပသဒ္ဓါကို သိခိပ်သဘောနှင့်အညီ အဘိသေက
သဒ္ဓါကို အဘိသိက်ဟုခေါ်သည်။ အောင်ပါစေကြောင်း အောင်စေ
ကြောင်း ဆုမွန်တောင်း၍ ပန်းသပြေ ရေတကောင်းနှင့် သွန်းလောင်း
ခြင်း နိမိတ်မင်္ဂလာသည် ဘိသိက်မည်၏။ ထို့ကြောင့် မင်္ဂလာအခမ်း
အနားတိုင်းတွင် ဘိသိက်ပါရသည်။ ဘိသိက်ကို ပုရောဟိတ်၊ သုခမိန်
တို့က ပြုလုပ်ရသည်။ သုခမိန်ဆိုသည်မှာ ဦးအုန်းရွှေ သတ်ပုံအဘိဓာန်
အလိုအရ မွန်စကား “သိုက်ခမာ” မှလာ၍ နူးညံ့သိမ်မွေ့သူဟုဆို၏။
ပုရောဟိတ်ဆိုသူမှာ ပုရဟိတ်၊ ပုရဟိတော၊ ပုရဟိတ၊ ပရဟိတ
အများအကျိုးကို ဆောင်ရွက်သူဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ဘိသိက်ကို
အများအကျိုးဆောင်၍ နူးညံ့သိမ်မွေ့မှုရှိသော ပညာရှိပဏ္ဍိတ်တို့မှသာ
ဘိသိက်ဆရာအမည်ခံ၍ ပြုလုပ်ရာသည်။ ပညာမရှိသူ၊ အက္ခရာပါဠိကို
ပီသအောင်မရွတ်နိုင်သူ၊ လော်လည်ဖောက်ပြားလောင်းကစားသူ၊
ငယ်ရွယ်လွန်းသူ၊ ခြေလက်အင်္ဂါချို့ယွင်းသူ၊ မ၊သဘာဝသက်ဝင်သူတို့
ဘိသိက်ဆရာမပြုအပ်။ မင်္ဂလာကိုဆောင် ကြဉ်းရာတွင် ဘိသိက်
ဆရာသည် လွန်စွာမှ အရေးကြီးသည်။ ဘိသိက် (၁၂)ခန်းရှိသည်။
ယင်းတို့မှာ-

- ထိမ်းမြားခြင်းမင်္ဂလာဝါဟ ဘိသိက်၊
- ဆင်၊ မြင်း၊ ဥစ္စာရတနာတို့ကို သိမ်းမြန်းအပ်သော သိမ်းမြန်းခြင်း မင်္ဂလာဘိသိက်၊
- အိမ်ရှေ့ဥပရာဇာအရာကို အပ်နှင်းသောဥပရာဇာ ဘိသိက်၊
- မိဖုရားခေါင် ဆောင်နှင်းသောမဟေသီ ဘိသိက်၊
- မင်းအဖြစ်ခံယူသောရာဇ ဘိသိက်၊
- ရွှေဘုံရွှေနန်းသိမ်းမြန်းစိုးစံသော ဒွါဒရာ ဘိသိက်

ချစ်စံဝင်း

- ထီးဆောင်းမင်္ဂလာ မဟာဥကင်သဖွင့်လှစ်သော သီရိပဝေဒန ဘိသိက်
- ဘုန်းတန်ခိုးကျက်သရေ တိုးပွားအောင်ပြုလုပ်သည့် သီရိယာ ဘိသိက်
- လေးနှစ်တစ်ကြိမ်စသည်ဖြင့် နှစ်ပတ်လည်ကျင်းပသော မုဒ္ဒါ ဘိသိက်
- စစ်အောင်ရန်စီရင်သော ဝိဇယာ ဘိသိက်
- လူရှင်ရဟန်းတို့ချမ်းသာစေအောင်စီရင်သော သကလာ ဘိသိက်
- ဘုန်းတော်ကြီးသက်တော်ရှည်ရန် စီရင်သော မဟာဘိသိက် အာယုသာဘိသိက်တို့ဖြစ်၍ ဘိသိက် မြောက်အောင် စီရင်ရာတွင် အမှားမှားအယွင်းယွင်း၊ ဖျင်းဖျင်းအအ၊ ပေါ့ပေါ့ဆဆမပြုရာ။ ထိုသို့ပြုက မင်္ဂလာခံကာယကံရှင်တို့၏ အကျိုးကိုဆောင်သည်မမည်။ ရှံ့ချသောသဘောသို့ ပင်ရောက်ရှိသည်။ ဘိသိက်မင်္ဂလာပွဲကိုစီရင်ရာတွင် အဆင့်ခုနစ်ဆင့်ထားရှိအပ်သည်။

- ပထမ ပဏာမ (မင်္ဂလာအခမ်းအနားကျင်းပမည့် အကြောင်းကြေငြာခြင်း။)
- ဒုတိယ ဘုရားပင့်ခြင်း၊
- တတိယ ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာ၊ ဆရာ၊ မိဘတို့အား ကန်တော့ခြင်း၊
- စတုတ္ထ မင်္ဂလာပြုခြင်း၊
- ပဉ္စမ နတ်ဒေဝါအပေါင်းတို့အားပူဇော်ခြင်း၊

လူ့ဘဝတန်ဖိုးထားမှုစရိုက်

ဆဋ္ဌမ ဆုံးမခြင်း၊ သြဝါဒပြုခြင်း။
 သတ္တမမင်္ဂလာပွဲ အောင်မြင်ကြောင်း ကြေညာခြင်းတို့ ဖြစ်သည်။ အခမ်းအနားများကို တူရိယာဝိုင်းနှင့် တွဲဖက်ကျင်းပနိုင်သည်။ မင်္ဂလာအခမ်းအနားမတိုင်မီ မင်္ဂလာရှိသော ကာလပေါ်သီချင်း တီးလုံးဆန်းများ တီးမှုတ်နိုင်သည်။ အခမ်းအနား အစီအစဉ်နှင့် လျော်ညီစွာ မင်္ဂလာရှိသော သီချင်းကြီး၊ သီချင်းခန့်၊ ယိုးဒယား၊ ပတ်ပျိုး၊ ကြီးစွဲတို့ကို ကျက်သရေမင်္ဂလာအပေါင်းကို ခညောင်းခံယူ၍ တီးမှုတ်နိုင်သည်။ ဘိသိက်ဆရာနှင့် တူရိယာဆရာတို့ ညှိနှိုင်းမှုရှိရန်လိုသည်။ မင်္ဂလာအခါများတွင် ရှေးသီချင်းကြီးများဖြစ်လျှင်ပြီးရော မဟုတ်။ မင်္ဂလာအခါသဘင်တို့၌ မင်္ဂလာမရှိသောမယ်ဘွဲ့၊ မောင်ဘွဲ့၊ လင်ပျောက်၊ မယားပျောက်ရှာ၊ အလွမ်းဘွဲ့၊ သီချင်း၊ အဆွေးဘွဲ့၊ သီချင်းများကို မဆိုရ။ ဆိုသူကလည်းမဆို၊ ခိုင်းသူကလည်းမခိုင်း၊ တီးသူကလည်း မတီးရ။ သိကတားမြစ်ရမည်။ သို့မဟုတ်ပါက မင်္ဂလာရှင်ကို ကျိန်ဆရာရောက်သည်။ မင်္ဂလာရှင်ကို ကျိန်ဆဘိသကဲ့သို့ရှိ ခြင်းကြောင့် မင်္ဂလာမမြောက်ဘဲ ဒဏ်ဆယ်ပါး၊ အပြစ်ရှစ်ပါး၊ ဘေး ၂၅ ပါးတို့နှင့် ကြုံတွေ့ရတတ်သည်ဟု လောကဟိတစသော ကျမ်းတို့ကဆိုသည်။ သီချင်းရွေးရာတွင် ပဏာမခန်း၌ ရွှေဘုန်းရွှေဘုန်းကြီးမုန်ညောင် ရွှေသဗ္ဗာကြီး၊ သတင်းငယ်ကြေညာ ဘုန်းတော်ဘွဲ့စသည်ဖြင့် ဘုန်းဘွဲ့တစ်ခုခု။ ဘုရားပင့်ရာတွင် ထူးမခြားများ ရောင်ခြည်တော်ဘွဲ့၊ မာရဝိဇယပတ်ပျိုး၊ စိန္တေကိုးဆယ်ပတ်ပျိုး စသည်ဖြင့် ရတနာသုံးပါးနှင့်စပ်ဆိုင်ရာ သီချင်းတစ်ခုခု အနန္တအနန္တငါးပါးကန်တော့ရာတွင် ဇေယျအောင်ချာကြီး၊ ရွှေဘုန်းရွှေဘုန်းပပဝင်းဝင်း၊ ကျွန်းကျွန်းပိုင်သ၊ သို့မဟုတ် ဘုံဆောင်ခြင်ကြီး စသော ပြုခန်းတွင် ထိမ်းမြားမင်္ဂလာဆိုပါက ချစ်သမျှကိုပတ်ပျိုး နှစ်ကိုယ်

ကင်ပွန်းတို့ဖြင့် ဦးခေါင်း
ဆေးလျှော်၍ ကင်ပွန်း
တပ်ခြင်းမင်္ဂလာ၊

။ ။ ဝမ်းတွင်းဆံကို ပထမစ၍
ပယ်သောမင်္ဂလာ၊ ရှင်သာမ
ဏေပြုရာတွင် ဆံချသော
မင်္ဂလာ၊

သ။ ကေသစ္ဆေဒနမင်္ဂလာ

။ ။ ပုခက်တင်မင်္ဂလာ၊

င။ ဒေါဠာကရဏမင်္ဂလာ

။ ။ နာမည်ပေးမင်္ဂလာ၊

စ။ နာမကရဏမင်္ဂလာ

။ ။ ပုဆိုး၊ ထဘီ၊ အင်္ကျီတဘက်၊
ဘယက်၊ တန်ဆာ၊ ဒွါဒရာ
တို့ ဆင်မြန်းပေးအပ်သော
မင်္ဂလာ၊

ဆ။ ဒုဿဂ္ဂဟဏမင်္ဂလာ

။ ။ ထမင်းဦးခွံမင်္ဂလာ၊

ဓ။ အာဟာရပရိဘောဂမင်္ဂလာ

။ ။ ဆံပင်ထုံးဖွဲ့သောမင်္ဂလာ၊

ဈ။ စူဠာကရဏမင်္ဂလာ

။ ။

ည။ ကဏ္ဍဝိ ချွန်မင်္ဂလာ

ရတနာများချယ်သဝတ်ဆင်၍
နားထွင်းနားသမင်္ဂလာ။

ဋ။ ပဗ္ဗဇ္ဇမင်္ဂလာ

။ ။ ရှင်ပြုမင်္ဂလာ၊

ဌ။ အာဝါဟ ဝိဝါဟမင်္ဂလာ

။ ။ သတို့သားရှိရာသို့ သတို့
သမီးကို ဆောင်ယူ သော
လက်ထပ် ထိမ်းမြားခြင်း
မင်္ဂလာ

တို့ဖြစ်ကြသည်။

မင်္ဂလာတို့ဖြင့်ထုံမွမ်းအပ်သော လူနေမှုဘဝ

၁၁။ မှော်ဘီဆရာသိန်းကြီးက လောကီမင်္ဂလာအရပ်ရပ်ကို
သတ်မှတ်ရာတွင် “မင်္ဂလာဆယ်ရပ်မှတ်ဖွယ်” ဟုဆိုကာ လောကီ
မင်္ဂလာကို ဆယ်ရပ်သာထားရှိ၏။ မိဘတို့က ဝတ္တရားရှိသည်နှင့်အညီ
သားသမီးတို့အား ချီးမြှင့်မြှောက်အပ်သော ဆရာသိန်းကြီး၏အလို
ဖြစ်သော မင်္ဂလာဆယ်ခန်းမှာ ပဋိသန္ဓေတည်မင်္ဂလာ၊ သားသမီး
မွေးဖွားခြင်း၊ နာမည်ပေးခြင်း၊ ဆံချခြင်း၊ ပုခက်တင်ခြင်း၊
ထမင်းခွံခြင်း၊ နားထွင်းခြင်း၊ ပုဆိုးဝတ်ဆင်ခြင်း၊ သျှောင်ထုံးခြင်း၊
ရှင်ပြုခြင်း တို့ဖြစ်သည်။ ရတနာဆင်မြန်းခြင်းနှင့် ထိမ်းမြားခြင်း
မင်္ဂလာကို ရေတွက်မပြ သော်လည်း ယင်းစာအုပ်၌ ဆရာသိန်းကြီးက
ထိမ်းမြားမင်္ဂလာကို စာအုပ်၏ဒုတိယပိုင်းအနေနှင့် သီးခြားအကျယ်
တဝင့်ဖော်ပြသည်။ အမှန်စင်စစ် မြန်မာတို့သည် မိမိတို့အသက်ရှင်
နေသမျှ ကာလပတ်လုံး မင်္ဂလာတရားတို့ဖြင့် သင်းထုံနေအောင်
စီရင်သူများဖြစ်သည်။ မင်္ဂလာ ၁၂ ခန်းမှာ မိဘတို့က သားသမီးတို့အား
ဆောင်ရွက်ပေးအပ် သော မင်္ဂလာတို့ဖြစ်၍ မြန်မာ့လူနေမှုဘဝတွင်
အခြားသောလောကီမင်္ဂလာအများအပြားရှိသည်။ နေထိုင်ရေး၊
စားသောက်ရေး၊ လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်ရေးကိစ္စအရပ်ရပ်တွင် ပဋိသန္ဓေ
မင်္ဂလာအုတ်မြစ်ချမင်္ဂလာ၊ အိမ်တက်မင်္ဂလာ၊ လယ်ထွန်မင်္ဂလာ၊
ကောက်ရိတ်သိမ်းမင်္ဂလာ၊ မွေးနေ့မင်္ဂလာ၊ အန္တရာယ် ကင်းအပ်မင်္ဂလာ၊
စစ်ထွက်မင်္ဂလာ၊ နှစ်သစ်မင်္ဂလာ၊ လုပ်ငန်းခွင်မင်္ဂလာ၊ နန်းဘက်
နန်းသိမ်းမင်္ဂလာစသည်တို့အပြင် ရာသီအလိုက် ပြုလုပ်သောမင်္ဂလာ၊
နေ့စဉ်ပြုလုပ်သောမင်္ဂလာများ စသည်ဖြင့် မင်္ဂလာအစုံစုံစုံစုံစုံစုံစုံ
မင်္ဂလာဆိုသည်မှာ ကျက်သရေရှိခြင်း၊ မထောင်းမှု အထူးတို့သံ
တို့မှကင်းခြင်း၊ ပြည့်စုံခြင်းကြွယ်ဝချမ်းသာခြင်း၊ အောင်သာခြင်း

တင့်တယ်လှပ သိမ်မွေ့ခြင်းဟူသော အဓိပ္ပါယ်ဖြစ်သည်။ ယခုအခါ မြန်မာလူမျိုးတို့တွင် တစ်ဦးနှင့် တစ်ဦးနှုတ်ဆက်ရာတွင်ပင် “မင်္ဂလာပါ” ဟုပြောဆို နှုတ်ဆက်လာခဲ့ကြသည်။ မြန်မာတို့၏ မိမိတို့ဘဝကို မင်္ဂလာနှင့်ထုံမွမ်းထားခြင်းသည် မိမိတို့ဘဝကို မိမိတို့တန်ဖိုးထားမှုပင်ဖြစ်သည်။

အရှင်ဩဘာသာဘိဝံသ၏ မင်္ဂလာအဖွင့်

၁၂။ သုဓမ္မဝတီစာပုံနှိပ်တိုက်ထုတ် အရှင်ဩဘာသာဘိဝံသ မထေရ်မြတ်ရေးသားစီရင်အပ်သော

“ သုတေသန သရုပ်ပြအဘိဓာန် ” တွင် လောကအကျိုးအတွက် ဆောင်ရွက်သော လောကီမင်္ဂလာ (၁၂)ခန်းနှင့် ပတ်သက်၍ ဖွင့်ဆိုရာတွင်

- (က) ပဋိသန္ဓေအချိန်အခါ လရက်စေ့ရောက်သဖြင့် ဖွားမြောက်အောင်မြင်ခြင်းမင်္ဂလာ၊
- (ခ) ဖွားမြင်သည်မှ သုံးရက်မြောက်နေ့၌ ရတနာသုံးပါးနှင့် မိဘဘိုးဘွားဟူသော နန္ဒီမုမနတ်တို့အား ပူဇော်သော မင်္ဂလာ၊
- (ဂ) ဖွားမြင်ပြီး ခုနစ်ရက်မြောက်တွင် ကျင်းပသော ဆံရိတ်ခြင်းမင်္ဂလာ၊
- (ဃ) ရှေးသူဟောင်းတို့ သတ်မှတ်အပ်သော ရက်ကောင်းရက်မြတ်တွင် ပြုလုပ်အပ်သည့် ပုခက်တင်၊ ဧယာဉ်တင်မင်္ဂလာ၊
- (င) ဖွားသည့်နောက်မှ (၇၅)ရက် မြောက်နေ့တွင် ပြုလုပ်သောကွမ်းဦးခွံမင်္ဂလာ၊

- (စ) ဖွားမြင်သည်မှ သုံးလမြောက်နေ့တွင် ပြုလုပ်သော နေလပြမင်္ဂလာ၊
- (ဆ) ဖွားမြင်သည်မှ ရက် (၁၀၀) တွင် ပြုလုပ်သော အမည်သညာပေးမင်္ဂလာ၊
- (ဇ) ဖွားမြင်သည်မှ (၆)လကြာတွင် ပြုလုပ်သော ထမင်းဦးခွံမင်္ဂလာ၊
- (ဈ) သင့်တင့်လျောက်ပတ်သော အချိန်တွင် ပြုလုပ်ပေးသော သျှောင်ထုံးဖွဲ့မင်္ဂလာ၊
- (ည) သင့်တင့်လျောက်ပတ်ချိန်တွင် ပြုလုပ်ပေးသော နားထွင်းမင်္ဂလာ၊
- (ဋ) သင့်တင့်သောအချိန်တွင် ပြုလုပ်ပေးသည် ပဗ္ဗဇူရှင်ပြုမင်္ဂလာ၊
- (ဌ) သင့်တင့်လျောက်ပတ်သောအချိန်တွင် ပြုလုပ်ပေးသည့် လက်ထပ်ထိမ်းမြားခြင်း မင်္ဂလာတို့ဖြစ်ကြသည်။

ပရိတ်ရွတ်တော်မူခြင်း

၁၃။ လောကီမင်္ဂလာအခမ်းအနားများတွင် ဆရာတော် သံဃာတော်တို့က ပရိတ်ရွတ်ဆိုတော်မူကြမည်ဆိုပါက ပဗ္ဗဝါသမင်္ဂလာ၌ သမန္တာကစ၍ မေတ္တာသုတ်၊ အင်္ဂုလိမာလသုတ်၊ ပရိမိတ္တဇာလသုတ်တို့ကို ရွတ်ဆိုတတ်ကြ၍ ဓာရဏပရိတ်၊ ပရိမိတ္တဇာလသုတ်တို့ကို ရွတ်ဆိုတော်မူကြ၏။ ကေသစ္စေဒန၊ ဒေါဠာကရဏ၊ အာဟာရပရိဘောဂ၊ ကဏ္ဍဝိဇ္ဇန၊ နာမကရဏ၊ ဒုဿဂ္ဂဟဏ၊ စူဠာကရဏ၊ ပဗ္ဗဇူနှင့် အာဝါဟ၊ ဝိဝါဟ၊ မင်္ဂလာတို့တွင်ကား သမန္တာစ၍ အာဠာနနိယသုတ် ပုဗ္ဗဏှသုတ်စသည်တို့ကို ရွတ်ဆိုတော်မူကြသည်။

ရွတ်ဆိုရန် အချိန်မှာ နှုတ်ခံတွင်း သန့်ရှင်းပြီး ညနေ ၄ နာရီတွင် ရွတ်ဆိုတော်မူကြသည်။

ဇာတိဖြစ်လာခြင်းကို အလေးထားကြိုဆို

၁၄။ မြန်မာတို့တွင် မင်္ဂလာအရပ်ရပ်ရှိသော်လည်း လောကီမင်္ဂလာ (၁၂)ခန်းကို ကြည့်ပါက မိဘတို့က သားသမီးတို့အား လူတစ်လုံး သူတစ်လုံးဖြစ်အောင် လူရာသွင်းသော လုပ်ငန်းရပ်များဖြစ်သည်ကို တွေ့ရှိရသည်။ ပဋိသန္ဓေတည်ခြင်းကို မင်္ဂလာတစ်ခန်း အဖြစ် မှတ်ယူရာတွင် ပဋိသန္ဓေတည်ခြင်း ဇာတိဖြစ်လာခြင်းသည် ဒုက္ခဇနက်အစစ်ဖြစ်သော်လည်း လူ့ဘဝလူ့အဖြစ်ဖြင့် ဒုက္ခသံသရာမှ လွတ်မြောက်အောင် စွမ်းဆောင်နိုင်သော ယောက်ျားကောင်း ယောက်ျားမြတ်၊ မိန်းမကောင်း မိန်းမမြတ်အဖြစ်ဖြင့်လည်း ဇာတိကို ဖြတ်တောက်နိုင်သူ သူတော်စင် သူတော်ကောင်းဖြစ်ဖို့အတွက်လည်း အခွင့်အလမ်းဖြစ်သော ဇာတိလူဖြစ်လာခြင်းကို အလေးအမြတ်ထား ကြိုဆိုခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဇာတိလူ့အဖြစ်ကို ရရှိခြင်းဖြင့် လောကုတ္တရာသံသရာမှ လွတ်မြောက်အောင်သော်လည်းကောင်း၊ လောကီလူ့ဘဝအထွတ်အမြတ်တို့ကို ရယူရန်အတွက်လည်း အခွင့်ကောင်းများဖြစ်သောကြောင့် ပဋိသန္ဓေတည်ခြင်းကို မင်္ဂလာဟူ၍ မှတ်ယူကာသားလှရတနာ၊ သမီးလှရတနာတို့ကို မင်္ဂလာပြုကြိုဆိုခြင်း ဖြစ်သည်။ ပဋိသန္ဓေတည်ရှိနေစဉ်ကာလအတွင်းကိုယ်ဝန်ဆောင် မိခင်အား မိသားစုဝင်များကရော ဆွေမျိုးမိတ်ဆွေတို့ကပါ ကောင်းမွန်စွာ မွေးဖွားစေရေးကိုရည်သန်၍ စောင့်ရှောက်မင်္ဂလာပြု၏။ နောက်ဆက်တွဲ(က) ထိုနောက်မီးဖွားသန့်စင်၏။ ကျန်းမာစွာ မွေးဖွားသန့်စင်ခြင်းသည် လောကကို အကျိုးပြုသည့် ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်၊ သာသနာပြုသူတော်ကောင်း သူတော်မြတ်ပေပဟုဆိုကာ မင်္ဂလာ

အခမ်းအနားပြု၍ ကြိုဆို၏။ ဦးခေါင်းဆေးလျှော်မင်္ဂလာပြုခြင်း၊ ဝမ်းတွင်းပါဆံပယ်မင်္ဂလာပြုခြင်း၊ ပုခက်တင်မင်္ဂလာပြုခြင်း၊ နာဆည်ပေး မင်္ဂလာပြုခြင်း၊ ပုဆိုးအင်္ကျီခွါဒရာ ဆင်မြန်းသည့် မင်္ဂလာပြုခြင်း၊ ဆံပင်ထုံးဖြူမင်္ဂလာ၊ ရတနာပန်ဆင်သည့် မင်္ဂလာအစရှိသော မင်္ဂလာတို့သည် လူ့ဘဝလူ့လောကအတွင်း ဝင်ရောက်လာသော ရင်ဆွေးငယ်အား အဆင့်ဆင့်အသိအမှတ်ပြုခြင်း၊ လူ့ဘောင် လောကအတွင်းသို့ သွတ်သွင်းခြင်းဖြင့် လူ့ဘဝအား တန်ဖိုးထားမှုကို ပြဆိုခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ကိုယ်ဝန်ဆောင်ခြင်း၊ သားဖွားခြင်းသည်မင်္ဂလာ

၁၄။ ပဋိသန္ဓေကိန်းအောင်းသည်မှ မီးရှူးသန့်စင် မဖွားမြင်မီအတွင်း ပဋိသန္ဓေသား ကြီးပွားရာကြီးပွား ကြောင်းရည်စူး၍ ခုနစ်ရက်တစ်ကြိမ် သို့မဟုတ် တစ်လတစ်ကြိမ် စသည်ဖြင့် သန္ဓေသားနှင့်ပတ်သက်၍ အန္တရာယ်ကင်းအောင် အကြိမ်ကြိမ်ပြုအပ်သော မင်္ဂလာဖြစ်သည်။ မြန်မာများသည် အိမ်ဆောက်ရာတွင် သန့်ရှင်းသော လေဝင်ကောင်း သောနေရာတို့တွင် သမီးကညာကိုယ်ဝန်ဆောင်ပြီးပါက သားဖွားရန် မီးနေခန်းကို ထည့်သွင်းတည်ဆောက်တတ်ကြ၏။ ကိုယ်ဝန် တည်ရှိခြင်းကို မင်္ဂလာအဖြစ် လက်ခံကျင့်သုံးခြင်းဖြစ်သည်။ ကိုယ်ဝန်ဆောင်ကာလ ကိုးလလွန်ဆယ်လတွင်းသို့ ရောက်ပါက သန္ဓေသားသည် မီးရှူးသန့်စင်ဖွားမြင်သည်။ မီးဖွားခြင်းက လောကီသဘောအရမင်္ဂလာဟုသမုတ်၏။ မီးဖွားခြင်းမင်္ဂလာသည် မွေးဖွားလာသော သားရတနာ ရွင်လန်းပါစေ၊ ရောဂါဘယကင်းပါစေ၊ ဘာကစသွင်း၊ ဂမုန်းပန်းမျိုး၊ ဘုန်းရောင်တိုးပြီး၊ တန်ခိုးအန္တနှင့် ပြည့်စုံပါစေကြောင်း ပြုလုပ်သော မင်္ဂလာဖြစ်သည်။ နောက်ဆက်တွဲ (ခ) ကိုယ်ဝန်ဆောင်ခြင်း၊ သားဖွားခြင်းမင်္ဂလာတို့နှင့်အတူ တရော်ကင်ဂွန်းစသည်တို့ဖြင့်

ခေါင်းဆေးလျှော်၍ မင်္ဂလာပြု၏။ နောက်ဆက်တွဲ (ဂ) တစ်ဆက်
ထည့်နှာဝင် ဝမ်းတွင်းပါ ဆံပင်ကို ပယ်သောမင်္ဂလာကိုလည်းပြု၏။
နောက်ဆက်တွဲ(ဃ) ဤမင်္ဂလာတို့မှာ ကလေးငယ်၏ ကျန်းမာရေးကို
သတိထား စောင့်ရှောက်မှုများ ပင်ဖြစ်သည်။

ဝမ်းတွင်း ဆံပင်ရန်အကြောင်း မထားကောင်းဟု
လမ်းကြောင်းထင်စွာ

ကဝိန္ဒာတို့၊ အချိန်ခါကောင်းပေး အကြောင်းရွေး
ခေါင်းဆေး မင်္ဂလာပြုပြီးခါ၌၊ မကြာဆံရိတ်၊ အတိတ်ယတြာ
သူငယ်နာ မှကွရ၊ အဖုကျဗဟုံး၊ ကိုယ်လုံးကျောပူ
အပြင်စူထွက်

ကျောက်ဝက်သက်နှင့်၊ တစ်ချက်ကြက်ညှာ၊ မင်စာ တစ္ဆေ၊
စုန်းကဝေကစ၍

မနောက်ယုက်ရအောင်၊ ကာကွယ်ဆောင်၍
ဟုဆိုလေရာ မွေးဖွားလာသော သားငယ်အန္တရာယ်ကင်းရေးကိစ္စများကို
ဆောင်ရွက်ခြင်းသည်မင်္ဂလာမည် သောကြောင့် ကာကွယ်ဆေး၊
ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုပြုခြင်းကိစ္စရပ်သည် မင်္ဂလာမည်ပါသည်။

ပုခက်တင်မင်္ဂလာ

၁၆။ မြန်မာတို့၏ လူ့ဘောင်ဘဝတွင် ပုခက်တင်မင်္ဂလာသည်
အရေးကြီးသော မင်္ဂလာတစ်ရပ်ဖြစ်သည်။ ကလေးသူငယ်အား
ပုခက်တွင်ထည့်၍ ချောသိပ်သောမင်္ဂလာဖြစ်သည်။ ပုခက်အမျိုးမျိုး
ရှိသည်။ ဘုရင်မင်းမြတ်တို့က သားတော်သမီးတော်တို့အတွက်
ရွှေပုခက်၊ ငွေပုခက်၊ ပတ္တမြားပုခက်စသည်တို့ကို ပြုလုပ်ချောသိပ်
တတ်ကြသည်။ အခြားသူတို့ကလည်း သစ်သားပုခက်ဆောင်
ပန်းပုခက်များကို ပြုလုပ်၍ ချောသိပ်တတ်ကြသည်။ ဆင်းရဲသူတို့

မူကား အဝတ်ပုခက်ပြုလုပ်၍ ရင်သွေးငယ်တို့အား ချောသိပ် တတ်
ကြသည်။ ပုခက်သည် ရင်သွေးငယ်တို့အဖို့ ဒုတိယ အမေရင်ခွင်
ပင်ဖြစ်သည်။ အမေရင်ခွင်သည် ရင်သွေးငယ်တို့အတွက် အလုံခြုံ
စိတ်အချရဆုံးနှင့် နွေးထွေးမှုနှင့် အေးမြချိုမြိန်သော အမေရင်ခွင်ကို
ရရှိသောနေရာဖြစ်သည်။ အမေရင်ခွင်ကို အမေရင်ခွင်တွင်တာရှည်စွာ
သောက်စို့ရသူတို့သည်ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေးကောင်းမွန်သူတို့ဖြစ်လာကြ
သည်။ ရက်စက်စွာနို့ အဖြတ်ခံရ သောကလေးတို့သည် ကိုယ်ရည်
ကိုယ်သွေးညံ့ဖျင်းတတ်သည်။ မိခင်၏ရင်ခွင်တွင် ဝလင်စွာနေ
ပြီးနောက် သီးခြားအိပ်ရာအိပ်ခင်းမပြုမီကလေးအား ပုခက်ဖြင့်
သိပ်တတ်ကြ၏။ ပုခက်တွင်း၌ ရင်သွေး မြန်မာတို့၏ မင်္ဂလာတစ်ပါး
အဖြစ်ခံယူ ကျင်းပသော ပုခက်တင်မင်္ဂလာသည် ရင်သွေးငယ်အတွက်
အေးချမ်းလုံခြုံမှုသာမက၊ သူ၏ဇာတိသွေးဇာတိမာန်၊ အကျင့်စာရိတ္တ၊
ရဲစွမ်းသတ္တိနှင့် လူ့ဘဝစိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာကိစ္စများကို စတင်ပြုစုပေးသော
နေရာဖြစ်ပါသည်။ ပုခက်တင်မင်္ဂလာပြုပါက အခြားမင်္ဂလာများနည်း
တူ ရင်သွေးငယ်အား ဝတ်ကောင်းစားလှဝတ်ဆင်ပေးခြင်း၊ ဘိသိက်
အခမ်းအနား ပြုလုပ်ပေးခြင်း၊ ရတနာသုံးပါးနှင့်မိဘဘိုးဘွားတို့အား
ကန်တော့စေခြင်း၊ ပုခက်ကို မိဘတို့စစ်ဆေးခြင်း၊ အလှူဒါနပြုခြင်း
ဧည့်သည်များကို ဖိတ်မန္တကပြု၍ ကျွေးမွေးခြင်းတို့မှာ ပြုလုပ်
ရိုးပြုလုပ်စဉ်လာဓမ္မာတာ ဖြစ်ပါသည်။ ပုခက်တင်ခြင်းသည်
ရင်သွေးငယ်အတွက် ယာဉ်မျိုးငါးပါးရရှိစေသော နိမိတ်ကောင်းသည်
ဖြစ်၏။ ကလေးငယ်ကို ပုခက်တွင်တင်ကာလွဲ၍ သိပ်ရင်း နင်သွေး
ငယ်သည် မှက်ခြင်ယင်မသန်းဘဲ ပုခက်တွင်း၌ ချမ်းမြေ့စွာအိပ်ရသည်။
ပုခက်အတွင်းရင်သွေးငယ် လှဲလှောင်းနေစဉ် အမေဗိသိသော
လည်းကောင်း၊ အစ်ကို အစ်မတို့သော်လည်းကောင်းတော့ဆို ချောကြ
သည်။ အချို့ပုံပြောကြသည်။ တေးဆိုကြရာတွင်

ချစ်စံဝင်း

- ဝါဆိုဝါခေါင်ရေတွေကြီးလို့ အစချီတေး
- ဆွမ်းအုပ်နီနီအမေရွက်လို့ အစချီတေး
- ဆွမ်းချက်ထစို့လူလေးရယ် အစချီတေး
- မိတ္တီလာကန်တော်အောက်က အစချီတေး
- ကမ္ဘာလိပ်မကြီးပုံပြင်
- ရွှေယုန်နှင့်ရွှေကျားသက်ကယ်ရိတ်သွားပုံပြင်

ဂန္ထဝင်၊ ရာဇဝင်၊ မဟာဝင်၊ ဗုဒ္ဓဝင်လာပုံပြင်များကို ပြောဆိုပြီး သိပ်ရာပုခက်တွင်း၌ထား၍ လောက ဓမ္မတေးဂီတ စသည် တို့ဖြင့် သင်ကြားမှုမိတ်ဆက်မှုပေးခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဦးနောက် အသိဉာဏ်ဖွံ့ဖြိုးမှုကို ဆောင်ကြဉ်းမှုဖြစ်သည်။ မင်းဧကရာဇ်တို့သည် ကား သီးခြား ဧချင်းများကို စပ်ဆို၍ ပုခက်တင်မင်္ဂလာပြုကြသည်။ ဧချင်းများကိုသီဆို၍ချောသိပ်တတ်ကြ၏။ အရပ်သုံးအရ ဧချင်းဆိုသည်မှာ ပုခက်လွဲသီချင်းပင်ဖြစ်သည်။ ဧ...ဧ...အိုဖြင့် အစချီကာ ကလေးကို ချောသိပ်ခြင်းဖြစ်သည်။ မြန်မာ့သမိုင်းတွင် ထင်ရှားသော ဧချင်းဟောင်း ၁၂ ပုဒ်ရှိသည်။ ဧချင်းသစ်အပုဒ် ၄၀ ကျော် ၅၀ ရှိသည်။ ဧချင်းများ သည် အင်းဝခေတ်တွင် စတင်ခဲ့၍ ယင်းခေတ် မတိုင်ခင်ကပင် ဧချင်း အဖွဲ့အနွဲ့များရှိနေပြီး ဖြစ်ဟန်တူသည်။ ဧချင်းတွင် မဟာသမ္မတ မင်းမှစ၍ ဘေးလောင်းတော် ဘိုးလောင်းတော်တို့၏ဘုန်းတန်ခိုးကြီးပုံ၊ မင်းကျင့်တရားနှင့်အညီ အုပ်ချုပ်ကြပုံစသည်တို့ကို ဇာတိသွေး ဇာတိမာန် တက်အောင်ရေးဖွဲ့ပြီး မင်းသား မင်းသမီးတို့အား ပုခက် တွင်း၌ ချောသိပ်တတ်ကြသည်။ ထင်ရှားသော ဧချင်းတို့မှာ -

- က။ သခင်ထွေးဧချင်း သက္ကရာဇ် ၈၃၈
- ခ။ မင်းတရားရွှေထီးဧချင်း သက္ကရာဇ် ၈၇၈
- ဂ။ မင်းတရားရွှေထီးနားတော်သွင်းဧချင်း သက္ကရာဇ် ၈၉၂

လူ့ဘဝတန်ဖိုးထားမှုစရိုက်

- ဃ။ သခင်ကြီးဧချင်း သက္ကရာဇ် ၉၃၆
- င။ မင်းတရားမယ်တော်ဧချင်း သက္ကရာဇ် ၉၁၅
- စ။ ယိုးဒယားမိဖုရားဧချင်း သက္ကရာဇ် ၉၄၀
- ဆ။ နတ်သျှင်မယ်ဧချင်း သက္ကရာဇ် ၉၁၈
- ဇ။ ဥပရာဇာဧချင်း သက္ကရာဇ် ၉၂၂
- ဈ။ မင်းရဲကျော်စွာစုန်ဧချင်း သက္ကရာဇ် ၉၃၁
- ည။ မင်းရဲနရာသူဧချင်း သက္ကရာဇ် ၉၆၇
- ဋ။ မင်းရဲဒိဗ္ဗဧချင်း သက္ကရာဇ် ၉၇၇
- ဌ။ မင်းရဲသိင်္ခီဧချင်း သက္ကရာဇ် ၁၀၁၈
- ဍ။ ရခိုင်မင်းသမီးဧချင်း သက္ကရာဇ် ၈၁၇

တို့ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် မင်္ဂလာ ၁၂ခန်းတွင်း ပုခက်တင်မင်္ဂလာသည် အရေးကြီးမင်္ဂလာတစ်ရပ်ဖြစ်ပါသည်။ နောက်ဆက်တွဲ (စ)၊ နောက်ဆက်တွဲ (ဆ)၊ နောက်ဆက်တွဲ (ဇ)

အမည်ပေးမင်္ဂလာ

၁၆။ အန္တက္ကသညာခေါ်စရာဖြင့် လျော်စွာအညီ အမည်မှည့်အပ် သောငှာ ပြုလုပ်အပ်သော မင်္ဂလာသည် နာမကရဏမင်္ဂလာမည်သည်။ တစ်သက်လုံးခေါ်ဆိုမည်တွင်သော အမည်ရှိသလို ရှင်ပြုသောအခါ ကိုရင်ဝတ်သောအခါ ပေးသောဘွဲ့၊ အစိုးရမင်း၊ ဘုရင်မင်းမြတ် စသူတို့က ချီးမြှောက်သောဘွဲ့များလည်းရှိသည်။ အမည်မှည့်ရာတွင် အတိတ်နိမိတ်ကို ယူ၍ ထွန်းလင်းတောက်ပစေရန် ဟုဆိုကာ "မောင်ထွန်းဝင်း" ဟုအမည်ပေး ကြေညာတတ်သည်။ အစဉ်အဆက် ရမည့်ပုဂ္ဂိုလ်၏ခန္ဓာကိုယ်အနေအထားကို ကြည့်၍ နွဲ့နွဲ့နောင်နောင်ရှိ သောကြောင့် မောင်နွဲ့နောင်၊ အသားအရည်မှာ ရွှေရောင်ခေါက်ဆွဲပင် ဝင်းလက်နေ၍ မောင်ရွှေဝင်း စသည်ဖြင့် မှည့်ခေါ်တာတို့လည်းရှိ

သည်။ အကြောင်းအထူးဂုဏ်ကျေးဇူးတို့ကိုစွဲ၍ နေ့သင့်နံ့သင့်မိတ်ဂြိုဟ်
ရန်ဂြိုဟ် နံဂြိုဟ် ရွေး၍ ဘေးသွယ်သွယ်ရန်အသွယ်သွယ်တို့မှ
မထိမကပ်ရလေအောင် ရန်ကြီးအောင်၊ ရန်မျိုးအောင် ဟူ၍မှည့်ခေါ်
သည်လည်း ရှိသည်။ မွေးသောနေ့ကို အခြေခံ၍ မှည့်သည့်နာမည်သည်
လည်းရှိသည်။ မြန်မာအက္ခရာ (၃၃)လုံးရှိရာ

က	ခ	ဂ	ဃ	င	=	တနင်္လာ
စ	ဆ	ဇ	ဈ	ည	=	အင်္ဂါ
ဋ	ဌ	ဍ	ဎ	ဏ	=	စနေ
တ	ထ	ဒ	ဓ	န	=	စနေ
ပ	ဖ	ဗ	ဘ	မ	=	ကြာသပတေး
ယ	ရ	လ	ဝ		=	ဗုဒ္ဓဟူး
		သ	ဟ		=	သောကြာ
		အ	ဥ		=	တနင်္ဂနွေ

ဖြစ်သည်။ တနင်္လာနေ့မွေးသူ၏နာမည်အစကို ကခဂဃငတို့ဖြင့်စခြင်း
သည်နေ့သင့် နံသင့်နာမည်မှည့်ခေါ်ခြင်း ဖြစ်၏။ မြန်မာတို့နာမည်
မှည့်ရာတွင် မျိုးရိုးအမည်၊ ဘိုးဘွားအမည်တို့ခံယူခြင်းမရှိ လူတိုင်းတွင်
သီးခြား လွတ်လပ်သည့်အမည်များရှိကြသည်။ သို့သော်ရှေးပုဂံခေတ်
အခါဘုရင်အမည်များကို မှည့်ခေါ်ရာတွင် အဖအမည်၏ အဆုံးစာလုံး
ကို သားအမည်၏ အစဦးအဖျားတွင်ထား၍ မှည့်ဖူး၏။

ပျူစောထီး၊ ထီမင်းယဉ်
ယဉ်မင်းပိုက်၊ ပိုက်သေလည်
သေလည်ကြောင်၊ ကြောင်ဒုရစ်

စသည်ဖြင့်ဖြစ်သည်။ အမည်မှည့်ပြီးပါက ထိုအမည်က မပျက်အောင်၊
နာမည်မပျက်အောင် ကာယကံရှင်တို့က ထိန်းသိမ်းကြရသည်။ လူသေ

သည့်တိုင် နာမည်မသေအောင်ထိန်းကြရမည်။
လောကသံသရာ၊ နှစ်ဖြာအမည်တပ်ပြီး
ကမ္ဘာအကြိမ်တစ်ရာ၊ မတည်ပျက်သော်လည်း
အမည်မပျက်ဘဲ၊ သီလ၏တန်ခိုးနှင့်တည်ရသည်။
အကျိုးမဟပွလကြောင့် ကိုးနဝရတ်မက
ဤကလေးကို အမည်ပေးရန် ၊ ပဏာမတင် ဆင်ကာဖြင့်
နယမကရဏမင်္ဂလာကို ဆင်ယင်ကာခွဲပါမည်
မည်တွင် သညာခေါ်စရာမှာ-
“မောင်ကျော်စွာ”

ဟုကမ္ဘာတွင်စေပျား ... အမည်ပေးနာမကရဏမင်္ဂလာသည်
မြန်မာ့မင်္ဂလာ ၁၂ ခန်းတွင် အရေးကြီးသော မင်္ဂလာအခမ်းအနား
တစ်ရပ်ဖြစ်ပါသည်။ နောက်ဆက်တွဲ (ဈ)

ပုဆိုးအင်္ကျီ ဝတ်ဆင်ခြင်း
ထမင်းဦးခွံခြင်း၊ ဆံပင်ထုံးဖွဲ့ခြင်းမင်္ဂလာ
ရတနာခြယ်သဝတ်ဆင်သောမင်္ဂလာ

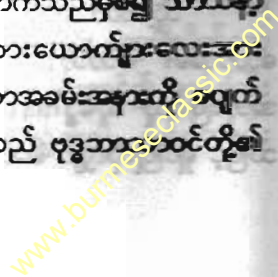
၁၈။ အဝတ်အစားအထည်ဝတ်ဆင်မှုသည် ယဉ်ကျေးမှု ဓလေ့
စရိုက်ဖြစ်သလို အဝတ်အစားကိုကြည့်၍ အဆင့်အတန်းခွဲခြားမှုလည်း
ရှိသည်။ မိဘတို့သည် သင့်တော်သောနေ့ရက်တွင် ပုဆိုး၊ အင်္ကျီ
တဘက်၊ ဘယက်ဒွါဒရာတို့ဆင်မြန်း၍ မင်္ဂလာပြုသည်။ နောက်
ဆက်တွဲ(ည) တ ဖန်သားသမီးတို့အား ထမင်းဦးခွံရာတွင်လည်း
မင်္ဂလာအခမ်းအနားပြုလုပ်၍ ထမင်းခွံသည်။ လူ့ဘဝတွင် သန္ဓေသတ္တာ
အာဟာရဋီတိကာဟုဆိုသည့် အတိုင်း ဘဝရှင်သန်ဖို့အတွက် အာဟာရ
သည် အရေးကြီးရကား အာဟာရသုံးဆောင်ခြင်းကို မင်္ဂလာတစ်ရပ်
ပြုလုပ်ကျင်းပ၍ မင်္ဂလာခံယူသည်။ နောက်ဆက်တွဲ(ဋ) လူ့ဘဝတွင်
မြန်မာတို့က ဝတ်တတ်၊ စားတတ်ရမည်။ နေတတ်ထိုင်တတ်ရမည်။

ဝတ်စားဆင်ယင်တတ်ရမည်ဖြစ်ရာ အစားစားခြင်း၊ အဝတ်ဝတ်ခြင်း၊
 ယောင်ထုံးခြင်းတို့ကို လောကီမင်္ဂလာတစ်ရပ် ပြုလုပ်၍ ချီးမြှောက်ကြ
 သည်။ မြန်မာတို့သည် သျှောင်ကိုတန်ဖိုးထားကြသည်။ မိန်းမသားတို့၏
 ဘဝတွင်လည်း ဆံပင်၏ကောင်းခြင်း ကို မိန်းမတို့၏အလှအပအနေဖြင့်
 အလေးအမြတ်ထားသည်။ ရတနာကိုးပါးကို မြန်မာတို့တန်ဖိုးထားကြ
 သည်။ ရတနာကိုးပါးက လှပစွာဆင်မြန်းထားပါက ကျက်သရေ
 မင်္ဂလာနှင့် ပြည့်စုံသည်ဟုမှတ်ယူကြသည်။ ရတနာဆိုသည်မှာ လူတို့
 နှစ်သက်မြတ်နိုးသော အရာဖြစ်သည်။ ရတနာကိုးသွယ်၊ နဝရတ်
 ကိုးပါးဟူ၍ သတ်မှတ်ထားရာ ယင်းတို့မှာ နီလာ၊ စိန်၊ ကျောက်၊
 ပတ္တမြား၊ မြ၊ ဂေါ်မုတ်၊ ဥဿဖယား၊ သန္တာနှင့် ပုလဲတို့ဖြစ်သည်။
 ထိုရတနာအားလုံးကို ဖြစ်စေ၊ နှစ်သက်ရာရတနာ တစ်မျိုးမျိုးကိုဖြစ်စေ
 ဝတ်ဆင်၍ ရတနာဝတ်ဆင်ခြယ်သောမင်္ဂလာကို ဆင်မြန်းနိုင်ကြ
 သည်။ အခမ်းအနားများကို မိမိပြုနိုင်သလောက် ခမ်းနားစွာပြုလုပ်
 နိုင်ကြသည်။ လောကီမင်္ဂလာအခမ်းအနားများကို ပြုလုပ်ကျင်းပ
 ကြရာတွင် မင်္ဂလာပြုလုပ်မည့် အကြောင်းကြေညာသည့်အစီအစဉ်
 ဘုရားပင့်၊ အနန္တော အနန္တငါးပါး ကန်တော့ခြင်း၊ မင်္ဂလာဩဘာ
 ဘိသိက်ပြုခြင်း၊ ဒေဝတာတို့အားပူဇော်ခြင်း၊ ဆုံးမစာဩဘာစာဖတ်
 ကြားခြင်း မင်္ဂလာအခမ်းအနား အောင်မြင်စွာပြီးစီးခြင်း စသည်တို့ကို
 ဘိသိက်ဆရာကျမ်းကျင်သူဝညာရှိတို့နှင့်အတူ ဂီတတူရိယာများနှင့်
 တွဲဖက်၍ ပျော်ရွှင်ဖွယ်ရာ ကျင်းပလေ့ရှိတတ်ကြသည်။

ပဗ္ဗေဒရှင်ပြုမင်္ဂလာအခမ်းအနား

၁၉။ မြန်မာတို့အတွက် လောကီမင်္ဂလာ ၁၂ခန်းတွင် သာသနာရေး
 ဆိုင်ရာကိစ္စတစ်ရပ်ဖြစ်သော သားယောက်ျားလေးဖြစ်ပါက ရှင်ပြုသော
 မင်္ဂလာကို ဆောင်ကြဉ်းပေးကြသည်။ ဤကိစ္စသည် မိမိတို့သားငယ်

လူလားမြောက်ပြီဆိုသည့်အကြောင်းကို ဖွင့်ဟကြေညာသော မင်္ဂလာ
 အခမ်းအနားလည်းဖြစ်သည်။ မြန်မာတို့သည် သားယောက်ျားမွေးမြူ
 ပြီးပါက သားမောင်တရွေရွေကြီးပြင်းလာသည်နှင့်အမျှ ပဗ္ဗေဒမင်္ဂလာ
 အခမ်းအနားကို ကျင်းပရန်အတွက်လည်း စိတ်ထက်သန်တိုးတက်
 လာသည်။ ရှင်ပြုအခမ်းအနားကို မိမိရင်မှ ဖြစ်သော သားကိုသာမက
 သူတစ်ပါး၏သား မိဘမဲ့ယောက်ျားလေးများကိုလည်းကောင်း၊
 မောင်နှမဆွေမျိုးများ၏ သားယောက်ျားလေးများကိုလည်းကောင်း၊
 ဝိုင်းဝန်း၍ရှင်ပြုမင်္ဂလာပြုလုပ်နိုင်သည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာမိဘများ
 အနေနှင့်သားဖြစ်သူအား သာသနာတော်အတွင်း သွတ်သွင်း
 ချီးမြှောက်ခြင်းသည် သာသနာတော်အား ချီးမြှောက်ရာရောက်သည်ဟု
 လုံးဝဥသယုံယုံကြည်ကြသည်။ ဤကိစ္စသည် သာသနာ့ အမွေခံ
 ယူသောကိစ္စ လည်းဖြစ်သည်။ တတိယသင်္ဂါယနာတင်၊ သီရိဓမ္မာ
 သောကမင်းကြီးလက်ထက်မှစ၍ ဆင်းသက်လာသော အကျင့်ဖြစ်
 သည်။ သီရိဓမ္မာသောကမင်းကြီးသည် သာသနာတော်အား ဆွမ်း
 သင်္ကန်း၊ ဆေးဝါးပစ္စည်း၊ ကျောင်းကန်၊ ဇရပ်များကို အလှူပေးစွာ
 ပေးလှူခံပြီးနောက် သာသနာ့ဒါယကာ ဖြစ်ပါပြီလားဟု
 လျှောက်ထားသော် အရှင်မောဂ္ဂလိပုတ္တတိသာမထေရ်က ပစ္စည်းအလှူ
 ဖြင့် သာသနာ့ဒါယကာမဖြစ် ပစ္စယဒါယကာသာဖြစ်၍ မိမိရင်မှ
 ဖြစ်သော သားကို ရှင် ရဟန်းပြုပေးမှသာလျှင် သာသနာ့ ဒါယကာ
 ဖြစ်မည် ဟုဆိုလျှင် မင်းကြီးသည် သားတော် မဟိန္ဒစင်္ဃာနှင့်
 သမီးတော်သဗ္ဗမိတ္တာတို့အား ဗုဒ္ဓဘာသာတော်သို့ သွတ်သွင်းကာ
 ရဟန်းဘိက္ခု၊ ရဟန်းမ ဘိက္ခုနီအဖြစ်ချီးမြှောက်သည်မှစ၍ သာသနာ့
 အမွေခံရန် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့သည် သားယောက်ျားလေးအား
 ပဗ္ဗေဒရှင်သာမဏေအဖြစ်သို့ သွတ်သွင်းသောအခမ်းအနားကို ဘုရား
 မကွက် ပြုလုပ်ကြသည်။ ရှင်ပြု မင်္ဂလာသည် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့၏

အစဉ်အလာလုပ်ဆောင်သော ယဉ်ကျေးမှုကိစ္စတစ်ရပ်လည်းဖြစ်သည်။ ရှင်ပြုမင်္ဂလာပြုလုပ်ကျင်းပသောအချိန်သည် တပေါင်းလမှ ဝါဆိုလပြည့်အတွင်းဖြစ်တတ်သည်။ ရှေးမြန်မာ မင်းများ လက်ထက် တစ် ဝါဆိုလကို ရှင်ပြုရဟန်းခံပြုသော ရှင်ပြုပွဲတော်ပွဲစဉ်ပွဲတော်လ ဟုခေါ်ကြသည်။ အမှန်စင်စစ်ရှင်ပြုပွဲတော်၏အစသည် မြတ်စွာဘုရား ထံမှ သားတော်ရာဟုလာအမွေတောင်းရာမှ စခဲ့ခြင်းဖြစ်၏။ သားတော် ရာဟုလာက အမွေတောင်းလေလျှင် မြတ်စွာဘုရားက အရှင်သာရိ ပုတ္တရာအား ရာဟုလာကို ရှင်ပြုပေးလိုက်ပါဟုဆိုသည်။ အရှင်သာရိ ပုတ္တရာကမည်သို့ ရှင်ပြုရပါမလဲဟု မြတ်စွာဘုရားထံ လျှောက်ထား သောအခါ ရဟန်းတို့အား စုဝေးစေ၍ “ရဟန်းတို့ သရဏဂုံသုံးပါးနှင့် ရှင်သာမဏေပြုပေးဖို့ ငါဘုရားခွင့်ပြုတော် မူတယ်” ဟု မြှောက်ကြား သည်။ ရှင်ပြုလိုပါက

- (က) ရှင်လောင်းသည် ဆံပင်မှတ်ဆိတ်တို့ကို ပယ်ရသည်။
 - (ခ) ဖန်ရည်ဆိုးသော သင်္ကန်းကိုဝတ်ရသည်။
 - (ဂ) အပေါ်ရုံသင်္ကန်း (စကသီ) ကိုလက်ဝဲ ပခုံးတွင် ဘင်၍ ရဟန်းတို့၏ခြေကို ရှိခိုးဦးခိုက်စေ၍ ဆောင့် ခြင်္ကြာင့်ထိုင်ရသည်။
- ဘိုးနောက် လက်အုပ်ချီကာ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ အစချီသော သရဏဂုံသုံးပါးကို သုံးကြိမ်စီ ရွတ်ဆိုရ သည်။ ထိုသို့ ပြုလုပ်ပါက သာမဏေအရာမြောက် သည်။

သို့သော် ရာဟုလာကို ဘုရား၏ခွင့်ပြုချက်နှင့် ရှင်ပြုပေး သောအခါ မိဘဘိုးဘွားတို့၏ ချစ်ခြင်းကြီးမား သောကြောင့် အတိုးဖြစ်သူ သုဒ္ဓေါဒနမင်းကြီးက ဗုဒ္ဓဘုရားရှင်ကို လျှောက်ထား သဖြင့် ရှင်ပြုလိုလျှင် မိဘတို့က ခွင့်ပြုချက်ကို ရယူရမည်ဟု ပြဋ္ဌာန်း

ထားရှိသည်။ ရှေးအခါက အသက် (၁၅)နှစ်ပြည့်မှ ရှင်ပြုရန် သတ်မှတ် သော်လည်း မိဘသေဆုံးသော ခိုကိုးရာမဲ့ကလေးနှစ်ဦး နှင့်ပတ်သက်၍ ရှင်အာနန္ဒာက လျှောက်ထားသဖြင့် မိမိရှေ့တွင် ချထားသော ဆွမ်းကိုကျီးလာ၍မချီအောင် ခြောက်လှန့်နိုင်ပါက ရှင်ပြုပေးနိုင်သည်ဟု ပြင်ဆင် သတ်မှတ်သည်။ ပြီးပါက စောင့်ရှောက် ထိန်းသိမ်းမည့် ရဟန်းအား “တပည့်တော်၏ ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာ အဖြစ် လက်ခံပါရန် သာမဏေက လျှောက်ထားဆရာတင်လျှင် ဆရာရဟန်း ကအတူနေတပည့်အဖြစ် လက်ခံကာ ဆုံးမသွန်သင်ရသည်။ သာမဏေတို့လိုက်နာစောင့်စည်းရသော သိက္ခာပုဒ်မှာ (၁၀) ပါးရှိသည်။

မြန်မာတို့ရှင်ပြုပုံ

၂၀။ မြန်မာများသည် ရှင်ပြုမင်္ဂလာကို မဖြစ်မနေပြုလုပ်ကြသည်။ မိမိတွင် သားမရှိပါက တစ်ပါးသော သားကို ရှင်ပြုပေးကြသည်။ မြန်မာအမျိုးသားတိုင်းရင်းသားတို့ ရှင်ပြုပုံမှာ မိဘကရှင်ပြုပေးမည် ဆိုပါက သားငယ်ကို မိမိတို့ကိုးကွယ်သော ဘုန်းတော်ကြီးထံ ရှင် လောင်းအဖြစ် သွားရောက်အပ်နှံသည်။ ဆရာတော် ဘုန်းကြီးက ရှင်ပြု မင်္ဂလာပွဲကျင်းပမည့် နေ့ရက်ကိုသတ်မှတ်ပေး၍ မောင်ရင် လောင်းအား သင်္ကန်းကပ်၊ သင်္ကန်းတောင်း၊ ဆယ်ပါးသီလ၊ ပစ္စဝေက္ခဏာလေးပါးကို ကျက်မှတ်ခိုင်းသည်။ အထူးသဖြင့် သရဏဂုံ သုံးပါးကို ဌာန်ကရိုဏ်း ကျကျရွတ်ဆိုနိုင်ရေးကို အလေးပေးသင်ကြား သည်။ ရှင်ပြုမည့် အကြံနေ့တွင်ရှင်လောင်းအားသပ်ရပ်စွာ ဝတ်ဆင်၍ ဖခင်က သပိတ်ကိုလွယ် မိခင်က သင်္ကန်းကိုပိုက်ပြီး ဆွေမျိုးမိတ်ဆွေ အသိုင်းအဝန်းနှင့် ရှင်လောင်းကို ကျောင်းသို့ပို့ဆောင်၍ ဘုန်းကြီး ကန်တော့သည်။ ကျောင်းသို့ပို့ဆောင်သည့်အခါ ရှင်လောင်း

လှည့်ပွဲပြုလုပ် ကျင်းပတတ်ကြသည်။ ဒေသအလိုက်မော်တော်ကား၊ ဆင်၊ မြင်း၊ ယာဉ်ရထားတို့ဖြင့် မောင်ရင်လောင်းအား ရွှေထီးမိုးပြီး အတီးအကများဖြင့် စည်ကားသိုက်မြိုက်စွာ ခင်းကျင်းလှည့်လည်ကြသည်။ ဆရာတော်ဘုန်းကြီး အပါအဝင်ပင့်သံဃာတို့က ကန်တော့ခံပြီး အန္တရာယ်ကင်းပရိတ်များရွတ်ဆိုချီးမြှောက်သည်။ ထို့နောက် ရှင်လောင်းကို ဆံပင်ပယ်ကာ တရော်ကင်ပွန်းတို့ဖြင့် ခေါင်းဆေးမင်္ဂလာပြု၍ ရေမိုးချိုးပေးသည်။ ရေချိုးပြီး၍ အဝတ်အစားသစ်များလဲပြီး ဘုန်းတော်ကြီးရှေ့၌သင်္ကန်းကို လက်မှာပိုက်၍ သကလဝဋ္ဌအစချီ သင်္ကန်းကပ်စာကို ရွတ်သည်။ ထိုနောက် ယင်းသင်္ကန်းကို ဘုန်းတော်ကြီး ရှေ့၌ပြန်ထိုင်ကာ လက်အုပ်ချီ၍ သကလဝဋ္ဌအစချီသော သင်္ကန်းတောင်းစာကို ရွတ်ဆိုရသည်။ ထို့နောက်ဘုန်းတော်ကြီးက ရှင်လောင်းအား သင်္ကန်းကိုပေးပြီး လူဝတ်ကိုစွန့်၍ သင်္ကန်းကိုဝတ်ရုံ၏။ ပြီးမှ ဆယ်ပါးသီလခံယူသည် သင်္ကန်းဝတ်ပြီး ရှင်လောင်းက ဆရာတော်အား ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာအဖြစ် ခံယူပါရန် လျှောက်ထားသည်။ ဆရာတော်က တပည့်အဖြစ်လက်ခံပြီး မွေးနံ့အလိုက် ရှင်ကုမာရ၊ ရှင်ပညာသာမိ စသည်ဖြင့် သာမဏေဘွဲ့ကိုပေးသည်။ အလှူနေ့တွင် ဆရာဘုန်းတော်ကြီး၊ ပင့်သံဃာတို့နှင့် ရှင်သာမဏေအသစ်သည် အလှူအိမ်သို့သွားကြသည်။ အလှူမဏ္ဍပ်တွင် ရှင်ပြုမင်္ဂလာ အနုမောဒနာတရားကို ချီးမြှင့်သည်။ တရားနာပြီး မိဘတို့က လှူဖွယ်တို့ကိုကပ်၍ ရေစက်ချသည်။ မဏ္ဍပ်အတွင်း သင်္ကန်းကိုရုံ၍ တည်ငြိမ်စွာထိုင်နေသော သားကိုရင်ကို ကြည့်၍မိဘများ ကြည့်နှုတ်ဝမ်းသာကြသည်။ သံဃာတော်များရော တရားနာပရိသတ်ကိုပါ ဆက်ကပ်ကျွေးမွေးကြသည်။ ဤကဲ့သို့ ကျွေးမွေးပြီး ညနေပိုင်းတွင် သားရဟန်းအတွက် ကျိန်းစက်ရန် ခေါင်းအုံး၊ ဖျာစသည်တို့နှင့်အတူ ကျောင်းသို့ပြန်ပို့သည်။ မောင်ရင်

လောင်းသည် မျက်လွှာကိုချကာ မဏ္ဍာပိအတွင်း၌ မိမိရည်မှန်းသူရှိ မရှိ ဣန္ဒြေစက္ခုချ၍ တိတ်တခိုးကြည့်တတ်ကြသည်လည်း ရှိတတ်ကြပါသည်။ နောက်ဆက်တွဲ (၃)

လက်ထပ်ထိမ်းမြားမင်္ဂလာ

၂၁။ လက်ထပ်မင်္ဂလာသည် မြန်မာ့လူမှုရေးဘဝတွင် အရေးကြီးသောမင်္ဂလာဖြစ်သည်။ လက်ထပ်ထိမ်းမြား သောမင်္ဂလာကို အာဝါဟ၊ ဝိဝါဟ၊ စရမင်္ဂလာဟုခေါ်သည်။ အာဝါဟသည် ယောက်ျားအိမ်ရာသို့ မိန်းမကို ခေါ်ဆောင်လာပြီးပြုသောမင်္ဂလာဖြစ်သည်။ ဝိဝါဟမင်္ဂလာမှာ မိန်းမကလေးနေရာအိမ်ဂေဟာသို့ သတို့သားကို ခေါ်ဆောင်ကာပြုပေးသော မင်္ဂလာဖြစ်ပြီး စရမင်္ဂလာသည် သတို့သားသတို့သမီးတို့သည် မိမိတို့နေရာအိမ်မှ ခမ်းနားသောအခြားနေရာအဆောက်အအုံသို့ ပြောင်းရွှေ့ဆင်နွှဲသောမင်္ဂလာဖြစ်သည်။ လက်ထပ်ထိမ်းမြားခြင်း မင်္ဂလာသည် သားသမီးများထွန်းကား၍ သာသနာပြုအိမ်ထောင်တစ်ခု၊ လောကီရပ်ရွာ အကျိုးပြုမည့် အိမ်ထောင်တစ်ခု သားယောက်ျား၊ သမီးမိန်းမကလေးတို့ထွန်းကား၍ ဘုရားသာသနာကို အမွေခံမည့် အိမ်ထောင်တစ်ခု ဖြစ်ပေါ်လာမည့် အရေးကိုရည်မှန်း၍ လောကီအကျိုးစီးပွားအမျိုးဘာသာသာသနာ အကျိုးစီးပွားကို ဆောင်ကြဉ်းနိုင်မည်ဟု ရည်သန်ပြုလုပ်ခြင်းဖြစ်၍ မင်္ဂလာလက်ထပ်မှုသည် လောကီလူ့ဘောင်၏ လိုအပ်ချက်တစ်ရပ်ဖြစ်သည်။ စိတ်တူကိုယ်တူလုံ့လ ဥဿာဟတူရှိသော ဇနီးမောင်နှံတို့၏ ထိမ်းမြားခြင်းမှ သာသနာပြုယောက်ျားကောင်း ယောက်ျားမြတ်တို့ထွန်းကားသည်။ ကုသိုလ်ကောင်းမှုတို့ပြုလုပ်နိုင်သည်။ လူ့ပြည်လူ့ရွာမှ နတ်ပြည်နိဗ္ဗာန်သို့ ရည်သန်ကာ ကောင်းကျိုးတရားများပွားများနိုင်သည် လောကီရပ်ရွာကြီးပွားအောင်၊ ဆန်ရေစပါးပေါများအောင်၊ အသိပညာထွန်းကား

အောင်၊ အဝတ်တန်ဆာဆင်ယင် စရာတို့ပေါများအောင်၊ အကြင် ဇနီးမောင်နှံက ပြုလုပ်ဆောင်ကြဉ်းနိုင်၍ အာဝါဟ၊ ဝိဝါဟ စရမင်္ဂလာ တို့သည် ဤလူ့ဘောင်လောက တည်တံ့၍ လူသားမျိုးဆက်တို့ စဉ်ဆက်မပြတ်ပွားများကား လူညွန့်မတုံးစေခြင်းငှာဆောင်ကြဉ်း သည့်မင်္ဂလာ အခမ်းအနားဖြစ်သည်။ မြန်မာလေ့ထုံးတမ်းဥပဒေအရ အကြင် လင် မယားနှစ်ဦးပေါင်းသင်းနေထိုင်ရန် မည်သည့် အခမ်းအနားမှ မလိုပေ။ နှစ်ဘက်သောမိဘများက သဘောတူမည်၊ နှစ်ဦးနှစ်ဖက် ကြည်ဖြူမည် ပတ်ဝန်းကျင်မှ အကြင်လင်မယားအဖြစ် အသိအမှတ်ပြုပေးလျှင် လင်ခန်းမယားခန်းမြောက်သော်လည်း လောကီကိစ္စရပ်အနေနှင့် ထိမ်းမြားမင်္ဂလာအပြား (၁၀)ပါးကို သတ်မှတ်ထားကြသည်။ မြန်မာ့ထုံးတမ်းစဉ်လာထိမ်းမြား မင်္ဂလာများ ကို လေ့လာပါက ငွေကြေးကုန်ကျမည်မဟုတ်။ အကြင်လင်မယား အဖြစ်နှင့် နှစ်ဦးသဘောတူသည့် လက္ခဏာကို ပြသသော၊ တစ်ဦးကို တစ်ဦးချစ်ခင်ကြင်နာမှုကိုပြသော လူကြီးမိဘဆွေမျိုးမိတ်သင်္ဂဟတို့က အသိအမှတ်ပြုသော သဘောပါသည့် အခင်းအကျင်းများဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း တစ်ဖက်နှင့် တစ်ဖက်လူကြီးတို့က သဘောတူခြင်း နှစ်ဦးနှစ်ဝချစ်ခင်ကြောင်းပြသခြင်း၊ ဆွေမျိုးမိတ်သင်္ဂဟတို့က အသိအမှတ်ပြုခြင်းတို့ကို ပြသရာတွင် တတ်နိုင်လျှင် တတ်နိုင်သလို ကြီးကြီးကျယ်ကျယ် ခမ်းခမ်းနားနား ပြုလုပ်ကြသည်။ မြန်မာတို့က အိမ်ထောင်ပြုခြင်းကို ဘုရားတည်ခြင်း၊ ဆေးမင်ကြောင် ထိုးခြင်းတို့ ကဲ့သို့ ပြင်ရန်ခက်ခဲသောကိစ္စအဖြစ် သတ်မှတ်သည်။ မြန်မာလူမှု အဖွဲ့အစည်းသည် မိသားစုကို အခြေခံသောအဖွဲ့အစည်း ဖြစ် သောကြောင့် မိသားစုဖြစ်ပေါ်လာရေးအတွက် အစကနဦးဖြစ်သော လက်ထပ်ထိမ်းမြားခြင်းကို မမှားမယွင်းအောင် ဆောင်ရွက်ကြသည်။ အိမ်ထောင်ပြုမှုမခိုင်မာပါကယခုဘဝတွင်လည်းကောင်း၊ နောင်တမလွန်

တွင်လည်းကောင်း အပယ်တံခါးပင်ပွင့်နိုင်သည်။ မိမိတို့မိသားစုမှ သားသမီးများသည်လည်း လူဆိုးလူမိုက်များဖြစ်လာနိုင်သည်။ သာယာသောမိသားစု အိမ်ထောင်တို့မှ ပညာတတ်များ၊ ခေါင်းဆောင်များ၊ သူတော်ကောင်းများ ပေါ်ထွန်းလာနိုင်၍ လက်ထပ်ထိမ်းမြားမှုကို အလေးဂရုပြုကြသည်။ နောက်ဆက်တွဲ (၁)

အယူအဆများ

၂၂။ လက်ထပ်ထိမ်းမြားမှုပြုရာတွင် (က) လူကြီးမိဘများ သဘောတူ၍ အိမ်ထောင်ပြုပေးခြင်း (ခ) အောင်သွယ်ထား၍ အိမ်ထောင်ပြုပေးခြင်း (ဂ) လူငယ်အချင်းချင်းသဘောတူ၍ အိမ်ထောင်ပြုခြင်း ဟူ၍ရှိသည်။ လူငယ်ချင်းမေတ္တာမျှ၍ဖြစ်စေ၊ လူကြီးများသဘောတူ၍ဖြစ်စေ၊ အောင်သွယ်ဆောင်ကြဉ်းသည်ကို လက်ခံ သဘောကျ၍ဖြစ်စေ၊ လူငယ်ချင်းရော လူကြီးတို့ကပါ သဘောတူပါက စေ့စပ်ကြောင်းလမ်းမှုပြုကြသည်။ စေ့စပ်ကြောင်း လမ်းမှုတွင် ယောက်ျားလေးဘက်မှ မိန်းကလေးမိဘများထံ ဂုဏ်သရေရှိ မိတ်ဆွေများနှင့်အတူ သွားရောက် စေ့စပ်ကြောင်းလမ်း ကြသည်။ စေ့စပ်ကြောင်းလမ်းမှု အောင်မြင်ပါက လက်ထပ်ထိမ်းမြားမှု ပြုရန် နေ့ကောင်းရက်သာ ရွေးကြရသည်။ တန်ခူး၊ ကဆုန်၊ နယုန်၊ သီတင်းကျွတ်၊ တန်ဆောင်မုန်း၊ တပို့တွဲလများတွင် ထိမ်းမြားခြင်းပြုရာ (၆)လဖြစ်၍ ဝါဆို၊ ဝါခေါင်၊ တော်သလင်း၊ နတ်တော်၊ ပြာသိုး တပေါင်း မထိမ်းမြားရာ (၆)လအဖြစ် ရှေးက လူကြီးများသတ်မှတ် ထားကြသည်။ မင်္ဂလာလက်ထပ်ပွဲပြုရာတွင် တနင်္ဂနွေနေ့၊ ကုက္ကိုပန်း တနင်္လာနေ့၊ နေဇာပန်း၊ အင်္ဂါနေ့ မယားကြီးပန်း၊ ဗုဒ္ဓဟူးနေ့ သပြေပန်း၊ ကြာသပတေးနေ့ သီးပန်း၊ သောကြာနေ့ ဒန်းပန်း၊ ဂန္ဓနေ့ အုန်းပန်းတို့ကိုယတြာပြု၍ဆောင်ရသည်ဟုဆိုသည်။ တနင်္ဂနွေနေ့နှင့်

သောကြာ၊ အင်္ဂါနှင့် ကြာသပတေး၊ စနေနှင့်ဗုဒ္ဓဟူး၊ တနင်္လာနှင့်ဗုဒ္ဓဟူး (ညနေပိုင်းမွေးသူ)တို့ အိမ်ထောင်ပြုရန် မိတ်ဖက်ဖြစ်၍ စနေနှင့် ကြာသပတေး၊ သောကြာနှင့်တနင်္လာ၊ တနင်္ဂနွေနှင့်ဗုဒ္ဓဟူး၊ အင်္ဂါနှင့် ဗုဒ္ဓဟူး(ညနေပိုင်းမွေးသူ)တို့သည် မိတ်ဖက်မဟုတ် သို့သော် ယတြာဖြု၍ လက်ထပ်နိုင်သည်။

လက်ထပ်ထိမ်းမြားခြင်း (၁၀) မျိုး

၂၃။ မြန်မာတို့သည် လောကီဆိုင်ရာ ပညာရှင်တို့သတ်မှတ် အပ်သော မင်္ဂလာ(၁၀)မျိုးရှိသည်။ ယင်းတို့မှာ

- က။ ပုဆိုးတန်းတင်ထိမ်းမြားမင်္ဂလာ၊
- ခ။ လက်ဆုံစားထိမ်းမြားမင်္ဂလာ၊
- ဂ။ လက်စွပ်လဲ ထိမ်းမြားမင်္ဂလာ၊
- ဃ။ အဝတ်လဲ ထိမ်းမြားမင်္ဂလာ၊
- င။ လက်ထပ်ထိမ်းမြားမင်္ဂလာ၊
- စ။ ဒါလီဖွဲ့၍ ထိမ်းမြားမင်္ဂလာ၊
- ဆ။ စုလျားရစ်ပတ်ထိမ်းမြားမင်္ဂလာ၊
- ဇ။ ပန်းကုံးစွပ်ထိမ်းမြားမင်္ဂလာ၊
- ဈ။ ရေခွက်၌လက်ဆုံချထိမ်းမြားမင်္ဂလာ၊
- ည။ ဦးထိပ်၌ရေသွင်းချထိမ်းမြားမင်္ဂလာတို့ဖြစ်သည်။

ပုဆိုးတန်းတင်မင်္ဂလာမှာ စေ့စပ်ကြောင်းလမ်းပြီးပါက ရက်ကောင်းရက်မြတ်တစ်ခုခုတွင် ယောက်ျားလေးဘက်မှ မိဘ ဆွေမျိုးတို့က ရုပ်ရွာမှလူငယ်များပါ ပါဝင်လျက်လက်ဖွဲ့ပစ္စည်းများ နှင့်အတူ မိန်းကလေးအိမ်သို့ သွားကြသည်။ လက်ဖွဲ့ပစ္စည်းများ ဖြစ်သော အိပ်ရာ၊ ခေါင်းအုံး၊ ထမင်းဟင်းအိုး၊ ကျွဲနွား စသည်တို့ လည်းပါကြသည်။ လယ်ယာမြေအိမ်ယာ မြေစာရင်းများလည်း ပါဝင်

ကာသတို့သမီးမိဘများထံ အပ်နှံသည်။ သတို့သမီးဘက်ကလည်း လက်ခံသည်။ ယောက်ျားလေးဘက်မှ ပါလာသော ပုဆိုးအသစ် တစ်ထည်ကို အတူနေထိုင်ကြမည့်အခန်းရှိ ကြိုးတန်းပေါ်တွင် တင်ပေးခြင်းဖြင့် အကြင်လင်မယားအရာ မြောက်သည်။ မိန်းကလေး ဘက်မှ ဖွယ်ဖွယ်ရာရာ ကျွေးမွေးဧည့်ခံသည်။ နှစ်ဖက်ဆွေမျိုး မိဘတို့က ရပ်ကွက်အတွင်းမှ မိတ်သင်္ဂဟများကို ဖိတ်၍ ဧည့်ခံပွဲ ပြုလုပ်ပြီး သတို့သမီးနှင့်သတို့သားတို့သည် ထမင်းတစ်ပန်းကန်ထဲ တွင် ကောက်ညှင်း၊ လက်ဖက်၊ မုန့်တို့ကို လက်ဆုံစားခြင်းဖြင့်လည်း ထိမ်းမြားမင်္ဂလာထမြောက်သည်။ နှစ်ဖက်ဆွေမျိုးမိတ်သင်္ဂဟများ ရှေ့တွင် လက်ဝတ်ရတနာတို့ကို ဖလှယ်၍ဝတ်ခြင်း မိန်းကလေးမိဖုတ် သတို့သား မိမိတို့အိမ်သို့ ရောက်လာစဉ် အဝတ်ဟောင်းကိုချွတ်၍ အဝတ်အစားအသစ်လဲဝတ်ခြင်းဖြင့်လည်း ထိမ်းမြား မင်္ဂလာထမြောက် သည်။ မိန်းကလေး၏ ညှာလက်နှင့်ယောက်ျားလေး၏ညှာလက်တို့ကို လက်ထပ်ခြင်း ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ရွှေကြိုး ငွေကြိုးစသည်တို့ကို သတို့သမီးနှင့် သတို့သားတို့လည်တွင် ရစ်ပတ်ပေးခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း၊ မိန်းကလေးနှင့် ယောက်ျားလေးတို့အား ပုဝါရှည်စုံခြုံ ထည်အဝတ်တို့ဖြင့် ရစ်ပတ်ရုံဖွဲ့ပေးခြင်း ဖြင့်လည်းကောင်း၊ သတို့သား သတို့သမီးတို့လည်တွင် ဆွဲထားသော ပန်းကုံးကိုဖလှယ်၍ စွပ်ပေး ခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း၊ ရေခွက်တွင် သတို့သမီး၏ညှာလက်နှင့် သတို့သား၏ညှာလက်ကို ရေနှစ်၍လည်းကောင်း၊ မိန်းကလေး နှင့်ယောက်ျားလေးတို့၏ ဦးထိပ်တွင် ရေစက်သွန်းချပေးခြင်း ဖြင့်လည်းကောင်း ထိမ်းမြားပေးခြင်း မင်္ဂလာထမြောက်သည်။

လောကီမင်္ဂလာ(၁၂)ခန်းရည်ရွယ်ချက်

၂၄။ ပဋိသန္ဓေတည်နေကိန်းအောင်းသည်ကိုသိရှိ၍ ယင်းကိစ္စကို မင်္ဂလာအဖြစ် သတ်မှတ်ခြင်း၏ အဓိကရည်ရွယ်ချက်မှာ ပဋိသန္ဓေကို စောင့်ရှောက်ကာကွယ်ရန်ဖြစ်သည်။ တည်လာသော ကိုယ်ဝန်ဆောင် ဇီဝင်နှင့်တကွ သား သို့မဟုတ် သမီး ပဋိသန္ဓေ ကျန်းမာအောင်၊ ပျက်စီးမသွားအောင်၊ နေ့စေ့လစေ့ အချိန်ကျပါက ဘေးအန္တရာယ် ကင်းရှင်းစွာဖြင့် မွေးမြူနိုင်ရန် ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် စောင့်ရှောက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ မီးရှူးသန့်စင်ဖွားမြင်သော မင်္ဂလာ၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ သား သို့မဟုတ် သမီး အန္တရာယ်ကင်းစွာဖြင့် ဖွားမြင်ရန်မိခင်အန္တရာယ် ကင်းရှင်းစွာဖြင့် မွေးဖွားရေးကို ရှေ့ဆောင်ရွက်သောမင်္ဂလာဖြစ်သည်။ ဝမ်းတွင်းပါဆံပင်ကို ဆေးလျှော်ခြင်း၊ ဝမ်းတွင်းပါဆံပင် ကိုပယ်ခြင်း သည် ကျန်းမာရေးကို ရှေ့ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြစ်သည်။ မြန်မာတို့သည် ဆံကို အထွတ် အမြတ်ထားကြရာ ဆံပင်သန့်စွမ်းမှုကို ရှေ့ဆောင်ရွက်ခြင်းလည်း ဖြစ်သည်။ ပုခက်တင်မင်္ဂလာသည် ငယ်စဉ် မှစ၍ကလေးကို ပုခက်တွင် ထည့်၍ကလေးငယ်၏ စိတ်ကူး စိတ်သန်း အတွေးအခေါ်ကို တည်ဆောက်ရန် ဟူသော ရည်ရွယ်ချက်ကောင်း ပါရှိသည်။ စိတ်ပိုင်း ဆိုင်ရာ ပြုပြင်မှုပါရှိသည်။ မိခင်ရင်ခွင်နှင့် မခြားရှိသော ပုခက်တွင်းလုံခြုံမှု၊ နှစ်ခြိုက်မှုရရှိသောကြောင့် ကလေး၏ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ သိမ်မွေ့မှုကို ဖြစ်စေသည်။ ပုဆိုးထဘီ အင်္ကျီ ဝတ်ဆင်သော မင်္ဂလာသည် သိမ်မွေ့မှုကို ဖြစ်စေသည်။ ပုဆိုးထဘီ အင်္ကျီဝတ်ဆင်သော မင်္ဂလာသည် ဝတ်တတ်စားတတ်အောင် ယဉ်ကျေးမှုအစဉ် အလာထိန်းသိမ်းစေရန် ရည်ရွယ်ပြုလုပ်သော မင်္ဂလာဖြစ်သည်။ မိမိရိုးရာဆင်ယင်ထုံးစံကို မြတ်နိုးရန် မင်္ဂလာပြု အခမ်းအနား ပြုလုပ်ခြင်းဖြစ်သည်။ ဆံပင်ထုံးစံသော မင်္ဂလာမှာလည်း

ရိုးရာဆင်ယင် ထုံးစံဝတ်ဆင်မှုကိစ္စတွင် ပါဝင်သည်။ ယခုခေတ် လူငယ်များ မိမိတို့အမျိုးသားဝတ်စုံကို စွန့်ပစ်ကာဘောင်းဘီ ဖင်ကျပ်လျှပ်ပေါ် လော်လီသော အင်္ကျီအဝတ်အစားများ၊ လူငယ် ယောက်ျားလေး၊ မိန်းကလေးများ ဝတ်စားလာကြသည်။ အလွန် ပါးလွှာသောအင်္ကျီ၊ မိန်းကလေးများရင်သားကို ဖော်၍ ပခုံးလက်ပြင်၊ လက်မောင်းစသည်တို့ပေါ်တွင် အဝတ်မတင်ဘဲ ဝတ်စား ဆင်ယင်မှု တို့သည် တိုင်းတစ်ပါး ဆင်ယင်ထုံးစံမျိုး၊ မြန်မာ့ရိုးရာ ဆင်ယင် ထုံးစံမျိုးနှင့် ဖီလာဆန်ကျင်သော ဝတ်စား ဆင်ယင်မှုများ ဖြစ်သည်။ မြန်မာသတို့သား သတို့သမီး လူငယ်လူရွယ်တို့ မြန်မာ ထုံးတမ်းစဉ်လာ ဆင်ယင်ထုံးစံမျိုးကို မြတ်နိုးတွယ်တာစေရန် ရည်ရွယ် လုပ်ဆောင်မှု ဖြစ်သည်။ နားထွင်းမင်္ဂလာ၊ ရတနာခြယ်သော မင်္ဂလာသည် ရွှေငွေကျောက်မျက် ရတနာများကို မြတ်နိုးတတ်အောင် ဝတ်ဆင် တတ်အောင်၊ စုဆောင်း တတ်အောင်ရည်ရွယ်၍ ပြုလုပ်သောမင်္ဂလာ ဖြစ်သည်။ မြန်မာ့ရိုးရာ ဓလေ့ထုံးစံများတွင် မည်သည့်နေ့ရက်တွင် မည်သည့်ရတနာဆင်ရမည်။ မည်သည့် နေ့ရက်မွေး သူနေ့သင့်နံ့သင့် ရတနာက ဘာတွေ ဖြစ်သည်စသည်ဖြင့် ပြဌာန်းသတ်မှတ်ခြင်းရှိသည်။ လည်ရွဲရတနာ ဝတ်ဆင်စရာ ကျောက်မျက်ရတနာတို့သည် ကြွယ်ဝချမ်းသာမှုကို ပြဆိုခြင်းဖြစ်၍ လူ့ဘဝစည်းစိမ်ရတနာတို့ ပြည့်စုံချမ်းသာမှုရှိရေးကို ရည်ညွှန်းလုပ်ဆောင်သော မင်္ဂလာပွဲ ဖြစ်သည်။ ရှင်ပြုမင်္ဂလာပွဲသည် လောကီ လောကုတ္တရာနှစ်ဖြာသော အကျိုးကို ရည်မှန်းလုပ်ဆောင်သောပွဲ ဖြစ်သည်။ ရှင်ပြုခြင်းသည် သားသမီးတို့အား အရွယ်ဝင် သည်မှစ၍ သာသနာ့အမွေပေးအပ်သော ပွဲလည်း ဖြစ်သည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်အဖြစ် သွတ်သွင်းသောပွဲ မိမိသား၊ မိမိသမီးတို့ ဗုဒ္ဓဘာသာဖြစ်ကြောင်း သွေမကွာသေချာစေကြောင်း ရယ်နှင့် လူ့ဘုံရပ်ရွာအလယ်တွင် ကြေညာမောင်းခတ်သောပွဲကြီး

သာင်လည်း ဖြစ်ပါသည်။ ကိုရင်လောင်း၊ မောင်ရင်လောင်းဘဝမှစ၍ ဘုရားရှိခိုး သင်္ကန်းတောင်း၊ သာမဏေပြုခြင်း၊ ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာအဖြစ် ပန်ကြားခြင်း၊ ရှင်ကျင့် ဝတ်ကိုလိုက်နာခြင်းတို့သည် မောင်ရင်လောင်းအား အကျင့်စာရိတ္တ၊ ရှင်သိက္ခာ၊ လူ့သိက္ခာတို့နှင့် ယှဉ်၍ ပညာသင်ကြားခြင်းဖြစ်သည်။ ရှင်သာဓကပြုရေးကို ရည်မျှော်၍ စောစောပိုင်းကလည်း ပညာသင်ကြားပြီး မောင်ရင်လောင်းဘဝ၊ သာမဏေ ဘဝတွင်လည်း စာပေသင်ကြားရသည်။ ရှင်ပြုမင်္ဂလာပွဲသည် စာပေပညာ သင်ကြားမှု ပါဝင်သော မင်္ဂလာသဘင် ဖြစ်သည်။ လက်ထပ်မင်္ဂလာပွဲသည် မြန်မာ့လူ့ဘောင်အဖွဲ့အစည်း၏ မူလဘူတ ဖြစ်သောမိသားစု အခြေခံကို ရည်သန်ပြုလုပ်သော လောကီမင်္ဂလာပွဲ ဖြစ်သည်။ ချမ်းသာ ကြွယ်ဝသော အိမ်ထောင်စု၊ သာသနာပြုဘုရား ဒါယကာ၊ ဒါယိကာမ၊ ကျောင်းဒါယကာ၊ ကျောင်းဒါယိကာမများ ဖြစ်၍ ဘုရားသာသနာကို တာဝန်ယူစောင့်ရှောက်၍ လောကကောင်းကျိုး လောကုတ္တရာ ကောင်းကျိုးတို့ကို ဆောင်ရွက် ရန်ရည်သန် ပြုလုပ်သော မင်္ဂလာ ဖြစ်ပါသည်။

၂၅။ ထိုလောကီမင်္ဂလာအခမ်းအနားများကို ပြုလုပ်ရာတွင် ငွေကုန်ကြေးကျခံ၍ ဘိသိက်မင်္ဂလာအခမ်းအနားများကိုကြီးကျယ်စွာပြုလုပ်သည်ထက် မြန်မာ့ရိုးရာလောကီမင်္ဂလာအဖြာဖြာကျင်းပခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်ကို မျက်ခြည်အပြတ်မခံဘဲ ကျင်းပရသည်။ သို့မဟုတ်ပါက ရည်ရွယ်ချက်ပျောက်ကင်းပြီး ပကာသနလုပ်ရပ်များ၊ လောကီမင်္ဂလာအခမ်းအနားများတွင် အကုသိုလ်မကင်းသော အစီအရင်များ ပြုလုပ်ခြင်း၊ ယစ်ပူဇော်ခြင်းစသည်တို့ မပါဝင်အောင်ရှောင်ရှားရမည်။

**မဟာမင်္ဂလာမင်းခမ်းတော်
ခေါင်းဆောင်ပျိုးထောင်မှု မြန်မာအစဉ်အလာ**

၂၆။ အရပ်သူအရပ်သား ပြည်သူအပေါင်းတို့သည် လောကီမင်္ဂလာ အခမ်းအနားများပြုလုပ်ကျင်းပလိုက်နာ ကြသည့်နည်းတူ ရှေးဘုရင်မင်းများသည်လည်း လောကီမင်္ဂလာ(၁၂)ခန်းကို မဟာမင်္ဂလာမင်းခမ်းတော်များအဖြစ် တိတိကျကျ ကြီးကျယ်ခမ်းနားထည်ဝါစွာ ပြုလုပ်ကျင်းပကြသည်။ ထိုကဲ့သို့ မဟာမင်္ဂလာမင်းခမ်းတော်များ တိတိကျကျလိုက်နာခြင်းသည် နောင်တိုင်းပြည်ကိုစိုးမိုး အုပ်ချုပ်မင်းလုပ်မည့် မင်းညီမင်းသား သားတော်၊ သမီးတော်များ၊ ဆွေတော်မျိုးတော်များ ဇာတိသွေးဇာတိမာန်ကို မွေးမြူရန် တိုင်းနိုင်ငံနှင့် ဘာသာသနာကို တန်ဖိုးထားရန် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရန်အတွက် ရည်သန်မှု ထား၍ ပြုလုပ်ခြင်းဖြစ်သည်။ မဟာမင်္ဂလာမင်းခမ်း တော်များသည် အုပ်ချုပ်သူခေါင်းဆောင်ပြုစုပျိုးထောင်မှု လုပ်ငန်းတစ်ရပ်ဖြစ်သည်။ ရှေးအုပ်စိုးသူ ဘုရင်မင်းမြတ်တို့သည် ထီးဆောင်း၊ ဥကင်တော် ဖွင့် ရာဇဘိသေကမုဒ္ဒါဘိသိက်မင်္ဂလာ အိမ်ရှေ့နှင်းအပ်မင်္ဂလာ၊ အိမ်ရှေ့မိဖုရား ရေသွန်းလက်ထပ်မင်္ဂလာ၊ အိမ်ရှေ့မိဖုရားနားထွင်းဆံထုံးထုံးမင်္ဂလာ၊ တဘက်ဝတ်ဒုက်ဆင် မင်္ဂလာ၊ မင်္ဂလာထမင်းဟင်းချက်ပုံ၊ ခင်းကျင်းပုံ၊ ကျွေးပုံမင်္ဂလာ၊ ဆံထုံးထုံးဖွဲ့ပုံမင်္ဂလာ၊ ဇင်္ဂလာ၊ စကားခုနစ်ခွန်း လျှောက်ပုံမင်္ဂလာ၊ လက်ဖွဲ့အဆောင်အပ်နှင်းစုခင်္ဂလာ၊ အိမ်ရှေ့စံအရာရှိခန့်မင်္ဂလာ၊ သားတော်သမီးတော် ထမင်းခွံ၊ တွင်းခွံ၊ မင်္ဂလာ၊ နားထွင်း၊ သျှောင်ထုံးမင်္ဂလာတို့ကို မပျက်မကွက် တလေးတစားလိုက်နာကျင့်သုံးကြသည်။

အင်းဝဘုရင်မင်းကြီးစွာစော်ကဲက စောမွန်ကြီးအား ရခိုင်းစားခန့်ထားရာ မင်္ဂလာအခမ်းအနား၌

ချစ်စံဝင်း

“ပြည်သူလူရဟန်းတို့ကို ချစ်လျှင် ငါ့ကိုချစ်သည်မည်၏။
ပြည်သူလူရဟန်းတို့၏ အကျိုးစီးပွားကိုလိုလားလျှင် ငါ့
အကျိုးစီးပွားကိုလိုလားသည်မည်၏ -”
ဟုမြွက်ကြား၏။

နိုင်ငံခေါင်းဆောင်ပြုစုပျိုးထောင်မှုလုပ်ငန်း

၂၇။ သာလွန်မင်းတရားကြီး၏ ရာဇဝါသေက ထီးဆောင်းတော်မှု
အံ့သည် အခမ်းအနားစီရင်ရာသည်ကား-

နန်းတော်အရှေ့စူးစူး မြေပြင်ညီညွတ်သာယာသောအရပ်၌
မြေနန်းမဏ္ဍပ်နှင့်တကွ လေးဆောင်သော နန်းပြာသာဒ်တို့ကို
တစ်ပြိုင်နက်ဆောက်စေရာသည်။ အရှေ့စူးစူးမြေအပြင်၌ ကြန်အင်
လက္ခဏာနှင့်ပြည့်စုံသော သူကြွယ်သားတို့ကို ရွှေပေါက်တူး၊ ငွေပေါက်
တူးတို့ကို ခွဲဝေ၍ညီညွတ်စေရာ၏။ ထိုနောက် ကြန်အင် လက္ခဏာနှင့်
ပြည့်စုံသော ရှစ်ရှဉ်းသောနွားတို့ကို ရွှေကြိုးငွေကြိုးတို့ဖြင့် တန်ဆာ
ဆင်၍ ရွှေထွန်ငွေထွန်၊ ရွှေထမ်းပိုး၊ ငွေထမ်းပိုးတို့ကို ကပြီးလျှင်
ပုရောဟိတ်ပုဏ္ဏားတို့ကို ရှေ့တန်းတင်၍ကောင်းသော အချိန်အခါ
နေ့ရက်၌ မြေကို ထွန်စေ၊ ညီညွတ်စေပြီးသော် စပါးမျိုး ခုနစ်ပါး
တို့ကိုကြံရမည်...စသည်ဖြင့် မြေပြင်သည်မှစ၍ အသေးစိပ် ရေးသား
ဆင်ယင်ကျင်းပ၏။ ကမ္ဘာဦးအစမဟာသမ္မတမဇ္ဈိမဒေသ သကျသာကီ
ဝင်မင်းတို့မှစ၍ တကောင်း၊ ဟန်လင်း၊ ဗိဿနိုး၊ သီရိခေတ္တရာ၊
သထုံ၊ သီဟိုဠ်၊ ပုဂံ၊ မြင်စိုင်း၊ ပင်းယ၊ အင်းဝမှစ၍ ရတနာသိင်္ဃီ
ပထမမြို့တည်နန်းတည် အလောင်းမင်းတရားကြီးမှသည် ရတနာပုံ
ပထမမြို့တည်နန်းတည် ပဉ္စမသင်္ဂါယနာ တင်မင်းတရားကြီးနှင့်
သီပေါဘုရင်မင်းတို့တိုင် ကနက်ဥကင်ရာဇာဝါသေက သဘင်ကို
လည်းကောင်း၊ ရေညွန့် လက်ထပ်ထိမ်းမြားတော်မူသောမင်္ဂလာ

လူ့ဘဝတန်ဖိုးထားမှုစရိုက်'

အိမ်ရှေ့မင်းအဖြစ်အပ်နှင်းတော်မူသောမင်္ဂလာ၊ နားထင်းဆံထုံးထုံး
ဒက်ဆင်တဘက်ဝတ်မင်္ဂလာ၊ လက်ထပ်မင်္ဂလာ၊ ကွမ်းဦးခွံမင်္ဂလာ၊
နာမကရဏလက်ဖွဲ့မင်္ဂလာစသည်တို့ကို မချွတ်မယွင်း မလစ်ဟင်းရသံ
အလေးအနက်ထား၍ လောကီမင်္ဂလာ ဆယ်နှစ်ခန်းကို အလေးအနက်
ထားကျင်းပသည်။ ရှေးဘုရင်မင်းမြတ်တို့သည် လောကီမင်္ဂလာများကို
အရပ်သူအရပ်သားတို့ထက်ပို၍ လေးနက်ခမ်းနားစွာ ကျင်းပသည်။
ဤသို့ကျင်းပခြင်းသည် အရပ်သူအရပ်သားများ ပို၍ ရိုသေသမှု
ရှိအောင် သော်လည်းကောင်း၊ လောကီမင်္ဂလာ အခမ်းအနားတို့သည်
မဖြစ်မနေလိုအပ်သည်ဟု ယုံကြည်သောကြောင့်လည်းကောင်း
နိုင်ငံခေါင်းဆောင် အကြီးအကဲ ပြုစုပျိုးထောင်မှု လုပ်ငန်းအနေ
နှင့်သော်လည်းကောင်း မိမိတို့၏ ဘုန်းတန်ခိုး အာနုဘော်ကို ပြဆိုလို
သောကြောင့်သော်လည်းကောင်း ထိုကဲ့သို့ ကြီးကျယ်ခမ်းနားစွာ
ကျင်းပခြင်း ဖြစ်သည်။

တောင်တွင်းကြီးမင်းသမီး နားထွင်း၊ ဆံထုံးထုံး၊ ဒက်ဆင်၊
တဘက်ဝတ်မင်္ဂလာအခါတော်ပုံ

ဧယတု ။ ။ တောင်တွင်းကြီးမင်းသမီး၊ နားတော်ထွင်း၊
ဆံထုံးထုံး၊ ဒက်ဆင်၊ တဘက်ဝတ်မင်္ဂလာဆောင်ကော်ဇူမည့်
ကောင်းမြတ်သောအခါတော်။

သက္ကရာဇ် ၁၁၄၅ ခု ဒုတိယဝါဆိုလဆန်း ၁၂ ရက်နေ့
ညဉ့် ၁ ချက်တီးကျော် ၁ နာရီ ၂ ပဒ် ၁ ဝိဇာနာ ပြန်ပြည့် ခရာ
ပြည့်လျှင် အရှေ့သို့ မျက်နှာပြု၍ တနင်္လာသမီး၊ ဗုဒ္ဓဟူးသမီးတို့ကို
မ/စခြံရံစေ၍ နားထွင်း၊ ဆံထုံးထုံး တဘက်ဝတ်စေရာသည်
ပရိတ်တော်ပန်း၊ ကံ့ကော်၊ မုရား၊ သပြေညွန့်ဆောင်ရာသည်
၄င်းအခါတော်နှင့် နားထွင်း၊ ဆံထုံးထုံး၊ ဒက်ဆင်ပြီးလျှင် ညဉ့် ၁

ချက်တီးကျော် ၂ နာရီ ၂ ပါး ၃၄ မိဇာ ၂ ပြန် ခရာပြည့်လျှင် စုလျားရစ်ပတ် လက်ထပ်ထိမ်းမြားရာသည်။ (အကျယ်ကို စာရေးတော်ကြီး ဦးရာကျော်၏ မြန်မာမဟာမင်္ဂလာမင်းခမ်းတော် စာအုပ်တွင် ကြည့်ရှုနိုင်သည်။)

မြန်မာတို့၏တန်ဖိုးထားမှုစနစ်

၂၈။ မြန်မာလူမျိုးတို့၏ ဘဝတစ်သက်တာသည် ကျက်သရေ မင်္ဂလာဟူသော စကားရပ်ဖြင့် ထုံမွှေးသင်းပြန့် နေ၍ မြန်မာ့လူ့ဘောင် ဘဝသည် ကျက်သရေမင်္ဂလာ လမ်းခင်းသော ဘဝဖြစ်ပါသည်။ မြန်မာတို့သည် ဖော်ပြပါ အတိုင်း လောကီမင်္ဂလာ ၁၂ ခန်းသတ်မှတ်ထားရာ မင်းစိုးရာဇာတို့ကလည်း မင်းစိုးရာဇာအလျောက် ကြွယ်ဝချမ်းသာသူများ ဂုဏ်ဒြပ်ကြီးမားသူတို့ကလည်း သူတို့၏ ကြီးမားသော ရာထူးဂုဏ်ထူးဒြပ်များအလျောက်ကျင်းပကြ၍ လောကီမင်္ဂလာအခမ်းအနားများကို ကျင်းပကြသည်။ အများပြည်သူတို့ကလည်း မိမိတို့အတိုင်းအတာနှင့် မိမိတို့ပြုလုပ်ကျင်းပကြစမြဲဖြစ်သည့် မင်္ဂလာဆိုသော အရာရှိကြောင်း ဘုရားမပွင့်မီကပင် ကမ္ဘာလောကအတွင်း၌ ကောလဟလရှိ၏။ ဘုရားမပွင့်မီ ကာလက ရေပြည့်အိုးသည် မင်္ဂလာတစ်ပါးဟူ၍လည်းကောင်း၊ ငါးနှစ်ကောင်သည် မင်္ဂလာတစ်ပါးဟုလည်းကောင်း၊ ခရသင်းသည်မင်္ဂလာဟုလည်းကောင်း ထင်မှတ်၍ မင်္ဂလာအခမ်းအနားများတွင် ရေပြည့်အိုး၊ ငါးနှစ်ကောင်၊ ခရသင်းစသည်တို့ကို အသုံးပြုခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် တကောင်းမြို့ကြီးအား ဘုရားပွင့်တော်မမူမီကပင် တည်ရှိသော မြို့ဖြစ်ကြောင်းပြသသည့်အနေဖြင့် တကောင်းမြို့ မုခ်ဦးကြီးကို ပြုလုပ်ရာတွင် ခရသင်း၊ ငါးနှစ်ကောင်၊ ရေပြည့်အိုး၊ သီရိဝိဇ္ဇာတို့ကို အမှတ်အသားအဖြစ်ဖော်ပြထားရှိခဲ့သည်။ နောင်မြတ်စွာဘုရား ပွင့်တော်မူပြီးသောအခါတွင်မှ အခါတစ်ပါး၌

မထင်ရှားသောနတ်သားက မင်္ဂလာတရားအကြောင်းကို ဘုရားရှင်ထံလျှောက်ထားကြသော အခါတွင်မှ ၃၈ ဖြာသော မင်္ဂလာတရားကို မြတ်ဗုဒ္ဓကဟောကြား တော်မူပါသည်။ လောကီမင်္ဂလာ အခမ်းအနားများသည် မြန်မာတို့၏ လူနေမှုဘဝ မြန်မာတို့၏တန်ဖိုးထားမှု Value System ပေါ်ပေါက်လာခြင်းဖြစ်သည်။ မင်္ဂလာ ၁၂ ခန်းဆိုသည်မှာ မြန်မာတို့၏ လူငယ်ဘဝကို မင်္ဂလာတို့ဖြင့် အကြိမ်ကြိမ် အထပ်ထပ် ထုံမွှေးခြင်း၊ လူငယ်ဘဝကို မင်္ဂလာတရားဖြင့် လိမ်းကြံပေးထားခြင်း၊ လူကိုမင်္ဂလာရှိစေသော အလုပ်များပင်ဖြစ်၏။ မင်္ဂလာနှင့် မကင်းမကွာ လူ့ဘဝကို တည်ဆောက်မှုဖြစ်သည်။

မြန်မာတို့သည်

- အောင်မြင်မှုများကို တန်ဖိုးထားသည်။
- ရိုးသား၍ စာရိတ္တမြင့်မားမှုကို တန်ဖိုးထားကြသည်။
- အေးချမ်းခြင်း၊ ငြိမ်းချမ်းခြင်းကို တန်ဖိုးထားကြသည်။
- တမလွန်ဘဝတွင် သာလွန်ကောင်းမွန်သောဘဝ ရရှိမည်။ ထိုမှတစ်ဆင့် နိဗ္ဗာန်တိုင်တက်လှမ်းနိုင်ရေးကို တန်ဖိုးထားကြသည်။
- အလှူရေစက်လက်နှင့်မကွာ ပေးကမ်းလှူဒါန်းခြင်းကိုလည်း တန်ဖိုးထားကြသည်။

၂၉။ မြန်မာတို့၏ လောကီမင်္ဂလာ ၁၂ ပါးသည် မြန်မာတို့သည် မြန်မာတို့တန်ဖိုးထားသော စနစ် Vaule System နှင့် ဆက်စပ်နေသည်။ လောကီမင်္ဂလာ ၁၂ ပါးသည် မြန်မာတို့၏ လူငယ်ဘဝကြံပျိုးထောင်မှုစနစ်ပင်ဖြစ်၍ အရေးကြီးသည်။ မင်္ဂလာ ၁၂ ခန်းကို မိမိတို့၏ သားသမီးလူငယ်များကို တတ်နိုင်သမျှ မင်္ဂလာမင်းကျင်းပေးမှုများပြုရန်လိုအပ်ပါသည်။ လောကီမင်္ဂလာ ၁၂ ခန်းသည် တကောင်း

ဟန်လင်း၊ ဗိဿနိုး၊ သရေခေတ္တရာ၊ ပုဂံ၊ ပင်းယ၊ အင်းဝ၊ ကုန်းဘောင် စသော မြန်မာတို့၏လူနေမှုဘဝအတွင်းမှ ပေါက်ဖွားလာခြင်း ဖြစ်သည်။ သို့သော် လောကီမင်္ဂလာအခမ်းအနားများတွင် ပိုမို ကြီးကျယ်သော အစွဲအလမ်းများဖြင့် ပြုလုပ်ခြင်းကြောင့် အချို့သော မင်္ဂလာအခမ်းအနားများတွင် ပကာသန ချဲ့ထွင်မှုများ၊ ဟိန္ဒူအယူအဆ အတွေးအခေါ်များ ယဇ်ပူဇော်ခြင်းအစရှိသည် ကိစ္စများကို မင်းပဒေသရာဇ်တို့ပြုလုပ်တတ်ကြသည်။ ထိုကဲ့သို့ လုပ်ဆောင်မှုများ သည် မင်္ဂလာအခမ်းအနားပြုလုပ်သည်မှာ မင်္ဂလာမမည်ဘဲ အမင်္ဂလာ အဖြစ်သို့ ရောက်ရှိကြရသည်။ လောကီမင်္ဂလာအခမ်းအနားများ စနစ်တကျဖြင့် ရည်ရွယ်ချက် မှန်ကန်စွာ ကျင်းပနိုင်ရေးအတွက် လောကီမင်္ဂလာအခမ်းအနား ကျင်းပရေးအစီအစဉ် လမ်းညွှန်စာအုပ်များ လိုအပ်ပါသည်။ မင်္ဂလာ အခမ်းအနား ၁၂ ဖြာကို တစ်ခုချင်းစီအနေနှင့် မည်သို့သော ရည်ရွယ်ချက်များထားရှိ ကျင်းပသည်ကို မင်္ဂလာမှု ပြုသူတို့ရှင်းလင်း လွယ်ကူစွာ သိရှိထားရန် လိုအပ်သည်။

နိဂုံး

၂၉။ မြန်မာမှုလောကီမင်္ဂလာ ၁၂ ခန်းကို တင်ပြအပ်ပါသည်။ မင်္ဂလာမှုပြုခြင်းသည် ကောင်းမြတ်သောအရာဖြစ်၍ မြန်မာတို့ လူနေမှုဘဝ၊ မြန်မာတို့တန်ဖိုးထားမှုစနစ်မှ ပေါက်ဖွားသောအရာများ ဖြစ်ပါသည်။ မင်္ဂလာ ၁၂ ခန်းသည် မြန်မာတို့၏လူငယ် ဘဝပျိုးထောင်မှုစနစ်ပင် ဖြစ်ပါသည်။ ဘဝကို တန်ဖိုးထားတတ်အောင် သတ္တိရှိအောင်၊ အပြုအမူ၊ အပြောအဆို၊ အနေအထိုင်၊ အသွားအလာတို့ ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့အောင် သင်ကြားမှု၊ ပြုစုမှုကိစ္စရပ်များလည်း အကျုံးဝင်ပါသည်။ မြန်မာ့လူ့ဘောင် အဖွဲ့အစည်း၏ အခြေခံဖြစ်သော မိသားစုဘဝတည်ဆောက်ရေး၏ အဦးအဖျားကိစ္စဖြစ်သော လက်ထပ်

ထိမ်းမြားမှုပြုခြင်းကို မင်္ဂလာတစ်ရပ် ပြုလုပ်ကျင်းပခြင်းသည် မိသားစု အပေါ်တန်ဖိုးထားမှုလည်း ဖြစ်ပါသည်။
၃၀။ သို့ပါ၍ မြန်မာ့လူနေမှုဘဝနှင့် ဆက်စပ်တည်ရှိနေပြီး မြန်မာလူငယ်ဘဝပြုစုပျိုးထောင်ရေးစနစ်လည်း ဖြစ်သော မြန်မာတို့၏ လောကီမင်္ဂလာ(၁၂)ခန်းကို မြန်မာမိသားစုတိုင်းက ဘဝတည်ငြိမ် အေးချမ်းဖို့၊ သာယာစိုပြေဖို့မှည့် ကြွယ်ဝပြည့်စုံဖို့အထိ ဦးတည်ချက် ထားသောလောကီမင်္ဂလာ ၁၂ ပါးကို လူ့ဘဝတန်ဖိုးထားမှုနှင့် ယှဉ်တွဲ တင်ပြအပ်ပါသည်။

ချစ်စံဝင်း

ချစ်စံဝင်း

နောက်ဆက်တွဲ (က)

ဂဗ္ဗဝါသမင်္ဂလာပြုနည်း

ပဋိသန္ဓေ တည်နေကိန်းအောင်းသည်မှ မီးရှူးသန်စင်၊ မဖွားမြင်သေးမီအတွင်း ပဋိသန္ဓေသား၏ ကြီးပွားရာကြီးပွားကြောင်းကို ရည်စူး၍ ဂုရုတ် တစ်ကြိမ်၊ တစ်လ တစ်ကြိမ် အစရှိသည်ဖြင့် အကြိမ်ကြိမ် အဖန်ဖန် ပြုလုပ်အပ်သော မင်္ဂလာသည် "ဂဗ္ဗဝါသမင်္ဂလာ" မည်ပါသည်။

ထိုဂဗ္ဗဝါသမင်္ဂလာ၏ ဝိဂြိုဟ်ဝစနတ္ထမှာ

"ဂဗ္ဗဝ သာယ၊ အနုဂန္တာ ဝသိတဗ္ဗောတိ ဂဗ္ဗဝါသော။

ယံ မင်္ဂလံ၊ အကြင်မင်္ဂလာသည်။ ဂဗ္ဗဝသာယ၊ ကိုယ်ဝန်၏အလိုသို့။ အနုဂန္တာ၊ အစဉ်လိုက်၍။ ဝသိတဗ္ဗော၊ ကျင့်သုံးနေထိုင်အပ်၏။ ဣတိတဿာ၊ ထိုသို့ကိုယ်ဝန်၏ အလိုသို့လိုက်၍ ကျင့်သုံးနေထိုင်အပ်သော သတ္တိကြောင့်။ တံ မင်္ဂလံ၊ ထို မင်္ဂလာသည်။ ဂဗ္ဗဝါသော၊ ဂဗ္ဗဝါသ မည်၏။

ဂဗ္ဗဝါသော စသော မင်္ဂလာစာတိ ဂဗ္ဗဝါသမင်္ဂလာ (ကမ္မဓာရည်းသမာသ်တွဲ)။

ဂဗ္ဗဝါသော စ၊ ကိုယ်ဝန်၏ အလိုသို့လိုက်၍ ကျင့်သုံးနေထိုင် အပ်သည်လည်း ဟောတိ ဖြစ်၏။ သော ထိုကိုယ်ဝန်၏ အလိုသို့ လိုက်၍ ကျင့်သုံး နေထိုင်အပ်၏ ဟူသည် မင်္ဂလာစ မင်္ဂလာသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ တဿာ၊ ထိုသို့ နှစ်ပါးသော သတ္တိကြောင့်။ ဂဗ္ဗဝါသ မင်္ဂလာ၊ ဂဗ္ဗဝါသ မင်္ဂလာ မည်၏။

လူ့ဘဝတန်ဖိုးထားမှုစရိုက်

ထိုအပြင် တစ်နည်း ဝိဂြိုဟ်မှာ ... "ဂဗ္ဗဝါသတိ" ဂဗ္ဗဝါသော။ ယော၊ အကြင်သားသမီးသည်။ ဂဗ္ဗေ၊ ဝမ်းကြောတိုက်၍ ဝသတိ၊ ကိန်းအောင်းသောအားဖြင့် နေတတ်၏။ ဣတိ တဿာ၊ ထိုသို့ ဝမ်းကြောတိုက်၍ ကိန်းအောင်းသောအားဖြင့် နေတတ်သော သတ္တိကြောင့်။ သော၊ ထိုသားသမီးသည်။ ဂဗ္ဗဝသော၊ ဂဗ္ဗဝသည့်အခါ

ဂဗ္ဗဝသာယ ကရဏံမင်္ဂလံ ဂဗ္ဗဝါသမင်္ဂလံ။

ဂဗ္ဗဝသာယ၊ အမိ၏ ဝမ်းကြောတိုက်၍ ကိန်းအောင်းသော အားဖြင့် နေသော သူ၏ အကျိုးငှာ။ ကရဏံ၊ ပြုအပ်သော။ မင်္ဂလံ၊ မင်္ဂလာတည်း။ ဂဗ္ဗဝါသမင်္ဂလံ၊ အမိ၏ ဝမ်းကြောတိုက်၍ ကိန်းအောင်းသောအားဖြင့် နေသောသူ၏အကျိုးငှာ ပြုအပ်သော မင်္ဂလာသည် ဂဗ္ဗဝါသမင်္ဂလာ မည်၏။

ထို့ကြောင့် စကြာမင်းလောင်း သားကောင်းပဋိသန္ဓေကို ဖွားကြောင်း ပကတိမသွေ အရှင်မိဖုရားကြီး၏ တစ်စေ့ မမှားရအောင် သတိထားကာ စောင့်ရှောက်ရဘိသကဲ့သို့ မကောင်းသည့် အရာဟူသမျှတို့သည် မြူမခ ဘေးမသန်းဘဲ အေးချမ်းကြီးပွား၍ ထီး တရာတစ်ပါး၏ ဧကရာဇ်အဖြစ်ကို မျှော်ပြီးလျှင် လေးဖော်သော သဋ္ဌေးကြီးနှင့် တပြေးညီစွာ ဤအခါသမ္ဘာထူးစေဖို့ ကမ္ဘာဦးက သမုတ်ခဲ့တာကြောင့် အဟုတ်မပျက်ရအောင် ဆက်ကာဆောင်လိုမိ အထက်ယခေါင် နတ်ဗြဟ္မာကစခဲ့သည့် ဂဗ္ဗဝါသမင်္ဂလာကို လွှဲကြော ဆင်ကာနွဲ့ပါသည်။ တမင်္ဂလာမလွဲ သားကောင်းရတနာကို ဖွားကြောင်းမကြာ ဘုန်းတန်းတက်လိုမို့ အနုဂုရုတနာကြွယ်ပြီး အသက်တစ်ရာနှစ်ဆယ်ရှည်စေသော်...။

(ဘိသိက်မင်္ဂလာကျမ်းမှ)

ချစ်စံဝင်း

နောက်ဆက်တွဲ (ခ)

ဝိဇာတမင်္ဂလာပြုနည်း

မီးရှူးသန့်စင်ဖွားမြင်သောအခါ ပြုလုပ်အပ်သော မင်္ဂလာသည် ဝိဇာတမင်္ဂလာ မည်ပါသည်။

ဝိဇာယနံ ဝိဇာတော (ဘာဝသာဓန)။ ဝိဇာယနံ၊ ဖွားမြင်ခြင်း။ ဝိဇာတော၊ ဖွားမြင်ခြင်း။

ဝိဂြိုဟ်ကား - ဝိဇာယနကာလေ ကာတဗ္ဗန္တိ ဝိဇာတ ကရဏံ။ ယံ မင်္ဂလံ၊ အကြင်မင်္ဂလာသည်။ ဝိဇာတကာလေ၊ ဖွားမြင်သောကာလ၌။ ကာတဗ္ဗံ၊ ပြုအပ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုသို့ ဖွားမြင်သောအခါ၌ ပြုအပ်သော သတ္တိကြောင့်။ တံ မင်္ဂလံ၊ ထိုမင်္ဂလာသည်။ ဝိဇာတ ကရဏံ၊ ဝိဇာတကရဏ မည်၏။

ဝိဇာတကရဏဉ္စ တံ မင်္ဂလာစာတိ ဝိဇာတကရဏမင်္ဂလာ၊ (ကမ္မဓာရည်း သမာသံတွဲ)။

ဝိဇာတကရဏဉ္စ၊ ဖွားမြင်သောအခါ၌ ပြုအပ်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တံ၊ ထိုဖွားမြင်သောအခါ၌ ပြုလုပ်သည်လည်း။ မင်္ဂလာစ မင်္ဂလာသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုသို့ နှစ်ပါးသော သတ္တိကြောင့်။ ဝိဇာတကရဏ မင်္ဂလာ၊ ဝိဇာတ ကရဏမင်္ဂလာ မည်၏။

အထိကရ အတိုးအပွား အသပြာ ကြွယ်စေဖို့ အမိ အာ အဘိုးအဘွား ဉာတကာ အနွယ်တို့နှင့်တကွ သတိုးမြဲရတနာ တစ်သွယ်ကို ကိုးလမှာလွယ် ဆယ်လမှာ မွေးလို့မို့ ဆယ်ဝတရားကို သတိယှဉ်ကာဖြင့် မိခင်မာတာ ဆယ်သိန်းဆုပေါက်သလို

လူ့ဘဝတန်ဖိုးထားမှုစရိုက်

တကယ်ဝမ်းမြောက်မှုအတွက် ဥဒည်စွန်းကံ ဖျောင်ကျွန်းသို့ နေအထွတ်တွင် ရေမျက်နှာပြင် အထိကရ ကြာအလားကဲ့သို့ အမိအဘနှစ်ဖွားအကြားမှ ဘွားကနဲပေါ်လာပြီး စကြာမင်း ပတ္တမြားသားကောင်းရတနာ ဖွားမြင်ပါသည်။ ကြည်သာဝမ်းမြောက် ခုန်ပေါက်သာယာ ရှင်ကာကကာ ကြည်နူးစွာဖြင့် နှစ်ဖွားမိဘ ယုယချောမြူ သည်းအူရှင်အိ ဝှမ်းဆီထံသို့ အမိသားကောင်း ချမ်းသာကြောင်းဖြင့် ကြီးပွားကြောင်း နေသမ္ဘာတိုးတက် တန်ခိုး ထွက်လျက် အသက်ရာကျော်ရှည်ကြောင်း မျှော်၍ပြုသောအခါ မင်္ဂလာမူ ထင်စွာနာမ ဝိဇာတ ဟုခေါ်ကြသည်သာ ဖွားသောအခါ၌ ပြုရာကရဏ ဝိဇာတ မင်္ဂလာဆင်မြန်းပါသည် ရှင်လန်းစွာ ရောဂါကင်း၍ ဘောဂမယွင်းသမ္ပတ္တိနှင့် ပြည့်လို့မို့ ဘယ်နတ္ထိ၊ ဂမုန်းယုန်းအမျိုးကလေးမှာ ဘုန်းတန်းတိုး၍ မပျက် တစ်ကမ္ဘာချော်ပြီး အသက်ရာကျော်ရှည်စေသော် ...

(ဘိသိက်မင်္ဂလာကျမ်းမှ)

နောက်ဆက်တွဲ (၈)

သီရောဒကမင်္ဂလာပြုနည်း

မီးရှူးသန့်စင် ဖွားမြင်ပြီး၍ မကြာမီအတွင်း တရော်ကင်ပွန်းတို့ဖြင့် ဦးခေါင်းဆေးလျော်၍ ကင်ပွန်းတပ်ခြင်းသည် သီရောဒကမင်္ဂလာမည်ပါသည်။

ဝိဂြိုဟ်ကား - သီရဩဒကေန ဓောဝနကာဒလ ကာတဗ္ဗန္တိ သီရောဒကံ။ ယံမင်္ဂလံ၊ အကြင်မင်္ဂလာ သည်။ သီရဿ၊ ဦးခေါင်းကို။ ဩဒကေန၊ ရေစင်ဖြင့်၊ ဓောဝနကာလေ၊ ဆေးလျော်သော ကာလ၌။ ကာတဗ္ဗံ၊ ပြုအပ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုသို့၊ ဦးခေါင်းကို ဆေးလျော်သောကာလ၌ ပြုအပ်သောသတ္တိကြောင့်။ တံ မင်္ဂလာ၊ ထိုမင်္ဂလာသည်။ သီရောဒကံ၊ သီရောဒက မည်၏။

သီရောဒကဉ္စ တံ မင်္ဂလာစာတိ သီရောဒက မင်္ဂလာ (ကမ္မာဓာရည်းသမာသံတွဲ)။

သီရောဒကဉ္စ၊ ဦးခေါင်းဆေးလျော်သော ကာလ၌ ပြုအပ်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တံ၊ ထို ဦးခေါင်းဆေးလျော်သော ကာလ၌ ပြုအပ်၏ ဟူသည်။ မင်္ဂလာစ၊ မင်္ဂလာသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုသို့ နှစ်ပါးသော သတ္တိကြောင့်။ သီရောဒကမင်္ဂလာ၊ သီရောဒက မင်္ဂလာ မည်၏။

ချစ်လှစွာသော သားသမီးဖွားမြင်ပြီး၍ မကြာမီ မဟာနဒီ ဂင်္ဂါရေနှင့် တင့်စွာမသွေ တရော်ကင်ပွန်းတို့ဖြင့် အဖျော်အဖြေနှင့်သွန်းကာ ခေါင်းဆေးလိုမို့ တမုဟုတ်အကြောင်းမရွေး ကင်ပွန်းတပ်သည်ကို ယခင် အညွှန်းဇာတီနှင့်အညီ ဟောကာပြရလျှင်

သီရောဒကမင်္ဂလာကို လျှင်မကြာ အောင်စေယျတုဖြင့် သဘင်ခံကာ နောင် အရှည်ရှလို့မို့ သောင်ငွေခရ ရှစ်မြဟွာသွန်းသည့်ပြင် တောင်စမ္မူလကျာကျွန်းတွင် တက်လာထွန်းသည့် နေဝန်းစန္ဒာတို့လို ခြွေရွှေဝန်းရံကာ တိုးဖွဲ့မပေါက်နိုင်တဲ့အောင် ၉၆ ပါးရောဂါဝေဒနာ၊ ကံကြမ္မာ ၃၂၊ ဘေးအပြစ် ၂၅၊ ၁၆ ပါးသော ဥပုဒ္ဒဝေါ၊ ဆယ်ပါးသောဒဏ်၊ ရှစ်တန်သော အပြစ်၊ ငါးရစ်သော ရန်၊ သုံးတန်သောကပ်၊ လေးရပ်သော ဝိပုတ္တိ စရှိများစွာ မကောင်းသော အနိဋ္ဌာတို့သည် ပိန်းကြာဖက်ဖျား ရေမနားသကဲ့သို့ လျှောသွားပပျောက်ပါစေသတည်း။

[ဤနေရာ၌ တရော်ကင်ပွန်းရေတွင် ရတနာခုနစ်ပါးထည့်၍ သူငယ်၏ဦးခေါင်းကို ဆေးရမည်။]

ဤယခု ကောင်းမြတ်လှသည့် နေ့ရက်အခါတွင် သမ္ဘာဂုဏ်ဟိတ် လျှမ်းလျှမ်းဖိတ်မျှ ဣဒ္ဓိအထွေထွေ ဂုဏ်အသရေတို့သည် လိုလေသည်မရှိရ အလုံးစုံပြည့်ဝ၍ နေ့ညသုံးစွဲ မင်္ဂလာတိုးတက်တန်ခိုးထွက်၍ အသက်ရာကျော် ရှည်စေသော်။

(ဘိသိက်မင်္ဂလာကျမ်းမှ)

ကင်ပွန်းတပ်မင်္ဂလာ ပွဲသိမ်းဆုပေး

ယခုဘဝပြုသမျှ သုခမင်္ဂလာ အခါကောင်းပေးအကြောင်းရွေး
ခေါင်းဆေးသည့်အရာကို ထင်စွာယခု မင်္ဂလာပြုရန်ဖို့လျှင် မကြာသမူ
အဖျော်အဖြေနှင့် သွန်းလို့မို့ တရော်ကင်ပွန်း အထပ်ထပ် အဆွေခင်ပွန်း
မပြတ်ရအောင် ကင်ပွန်းတပ်သည့် မင်္ဂလာကို ယခင်အညွှန်းဇာတ်
အလာ ဆင်ယင်ကာတစ်သက်ပွားစေဖို့ မင်္ဂလာဆယ့်နှစ်ပါးတွင်
အထက်စကားအလာ အနှစ်အသားနှင့်တကွ ရှစ်ပါးသော မင်္ဂလာကို
လျင်မကြာ တစ်ပါတည်းပြီးတဲ့အောင် ငါ တစ်နည်းရှိသည့်
အနေဟောရလျှင် “ဝိ-သီ-ကေ-ဒေါနှင့်တကွ နာ-ဒု-အ-ဘူ”
တို့ကို သဒ္ဒာသမူအတူ အကြံကောင်းထွက်လို့မို့ ကံကောင်းမပျက်ခင်
ကံသစ်ဆက်မိလေအောင် ဉာဏ်ဓမ္မစက် ကုသလာဓမ္မာကို
ပြုသမျှမကွာ တစ်ထုံတစ်နည်းနှင့် ဘုန်းကြီး၍ အသက်ရှည်ပြီး
ကျက်သရေ ဘောဂဗလနှင့် ပြည့်လို့မို့ ရောဂါဘယမရှိ
တွက်ခါကာရှင်းရလျှင်-

- (၁) စကြာမင်း ပတ္တမြားသားကောင်းရတနာကို
ဖွားကြောင်းမကြာ ပေါ်ပေါက် ထွန်းကားတော်မူ
သဖြင့် မျှော်ထောက်၍ အညွှန်းစကားနှင့်အညီ
ဟောကာပြုရလျှင်-
- (၂) သီရောဒက မင်္ဂလာဆိုတာလျှင် မကြာ အောင်
ဇေယျတုဖြင့် ခဏ္ဍင်ခံကာ နောင်အရှည်ရွှေလို့မို့
သောင်ငွေခရ ရှစ်မြဲပွာ သွန်းပြီးလျှင် တောင်စမျှ
လက်ယာကျွန်းတွင် တက်လာသည့် နေဝန်းစန္ဒာတို့လို
မြွေရွှေဝန်းရံကာ အခြေအမြစ်နှင့် ပြုပြီး၍-

- (၃) ကေသစ္ဆေဒန မင်္ဂလာဆိုတာ ရန်အမြစ်တံဆိပ်
မကပ်ရအောင် ဆံပင်ကိုရိတ်ဖြတ်ပြီး စိတ်ဓာတ်က
ကြည်နူးစရာတို့ကို ရည်စူးကာ ပြောကာပြုရလျှင်-
- (၄) ဒေါလာကရုဏဆိုတာကတော့ တစ်သက်အစဉ်
မကွာတဲ့အောင် ပုခက်တင်မင်္ဂလာကို မပျက်
ဆင်ကာ ယခင်အကျိုးတရားကြောင့် ယာဉ်မျိုးငါးပါး
ရတော်မူသော ထုံးနလုံး၌ ဆင်ခြင်၍-
- (၅) သွင်မပြင် မသွေစိတ်ရှိ တည်ပေသည့် နေမိတ္တိဓာ
အမည် နာမကရုဏကို သဘာဝကျကျ တင်ဆက်
ကာဖြင့် မင်္ဂလာဒါနအမှုကို လာသမျှပြုကာ အလို
အတိုင်းပြီးလို့မို့ ဆိုတိုင်းပြီးတဲ့ မုက္ခူအာဏာရ
တဲ့အောင်-
- (၆) ဒုဿဂဟဏ မင်္ဂလာဆိုတာ ပုတ္တဒါနိဿ
အစဉ်အလာကို မပျက်ပန်ပတ္တနာ၍ ဘမယာ
ပလ္လင်မှန်းပြီး ဘယက်တန်ဆာ ဒွာဒယာတို့ကို
ဆင်မြန်းလိုက် ရွှင်လန်းသည့် ဂါရမထိဩဿ
နှင့်တကွ-
- (၇) အာဟာရ ပရိဘောဂ မင်္ဂလာကို ဝိသောနေတင်ထာ
ယခု အဟုတ် မကြာတဲ့အောင် အနုရဒွာဓဇာ
ဘဂဝါတရားနည်းအတိုင်း အာဟာရပြီး၍ အဆင်း
အဖူး အညွှန်ကလေးကို ထမင်းဦးခွံသော မင်္ဂလာ
ဆင်ယင်ကာ ပြီးပါပြီ-
- (၈) ပြင်ဆင်စရာ တစ်နည်း အလှူဒါနတို့တွင်
လူသာမက ရှင်ပါ မကျန်ရအောင် ဘုရားထုထ
မင်္ဂလာဆိုတာ မြေပြင်ပထဗျာကို ငြိတင်ကာ

နင်းရသောအကျိုးကြောင့် ရေမြေကြွင်း အစိုးရပြီး အမျိုးသမထနည်း သကျသာကီဝင်တာမို့ ကနက် အရပ် မြန်မာပြည်တစ်ခွင်မှာ တာရှည်ထင်စွာ အစဉ်အလာ မပျက်ရဲအောင် မင်္ဂလာဆယ့်နှစ်ရပ်တွင် ရှစ်ရပ်ကို ဤကင် ပွန်း တပ်မင်္ဂလာ၌ သုံးထိုက် သည့်ကြောင့် ဘုန်းမကို၌ သတိုးမြရတနာတသွယ်ကို ကိုးလမှာလွယ် ဆယ်လမှာဖွားလို့မို့ ဆယ်ဝတရား သမ္မဇဉ်အလာကို ရန်အမျှင် ဘယာ တိုးဖွဲ့မပေါက်နိုင် တဲ့အောင် ၉၆ ဝေဒနာ၊ ကံကြမ္မာ-၃၂၊ ဘေးအပြစ်-၂၅၊ ၁၆-ပါးသော ဥပဒ္ဒဝေါ၊ ဆယ်ပါးသောဒဏ်၊ ရှစ်တန်သောအပြစ်၊ ငါးရစ်သောရန်၊ သုံးတန်သော ကပ်၊ လေးရပ်သော ဝိပုတ္တိစရှိများစွာ မကောင်းသော အနိဋ္ဌာတို့နှင့်တကွ အဟိတ်မာတြာ တူစာပေစာ သူငယ်နာ မှကွရ အဖုကျဗဟုံး ကိုယ်လုံးကျောပူ အပြင် စူထွက် ကျောက် ဝက်သက် နှင့် တစ်ချက် ကြက်ညှာ မှင်စာတစ္ဆေ စုန်းကဝေကစ၍ တစ်ချက် အတက်အလှန်၊ လန်ဖျပ်ငိုကြွေး ကိုယ်သွေးမပျက် မနှောင့်ယှက်အောင် ကာကွယ်ဆောင်၍ တောင်စဉ် လျှိုနည်း ဂြိုဟ်စီးဒသာ ကြမ္မာနိမိတ္တ မူလအန္တရာ ကောဇာအာယု မိတ္တူဥပဒ် စန်းပြတ်လွန်းပြတ် သက်ခပ်ရှားမီး ဂြိုဟ်စီးနှိပ်စက် စန်းလက်မကောင်း သံဒေါင်းနင်းနှိပ် ပြန်ပိကဏ္ဍ ပါပဒီသာ ဇာတာ နှမ်းညှိုး မကောင်းကျိုးအပေါင်း ကံဟောင်းနိမိတ် ဂြိုဟ်အိပ်စန်းကျ ပါပသက်သုဉ်း နှလုံးမချမ်းဘေး

ဘျမ်းမဲပါဒ် မရပ်မတည် မကြည်မသာ ဗျာပါ သောက ဟူသမျှတို့သည် မြူမခ ဘေးမသန်းဘဲ အေးချမ်းစွာ ယခင်အညွန့် ဇာတ်အလာကို ရှုပြီး ဤယခု ကင် ပွန်းတပ်သော မင်္ဂလာကို ပြုပါသည် ရှင်ဗာကူရောဂါကင်းသကဲ့သို့ ဘောဂမယွင်း သဌေးကြီးတစ်သွယ် မနေေးအပြီး တကယ် ဘုန်းတန်ခိုးတက်၍မို့ မဆုံးတဲ့ အကျိုးဆက် မပျက် ကမ္ဘာမျှော်ပြီး အသက်တစ်ရာ နှစ်ဆယ်ကျော် ရှည်စေသော်....။

(ဘိသိက်မင်္ဂလာကျမ်းမှ)

နောက်ဆက်တွဲ (ဃ)

ကေသစ္ဆေဒနမင်္ဂလာပြုနည်း

ဝမ်းတွင်းဆံကို ပထမစ၍ ပယ်သောအခါ၍ ပြုလုပ်အပ်သော မင်္ဂလာသည်လည်းကောင်း၊ ရှင်သာမဏေပြုရာတွင် ဆံချသောအခါ၌ ပြုလုပ်အပ်သော မင်္ဂလာသည် လည်းကောင်း ကေသစ္ဆေဒနမင်္ဂလာ မည်ပါသည်။

ဝိဂြိုဟ်ကား-ကေသံ ဆေဒိယတီတိ ကေသစ္ဆေဒနံ။ ယံ မင်္ဂလံ၊ အကြင်မင်္ဂလာသည်။ ကေသံ၊ ဆံပင်ကို ဆေဒိယတီဖြတ် အပ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ဆံပင်ကို ဖြတ်အပ်သော သတ္တိကြောင့်။ တံကမ္ပံ၊ ထိုအမှုသည်။ ကေသစ္ဆေဒနံ၊ ကေသစ္ဆေဒန မည်၏။

တစ်နည်းဝိဂြိုဟ်-ကေသစ္ဆေဒန ကာလေ ကာတဗ္ဗန္တိ၊ ကေသစ္ဆေဒနကရဏံ၊ ယံ မင်္ဂလံ၊ အကြင်မင်္ဂလာ သည်။ ကေသစ္ဆေဒနကာလေ၊ ဆံပင်ကို ရိတ်ဖြတ်သောကာလ၌။ ကာတဗ္ဗံ၊ ပြုအပ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ ဆံပင်ကို ရိတ်သောကာလ၌ ပြုအပ်သော သတ္တိကြောင့်။ တံမင်္ဂလံ၊ ထိုမင်္ဂလာသည်။ ကေသစ္ဆေဒန ကရဏံ၊ ကေသစ္ဆေဒန ကရဏ မည်၏။

ကေသစ္ဆေဒနန္တ တံမင်္ဂလာစာတိ၊ ကေသစ္ဆေဒန မင်္ဂလာ (ကမ္မဓာရည်းသမာသံတွဲ)။ ကေသစ္ဆေဒနန္တ၊ ဆံပင်ကို ရိတ်ဖြတ် သောကာလ၌ ပြုအပ်သည်လည်း၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တံ၊ ထိုဆံပင်ကို ရိတ်ဖြတ်သော ကာလ၌ ပြုအပ်၏ဟူသည်။ မင်္ဂလာစ၊ မင်္ဂလာသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့နှစ်ပါးသော သတ္တိကြောင့်။ ကေသစ္ဆေဒနမင်္ဂလာ၊ ကေသစ္ဆေဒန မင်္ဂလာမည်၏။

(မှတ်ချက် ။ သူငယ်၏ ဦးခေါင်း၌ ဆံပင်ကို ရိတ်ရမည်။)

ကျမ်းရင်းအမှန် လမ်းရှင်ပြန် ဝမ်းတွင်းဆံပယ်ရန်အကြောင်း မထားကောင်းဟု လမ်းကြောင်းထင်စွာ ကဝိန္ဒာတို့ ချိန်ခါကောင်းထေး အကြောင်းရွေး ခေါင်းဆေးမင်္ဂလာပြုပြီးခါ၌ မကြာဆံရိတ် အတိတ်ယတြာ သူငယ်နာ မှုက္ခရ၊ အဖုကျဗဟုး၊ ကိုယ်လုံးကျောပူ အပြင်စူထွက် ကျောက် ဝက်သက်နှင့် တစ်ချက်ကြက်ညှာ မှင်စာတစ္ဆေ စုန်းကဝေကစ၍ တစ်ချက် မနှောင့်ယှက်အောင် ကာကွယ်ဆောင်၍ တောင်စဉ်မာတြာ သူငယ်နာတို့ မကြာပြေးပုန်း အလွတ်ရုန်း၍ ပျက်ပြုန်းမသွေရန် လှေးတွေကို ဖွေဖွေစစ်စစ် အသရေဖြစ်အောင် ကေသစ္ဆေဒန မင်္ဂလာကို ထင်စွာယခု ပြုပါသည်။ ရှင်ဗာကူ ရောဂါကင်းသကဲ့သို့ ဘောဂမယွင်း သဋ္ဌေးကြီးသဖွယ် မနေးအပြီး တကယ် ဘုန်းတန်ခိုးတက်၍မို့ အဆုံးကျိုးဆက် မပျက်တစ်ကမ္ဘာမျှော်ပြီး အသက်ရာကျော်ရှည်စေသော် ...။

(ဘိသိက်မင်္ဂလာကျမ်းမှ)

ချစ်စံဝင်း

နောက်ဆက်တွဲ (c)

ဒေါဠာကရဏ မင်္ဂလာပြုနည်း

ဧယာဉ်ဆင်ကာ အစဉ်အလာဖြင့် ရွှင်စွာမပျက် ပုခက်တင်
သောအခါ ပြုလုပ်အပ်သော မင်္ဂလာသည် ဒေါဠာကရဏမင်္ဂလာ
မည်ပါသည်။

ဝိဂြိုဟ်ကား-ဒေါဠာ ကရိယာတိ ဒေါဠာကရဏံ။ ယံ မင်္ဂလာံ
အကြင် မင်္ဂလာသည်။ ဒေါဠာ၊ ပုခက်ဧယာဉ် တင်၍ကျူးလွှဲ
သဘင်ပွဲကို။ ကရိယာတိ၊ ပြုအပ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုသို့
ပုခက်ဧယာဉ်တင်၍ကျူးလွှဲ သဘင်ပွဲကို ပြုအပ်သော သတ္တိကြောင့်။
တံ မင်္ဂလာ၊ ထိုမင်္ဂလာသည်။ ဒေါဠာကရဏံ။ ဒေါဠာကရဏ မည်၏။

ဒေါဠာကရဏဉ္စ တံ မင်္ဂလာဇာတိ ဒေါဠာကရဏမင်္ဂလာ၊
(ကမ္မဓာရည်းသမာသံတွဲ)။ ဒေါဠာကရဏဉ္စ၊ ပုခက်တင် ဧယာဉ်
တင်ခြင်းအမှုကို ပြုအပ်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တံ၊ ထိုပုခက်
ဧယာဉ်တင်ခြင်း အမှုကို ပြုအပ်၏ဟူသည်။ မင်္ဂလာစ၊ မင်္ဂလာ
သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ နှစ်ပါးသော
သတ္တိကြောင့်။ ဒေါဠာကရဏမင်္ဂလာ၊ ဒေါဠာကရဏမင်္ဂလာ မည်၏။

(မှတ်ချက် ။ ဤနေရာ၌ သတို့သားငယ်တို့အား လှပစွာ
ပြင်ဆင်ထားသော ပုခက်ပေါ်သို့ တင်ရမည်။)

ဆံရိတ်ပြီးကာစ မင်္ဂလာသာဓု ကောင်းချီးပြုလျက် လူလူ
ဝမ်းသာ ဆင်ယင်ရာကား လျင်စွာမပျက် ပုခက်ဧယာဉ် တင်၍ကျူးလွှဲ
သဘင်ပွဲကို ဆင်နွဲ့အညီ ပြုအပ်သည်ကြောင့် လူရပ်ဌာနီ တစ်ထုံး
တစ်နည်းနှင့် ဘုန်းကြီး၍ အသက်ရှည်ပြီး မပျက်တစေစည်းစိမ်တိုးလို့မို့

လူ့ဘဝတန်ဖိုးထားမှုစရိုက်

ပြီးထိန်တန်ခိုးထက်နန်းပြေကဲ့သို့ သက်တန်းတွေ ပြီးကြွယ်မောက်
ပြီးလျှင် ၉၆ ဝေဒနာကင်းတဲ့အောင်ရှည်ကြာမယွင်း ထုတ်ဖွေနှည်
လိုက်တော့ ဥဇ္ဇေနီပြည် အမြန်တစ်ခဏ သစ်တသြဘာနှင့်
စန္ဒပဇ္ဇောတမင်း ယခင်အကျိုးတရားကြောင့် ယာဉ်မျိုးငါးပါးကို
ရတော်မူသလိုအလားပမာ အတူအကောင်းနိမိတ်အညွှန်းစာရွှေလို့မို့
၎င်းဘိသိက် သွန်းကာပြုလိုက်ပါတော့သည်။ အထွန်းဇာတာရှု၍
ပြောကာပြရလျှင် ဒေါဠာကရဏ မင်္ဂလာဆိုတာ စဉ်အလာရှေး
အကြောင်းမှီးပြီး ယခင်ကသဋ္ဌေးလောင်းကြီးတို့လို ရွေးပေါင်းပြီး
သောင်းကျော်တဲ့ အောင်အလောင်းတော် မဟာဗောဓိသတ်ကဲ့သို့
လောကီအရပ်ရပ် ရှေးထုံးအကျိုးဆက်ကြောင့် ဘုန်းတန်ခိုးတက်၍
မပျက်တစ်ကမ္ဘာမျှော်ပြီး အသက်ရာကျော်ရှည်စေသော်...။

(ဘိသိက်မင်္ဂလာကျမ်းမှ)

နောက်ဆက်တွဲ (၈)

ဆင်ဖြူရှင်မယ်ချောင်း
ရေးသူ-တွင်းသင်းတိုက်ဝန်မင်းကြီးမဟာစည်သူ

သပြေမင်္ဂလာ၊ ညွန့်လာဖြာသား၊ ရွှေညာမြရိပ်၊ မောကျွန်း
ထိပ်ထက်။ တံဆိပ်နှစ်မည်၊ ရွန်းရွန်းစည်သည်၊ မြန်ပြည်ဇေယျ၊
တည်ဌာန၌၊ ပရမရာဇိန်၊ ထိန်ထိန်လောင်မြူး၊ ဗောဓိဖူး၏၊ မြေဦး
တော်မြတ်၊ နာဂတ်ရည်ဆောင်၊ ရွှေတောင်ညာနန်း၊ မြန်းမည်အသင့်၊
ပြည်မင့်ကြေးမျှင်၊ တို့ထိပ်တင်ကို၊ ရာဇဝင်မှု၊ မင်းရတုဖြင့်၊ မင်းမှု
ခမ်းနား၊ စကားမင်းထိုက်၊ မင်းလိုက်ဖွယ်ရာ၊ ဤစာနန်းဘွဲ့၊ နန်းစဉ်
ချဲ့၍၊ တစ်ဆယ့်နှစ်ချီ၊ ဆက်ရာသီတွင်၊ နာရနီရောင်၊ ဝင်းဝင်းပြောင်
သည်၊ ဖန်ဆောင်ဘုံဆင့်၊ နေမင့်နွယ်မြစ်၊ သစ်သစ်ညွန့်လန်း၊
ကုန်းတန်းဖြိုးလူ၊ စည်သူကြောင်းဝန်၊ သစ်သစ်ညွန့်လန်း၊ ကုန်းတန်း
ဖြိုးလူ၊ လျှောက်ဆက်ညွန့်အံ့၊ မိုးစွန်မြင့်ခေါင် ဝေမှောင်မှောင်တည့်၊
တိမ်တောင် တိမ်ထဲ၊ မိုးပုလဲသို့၊ နန်းပွဲသဘင်၊ လှညာတင်သည်၊
ညင်ရွှင်တည့်ချိုလေး နာဘိသေး။ ။

(ခိုင်ညွန့်ခက်ဖြာ ချနည်းတည်း)
(ဘိသိက်မင်္ဂလာကျမ်းမှ)

မင်းရဲဒိဗ္ဗ ချောင်း
[ရေးသူ-အမတ်ပညာရှိ ရှင်သံခို]
(မင်းရဲဒိဗ္ဗချောင်းမှ ကောက်နုတ်ချက်)

တဖြိုးဖြိုးလျှင်၊ တန်ခိုးရောင်ခြည်၊ ထိန်ထိန်လည်မျှ
မည်သည်မစဲ၊ နေ့တိုင်းကဲသည်၊ မင်းရဲဒိဗ္ဗ၊ နရအခေါင်၊
ရွှေနားထောင်လော့၊ ရွှေတောင်စဉ်ဆက်၊ စံပျက်မတည့်၊
နန်းတက်မှနော၊ ဘေးလောင်းစေတို့၊ တကြောဇမ္ဗူ၊ သိမ်းယူအုပ်စိုး၊
ရှင်ဘိုးတော်စစ်၊ ဘုန်းသစ်ထွန်းတက်၊ ဆယ့်နှစ်ဆက်လျှင်၊
နတ်ဖက်တမျှ၊ ရှင်ဘမင်းဖျား၊ စံကြောင်းများကို၊ ကိုယ်ပွားထောင်မြန်၊
ဖန်ဆင်းလစ်၍၊ ရာနှစ်ရှည်ကျော်၊ ချီးကျူးသော်လည်း၊
ကျွန်တော် လုံးခြုံ၊ လျှောက်မကုန်ခဲ့၊ ပြောက်စုံပြုံးပြက်
“ပုခက်တင်မင်္ဂလာ”၊ တင်မည်ခါက၊ ဇေယျာတိထီ၊ ရာသီခန်းဝတ်၊
နက္ခတ်ဂြိုဟ်တန်း၊ လင်လည်းသန့်၏။ အောင်ပန်မင်္ဂလာ၊ ဒသာကြွင်း၊
နဝင်းကောင်းချီး၊ သံလွင်တီး၍၊ များကြီးမတ်ကျော်၊ ကတော်စိုးမင်း၊
ဖြည်းညှင်းမစ၊ ထိမ်းယပြမ်းပြမ်း၊ အခမ်းအနား၊
ခမ်းထားဆောင်ယောင်၊ ရွှေတောင်ပြတ်သန်း၊ ဘုန်းမွန်းထိုင်ထိုင်၊
ဇးတိုင်စံခံ၊ ကျံကျံကျူး ကျော်၊ စက်တော်ခေါ်ဟု၊ ရွှင်ပျော်သဘင်၊
ပုခက်တင်သည်၊ စံရွှင်တည့်မင်းရေး ပျံပျံမွှေး။

(ခိုင်ညွန့်ခက်ဖြာ ချနည်းတည်း)
(ဘိသိက်မင်္ဂလာကျမ်းမှ)

နောက်ဆက်တွဲ (၈)

အမရပူရ စတုတ္ထမြို့တည် နန်းတည်
မဟာဝိဇယရံသီစေတီတော် ဒါယကာမင်းတရားကြီး
သမီးတော်မြတ် ရတနာကို
ပုခက်တင်မင်္ဂလာပြု (လူးတား)

ရွှေနန်းမင်္ဂလာ၊ ရတနာမျက်ရှင်၊ ဧယာဉ်ပျော်ကြောင်း၊
သံပြောင်းချီချ၊ ညီလှလေး။ ရေမြေဝန်လှိုက်၊ ချွန်းချွန်းရိုက်မျှ၊
တိုက်စကြဝဠာ၊ ကောင်းကြီးညာ၍၊ သုနာပရာန်၊ ရန်မာန်မမှောင်၊
ပြည်ကုန်းဘောင်ကို၊ တည်ထောင်စိုးစံ၊ ဘုန်းမီးလျှံသည်၊ အသမ္ဘိန္ဒူ၊
ဘေးတော်သမူ၊ လောကထွတ်ထား၊ လောင်းဘုရားတည့်၊
သားတော်ဧကရာ၊ ပြည်ဇေယျာဝယ်၊ ရိပ်ကြာစိုးဆောင်၊
သည်ပနောင်ကား၊ မြရောင်သီတာ၊ ယဉ်ဧရာနှင့် စမ္မာပန်းလောင်၊
ဝန်းမျှောင်ယှက်ယံ၊ မင်းဝံသီတာ၊ ရတနာပူရ၊ မြို့ရွှေဝဉ္ဇ၊ နရတမ္ပတ်၊
ဘေးတော်လတ်လည်း၊ လျှံပတ်ပြောင်ပြောင်၊ မုနောဆောင်၍၊
လူ့ဘောင်အလွန်၊ အာဏာနှုန်း၏၊ စည်ဖွန် သာသနာ၊ ဆင့်ကာ
ကာသည်၊ နေသာကီဇွယ် ရင်းတည့်လေး-ပရမေညွန့်ဖူး ရွှေနားနူး။

(ခိုင်ညွန့်ခက်ဖြာချနှစ်ထပ်)

(ဘိသိက်မင်္ဂလာကျမ်းမှ)

နာမကရဏမင်္ဂလာ ပြုနည်း
အန္တတ္ထသညာခေါ်စရာဖြင့် လျှော်စွာအညီ
အမည်မှည့်အံ့သောငှာ ပြုလုပ်အပ်သော
မင်္ဂလာသည် နာမကရဏမင်္ဂလာမည်ပါသည်။

ဝိဂြိုဟ်ကား-အတ္တတိ နာမေတိတိ နာမံ။ နာမံ ကရိယတိ
ဧတေနာတိ နာမကရဏံ။ နာမဿ ကရဏံ နာမကရဏံ။

ယံနာမံ၊ အကြင်အမည်သည်။ ပရောသံ၊ သူတစ်ပါးတို့အား။
ဝါ၊ တစ်ပါးသော သူတို့အား။ နာမေတိ၊ ညွတ်စေတတ်၏။
ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့တစ်ပါးသော သူတို့အား ညွတ်စေတတ်သော
သတ္တိကြောင့်။ တံနာမံ၊ ထိုအမည်သည်။ နာမံ၊ နာမ မည်၏။ ဧတေန၊
ထိုမင်္ဂလာဖြင့်။ နာမံ၊ အမည်ကို။ ကရောတိ၊ ပြုတတ်၏။ ဧတေန၊
ထိုမင်္ဂလာဖြင့်။ နာမံ၊ အမည်ကို။ ကရောတိ၊ ပြုတတ်၏။ ဝါ၊
မှည့်တတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ အမည်ကို မှည့်ကြောင်းဖြစ်သော
သတ္တိကြောင့်။ တံမင်္ဂလံ၊ ထိုမင်္ဂလာသည်။ နာမကရဏံ၊ နာမကရဏ
မည်၏။ နာမဿ၊ အမည်ကို။ ကရဏံ၊ ပြုခြင်းတည်း။ နာမကရဏံ၊
အမည်ကိုပြုခြင်း။

၁။ အမည်ပညတ်တို့သည် အခိုက်အတန့်ကို စွဲ၍
ဖြစ်သော ရှင်ပြုသောအခါ၊ ကိုရင်ဝတ်သောအခါ တို့၌ ဖေးသောတွဲ၊
ဘုရင်မင်းမြတ်တို့ ချီးမြှင့်တော်မူသော ဘွဲ့အမည် အရည်တို့သည်
“အာဝတ္တိက” အမည် မည်၏။

၂။ အဆင်းသဏ္ဍာန် ပုံဟန်ကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော ဘွဲ့ဖြူ

မောင်နီ၊ မောင်ညို။ မောင်နက်စံသော အမည်တို့သည် “လိဂီက” အမည် မည်၏။

၃။ အကြောင်းမတက် သက်သက်အလိုအတိုင်း မှည့်အပ်သော နွဲ့နွဲ့သောင်းသောင်း ခေါ်တိုင်း ကောင်းအောင် အကြောင်းအား လျော်စွာ မှည့်သော အမည်သည် “အာဓိစ္စသမုပ္ပန္န” အမည် မည်၏။

၄။ အကြောင်းအထူး ဂုဏ်ကျေးဇူးကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော နေ့သင့်၊ နံသင့်၊ မိတ်ဂြိုဟ်ရန်ဂြိုဟ် နံကိုရွေး ချယ်၍ ဘေးသွယ်သွယ်တို့ မထိမကပ်ရအောင် မှည့်အပ်သော အမည်သည် “နေမိတ္တိက” အမည် မည်၏။

ထို့ကြောင့် အာဝတ္တိကအမည်၊ လိဂီကအမည်၊ အာဓိစ္စသမုပ္ပန္နအမည်တို့ကိုထား၍ ယခုအမည်ပေးအံ့ သော မင်္ဂလာမှာ ဣစ္ဆိတံ လိုတိုင်းပြီးတဲ့အောင် နေမိတ္တိကအမှန် ဗဟိုဂိုဏ်းကြီးတွင် ဆိုတိုင်းပြီးတဲ့ သြဇာအာဏာ တို့ဖြင့် လောကသံသရာနှစ်ဖြာ အမည် တက်ပြီး ကမ္ဘာအရှည်မပျက်ညီကာ ချိန်လိုက်တော့ ဝိသာခါ အနာတပိဏ်တို့လို ကမ္ဘာအကြိမ်တစ်ရာ မတည်ပျက်သော်လည်း အမည်မပျက်ဘဲ သီလ၏တန်ခိုးနှင့် တည်ရသည့်အကျိုး မဟပုလ ကြောင့် ကိုးနဝရတ်မက ဤကလေးကို အမည်ပေးရန် ပဏာမ တင်ဆင်ကာဖြင့် နာမကရဏမင်္ဂလာကို ဆင်ယင်ကာနွဲ့ပါမည်။ မည် တွင်သညာခေါ်စရာမှာ “မောင်ကျော်စွာ” ဟု ကမ္ဘာတွင်စေပျား၊ အသွင်ရွှေငွေ ပတ္တမြားဂမုန်းပန်း အမျိုးကလေးမှာ ဘုန်းတန်းတိုး၍ မပျက်တစ်ကမ္ဘာမျှော်ပြီး အသက်ရာကျော် ရှည်စေသော်။

(မှတ်ချက် ။ အမည်နေရာတွင် မိမိတို့ပေးသော အမည်ကို လည်း ပြောင်း၍ထည့်သွင်း ရွတ်ကြလေ)

(ဘိသိက်မင်္ဂလာကျမ်းမှ)

မှတ်ဆက်တွဲ (၁)

ဒုဿဂဟဏ မင်္ဂလာပြုနည်း

ပုဆိုးထဘီ အင်္ကျီတဘက် ဘယက်တန်ဆာ ဒွာဒယာတို့ကို စစွာမချွတ် ဝတ်ဆင်သောအခါ ပြုလုပ် အပ်သော မင်္ဂလာသည် ဒုဿဂဟဏ မင်္ဂလာ မည်ပါသည်။

ဝိဂြိုဟ်ကား-ဒုဿံ ဂဟာပေတဗ္ဗန္တိ ဒုဿဂဟဏံ။ ဒုဿ၊ ပုဆိုးထဘီ အင်္ကျီတဘက်ဘယက်တန်ဆာ ဒွာဒယာတို့ကို ။ ဂဟာပေတဗ္ဗ၊ ယူစေအပ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဒုဿဂဟဏ၊ ဒုဿဂဟဏ မည်၏။

ဒုဿဂဟဏဉ္စ တံ မင်္ဂလာစာတိ ဒုဿဂဟမင်္ဂလာ၊ (ကမ္မဇာရည်းသမာသံတွဲ)။ ဒုဿဂဟဏဉ္စ၊ ပုဆိုးထဘီ အင်္ကျီတဘက် ဘယက်တန်ဆာ ဒွာဒယာတို့ကို ပေးအပ်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တံ၊ ထိုဘယက်တန်ဆာ၊ ဒွာဒယာတို့ကို ပေးအပ်၏ ဟူသည်။ မင်္ဂလာစ၊ မင်္ဂလာသည်လည်း၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ နှစ်ပါးသော သတ္တိကြောင့် ။ ဒုဿဂဟဏ မင်္ဂလာ၊ ဒုဿဂဟဏမင်္ဂလာ မည်၏။

(မှတ်ချက် ။ ဤနေရာ၌ သူငယ်အား အဝတ်၊ သင်တိုင်း၊ အင်္ကျီ၊ ရွှေကြိုးဘယက်ခွက်တို့ကို ဆင်ဖြန်းပေးရမည်။

နာမကရဏမင်္ဂလာကို ဖင်ယင်ကာ အမည်ပေး၍ ပြီးပါပြီ။ ဓနုဗ္ဗယသဋ္ဌေးသမိ၊ ဝိသာခါ၊ မလ္လိကာမိဖုရား၊ ဗာရာဏသီဒေသမိ၊ သုသဒ္ဓါတို့သည် လူရပ်ရွာ အတိတ်ဘဝအခါက-မိတ်ဆွေတို့ တွေ့ ရွင်လန်းပြီး ရွှေသင်္ကန်း ကပ်လျှူရသောအကျိုးကြောင့် နတ်အယူတန်ခိုး

ထံကြံ့ဖွယ်လာသဖြင့် မဟလ္လတာ တန်ဆာကို တရံမက္ကာ ဝတ်ဆင်
 နေသကဲ့သို့ မချွတ်အထင်ကရ မင်းယောက်ျားတို့မှာ မယွင်း
 အဆောက်အထား နှင့်မှန်စွာ ဖွားပါသဖြင့် မင်းမြောက်တန်ဆာ ငါးပါး
 တို့ ရံခါမခြား ဆင်မြန်းကြပြီး၍ ရှင်ရဟန်းသာမဏေတို့ နည်းလို
 ဘေးဟူသောစိတ်နှင့် ရှုတတ်သည့် ဧဟိဘိက္ခုရဟန်းအဖြစ်၌
 ခွန်းလှစ်၍ ခေါ်တော်မူသည့်ဆုနှင့် ပြည့်စုံရသည့်အကြောင်း
 ကောင်းမြတ်သောစိတ်နှင့် အတိတ်ကိုယူပြီးလျှင် ရိပ်ဖြူတွင်
 ဥတ္တမပစာယနတို့ဖြင့် ဒုဿဂဟဏမင်္ဂလာကို လျင်မကြာမပျက်
 ဖန်ပတ္တနာ၍ ဘမရာပလ္လင်မှန်းပြီး ဘယက်တန်ဆာဒွာဒယာ တို့ကို
 တင်လှမ်းလျက် ဆင်မြန်းသည့်မင်္ဂလာကို ရွှင်လန်းစွာ ဆင်ယင်
 ပါသည်။ ယခင်အခါ ပေါပြည့်နေနှင့် ဇောတိက သဋ္ဌေးကြီးတို့လို
 ဘေးအသီးသီး ရန်အသွယ်သွယ်တို့သည် အန္တရာယ်ဝေးစွာကင်းပြီး
 အေးမြခြင်းသီတဂူကဲ့သို့ ကြည်ဖြူစွာ ဂမန်းပန်း အမျိုးကလေးများမှာ
 ဘုန်းတန်းတိုး၍ မပျက်တစ်ကမ္ဘာမျှော်ပြီး အသက်ရာကျော်
 ရှည်စေသော်။

(ဘိသိက်မင်္ဂလာကျမ်းမှ)

နောက်ဆက်တွဲ (၆)

အာဟာရပရိဘောဂ မင်္ဂလာပြုနည်း

အသက်တစ်ရာ တောင့်တမရှိ အလိုပြည့်၍ ပကတိမယွင်း
 အဆင်းဆန်းထူး ထမင်းဦးခွံသောအခါ ပြုလုပ်အပ်သော မင်္ဂလာသည်
 အာဟာရပရိဘောဂ မင်္ဂလာမည်ပါသည်။

ဝိဂြိုဟ်ကား - အာဟာရံ ပရိဘုဉ္ဇာပေတိတိ အာဟာရ
 ပရိဘောဂေါ။ ယံ မင်္ဂလံ၊ အကြင်မင်္ဂလာသည်။ အာဟာရံ၊
 အာဟာရကို (ဝါ) ထမင်းဦးကို။ ပရိဘုဉ္ဇာပေသိ၊ စားစေ၏။ (ဝါ)
 ခွံ့စေ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ ထမင်းဦးခွံ့ရသော သတ္တိကြောင့်။
 တံ မင်္ဂလံ၊ ထိုမင်္ဂလာသည်။ အာဟာရပရိဘောဂေါ၊ အာဟာရ
 ပရိဘောဂ မည်၏။

အာဟာရပရိဘောဂေါစသော မင်္ဂလာစာတိ အာဟာရပရိ
 ဘောဂေမင်္ဂလာ၊ (ကမ္မဓာရည်းသမာသံတွဲ)။ အာဟာရပရိဘောဂေါ၊
 ထမင်းဦးခွံ့အပ်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သော၊ ထို ထမင်းဦးခွံ့
 အပ်၏ ဟူသည်။ မင်္ဂလာစ၊ မင်္ဂလာသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။
 ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုသို့ နှစ်ပါးသော သတ္တိကြောင့်။ အာဟာရ
 ပရိဘောဂမင်္ဂလာ၊ အာဟာရပရိဘောဂမင်္ဂလာ မည်၏။

(မှတ်ချက် ။ ဤနေရာ၌ မိခင်က သူငယ်အား ထမင်းဦးဆို
 ဝါး၍ သုံးလှတ်ခွံ့စေရမည်။)

ဘယက်တန်ဆာ ဒွာဒယာကို ဆင်ယင်ကာ အဟုတ်ထုတ်
 ထုတ်၍ ဒုဿဂဟဏမင်္ဂလာဟု ထင်စွာယခု ပြုလုပ်ပြီးလာ
 ဆောင်ရွက်ရာကား မင်္ဂလာထမင်းခွံ့ခြင်းအစ အာဟာရ ပရိဘောဂ

ပြည့်အောင် တီထိဇေယျ အဋ္ဌမင်္ဂလာ ချိန်အခါ၌ စိန္တာကဝိ ဉာဏ်နှင့် ညို၍ ပဏ္ဍိဂုဏ်ရောင် ယခေါင်ကာလ ခါသမယက ဒါနအမှုပြုလုပ်ပြီး ကာ အနုရုဒ္ဓါမင်းသား သုံးပါးသော ညီနောင်တို့ ပြည်ဘောင်မှာ စိတ်ရှိ မကျန်ရအောင် ဣစ္ဆိ တံ အလိုအတိုင်း ပြီးတာမို့ နိမိတ်မရှိဆိုတဲ့ အသံကို ဘိတ်မသိတာ အမှန်မရှိမို့ကမှ ကောင်းတယ်လို့ ထည့်လောင်း ကာ နတ်အရသာ ဆက်ရသလို မြတ်အာဟာရအတွက် တစ်သက်အလို လိုပြီးလို့မို့ မဂ်ဖိုလ်ခရီး ယခုအဟုတ်မကြာတဲ့အောင် အနုရုဒ္ဓါပမာ ဘဂဝါ တရားနည်းအတိုင်း အာဟာရပြီး၍ အဆင်းအဖူး အညွန့် ကလေးကို ထမင်းဦးခွံသော မင်္ဂလာ ဆင်ယင်ကာ နှံပါသည်။ တင် ပတ္တနာအမြဲ ဂမုန်းပန်းမျိုးကလေးမှာ ဘုန်းတန်းတိုး၍ မပျက်တစ်ကမ္ဘာ မျှော်ပြီး အသက်ရာကျော် ရှည်စေသော်။

(ဘိသိက်မင်္ဂလာကျမ်းမှ)

မင်္ဂလာထမင်းခွံစာတမ်း

- ၁။ မင်္ဂလာကျက်သရေ။ လ နေတမျှ။ သတိုးလှတို့သည်။ ထွန်းပဖြိုးကြွယ်။ ကိုးဆယ့်ခြောက်ဖြာ။ ရောဂါအပေါင်း။ ဝေးရောင် သန့်ရှင်း။ ရန်မာန်ကင်းသော ပထမမင်္ဂလာထမင်း။
- ၂။ မညှိုးကျက်သရေ။ မြရွှေအလား။ တင့်ငြားတငေ။ သတိုးလှတို့မှာ။ ရွှင်ပျတင့်ဆုံး။ သုံးဆယ့်နှစ်ဖြာ။ ကံကြမ္မာတို့သည်။ ကိုယ်မှာမခ။ လွတ်ကြမယွင်း။ သန့်သန့်ရှင်းသော ဒုတိယမင်္ဂလာ ထမင်း။
- ၃။ ကြာရေအတူ။ ကြည်ဖြူတင့်တယ်။ သတိုးနွယ်တို့သည်။ ဇးဘွယ်အရေး။ ဘေးနှစ်ဆယ့်ငါး။ ဝေးရာ ယှားလျက်။ ကင်းငြားရှောင်ကွင်း။ သရေလင်းသော တတိယမင်္ဂလာထမင်း။
- ၄။ သကမဇူ။ နတ်ပန်းတူသို့။ မွေးကြူရနံ့။ ပျံပျံပြေပြေ။ သတိုးဆွေတို့သည်။ ဖြိုးဝေတေဇာ။ ရတနာ တွဲ့တွဲ့။ တဆယ့်ခြောက်ဖြာ။ ကင်းကွာဥပုဒ္ဓေါ။ ဝေးလျှောခဝင်း။ သွေကွာရှင်းသော စတုတ္ထမင်္ဂလာထမင်း။
- ၅။ ပုလဲအသွင်။ ဖြူစင်သန့်ရှင်း။ ဖြူဆွမ်းပေးရန်။ ဆယ်ပါးဒဏ်ကို။ ပယ်လှန်ကွာပ။ သတိုးလှတို့မှာ။ အမြဲကြည်ခြင်း။ ဂုဏ်ရောင်လင်းသော ပဉ္စမမင်္ဂလာထမင်း။
- ၆။ မြကျောက်အသွင်။ ကြည်လင်အဆော။ သဘောတူသို့။ ကင်းဘို့တဖြစ်။ ရပ်ပြစ်ရှစ်ပါး။ ဝေးငြားတစေ။ သတိုးဆွေတို့မှာ။ ကျက်သရေထိန်လင်း။ တောက်ပြောင် ဝင်းနိုင်သော ဆဋ္ဌမြေစံသော မင်္ဂလာထမင်း။

၇။ အသရေ အသရေ။ မြူတေသေတ္တာ။ အနှစ်စုသို့။ ကြည်မှု
ကြည်ရေး။ ငါးပါးဘေးနှင့်။ ကင်းဝေး ကပ်သုံး။ သတိုးဖုန်းတို့မှာ။
နှလုံးရွှင်ပျူ။ သီတလရေစင်။ ကဲ့အသွင်သို့။ သန့်စင်သန့်ရှင်း။ တိုး၍
လင်းနိုင်သော သတ္တမမင်္ဂလာထမင်း။

(မင်္ဂလာဆယ်ရပ်မှတ်ဖွယ်ကျမ်းမှ)

နောက်ဆက်တွဲ (၄)

ဘူများကရဏ မင်္ဂလာပြုနည်း

နှစ်ပါးအမိအဖတို့၏ အစီးအပွားအလိုငှာ ပတ္တမြားအသီး
ကဲ့သို့သော သားသမီးတို့တွင် ဖွားပြီး၍ မကြာမီပင် မဟာပထဝီမြေပြင်
ကို နှစ်ဖြာခြေတင်ကာ အတိုးအပွားအတိတ်နှင့် တကွ အစိုးရစေသော
နိမိတ်ကြောင့် သူငါဆင်ယင်ကြတာကို ဘူများကရဏမင်္ဂလာလို့ ခေါ်ဆို
ရပါတယ်။

ဝိဂြိုဟ်ကား-ဘူများ ဣဿရိယ ကာတဗ္ဗန္တိ ဘူများ ကရဏံ။
ဘူများ မြေနှင့်ရေကို။ ဣဿရိယ၊ အစိုးရစေခြင်းငှာ။ ကာတဗ္ဗံ၊
ပြုအပ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ မြေနှင့်ရေကို အစိုးရစေခြင်းငှာ
ပြုအပ်သော သတ္တိကြောင့်။ ဘူများကရဏံ၊ ဘူများကရဏံ မည်၏။

ဘူများ ဣဿရိယဉ္စ တံ မင်္ဂလာစာတိ ဘူများကရဏ မင်္ဂလာ
(ကမ္မဓာရည်းသမာသံတွဲ)။ ဘူများဣဿ ရိယဉ္စ၊ မြေနှင့်ရေကို အစိုးရ
စေခြင်းငှာ ပြုအပ်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တံ၊ ထိုမြေနှင့်
ရေကို အစိုးရစေခြင်းငှာ ပြုအပ်၏ဟူသည်။ မင်္ဂလာစ၊ မင်္ဂလာသည်
လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ နှစ်ပါးသော
သတ္တိကြောင့်။ ဘူများကရဏမင်္ဂလာ၊ ဘူများကရဏမင်္ဂလာ မည်၏။

(မှတ်ချက် ။ ဤနေရာ၌ ပန်းကန်ပြားသုံးချပ်တွင် တစ်ချပ်ကား
သဲ၊ တစ်ချပ်ကား စပါး၊ တစ်ချပ်ကား ဆန်တို့ကို အပြည့်ထည့်၍
စီကာစဉ်ကာ ထားရမည်။ သူငယ်၏ခြေနှစ်ဖက်ကို ဝထစ
သဲပန်းကန်ကစ၍ စပါးဆန်တို့ကို အစဉ်အလိုက် နင်းစေရမည်။)

မိဘနှစ်ပါး ရင်ဝယ်ဖွား၍ ပတ္တမြားအတူ မြေနှင့်ရေဖြင့်
သားဟူသော မေတ္တာဓာတ်နှင့် အပြစ်ဘယာ မထင်ရအောင်

ချစ်ခံအထပ်ထပ် အသုံးတစ်နည်းဖြင့် ဘုန်းကြီး၍ အသက်ရှည်ပြီး
 ပျောက်တစေ လောကီဘဝတွင် ဇောတိက အသွင်ရတနာ ရွှေငွေပေါ
 လို့မို့ ဝေဒနာအထွေထွေ သဘောလျှောက် စင်တဲ့အောင် ဩဇာတွင်
 အာဏာတက်ပြီး ရာဇအဆက်ဆက် ရေမြေကို အစိုးရသလို
 အသရေတိုးကာ တန်ခိုးကြွယ်စေဖို့ မညှိုးငယ်စရာ အလှူဒါနတို့တွင်
 လူသာမက ရှင်ပါမကျန်ရအောင် ဘူများကရဏမင်္ဂလာဆိုတာ
 မြေပြင်ပထဗျာကို ခြေတင်ကာ နင်းလိုက်ပါသည်။ မယွင်းတသိုက်
 ရွှေငွေရတနာမိုးတို့ဖြင့် စွေဖြိုးကာ အတိတ်အကြောင်းကိုရှုပြီး
 ရေမြေအစိုးရစေသော နိမိတ်ကောင်းကို ပြုပါသည်။ ယခု မင်္ဂလာ
 တည်သည့် ဂမန်းပန်း အမျိုးကလေးမှာ ဘုန်းတန်းတိုး၍ မပျက်
 တစ်ကမ္ဘာမျှော်ပြီး အသက်ရာကျော် ရှည်စေသော်...။

(မှတ်ချက် ။ တူရိယာမပါလျှင် ဤတွင်ဖြတ်၊ တူရိယာပါလျှင်
 ဆိုင်းဆင့်ဆက်။)

ဆိုင်းဆင့်။ ။ ပုတ္တဒါရဿ သင်္ဂဟော ကျမ်းဂန်အရ
 မှန်ကန်စွာ ပြရမှာဖြင့် “ပုတ္တနံ ဒါရေတီတိ ပုတ္တဒါရဿ သင်္ဂဟော”
 ရှင်စောမိန်ချက် မင်္ဂလာကျမ်းအထွက်နှင့် လမ်းမပျက် သားသမီးရတနာ
 တို့ကို အစီးအပွားအဖြာဖြာ အသပြာ ရွှေငွေအပေါင်းနှင့်တကွ မာစေ
 ကြောင်း ဘုန်းတန်ခိုးတက်၍မို့ မဆုံးအကျိုးဆက် သက်တမ်းတစ်ရာ
 ကျော်တိုင်အောင် မပျက်တမ်း အခါတော် မြိုင်မြိုင်နှင့် ပြိုင်ဆိုင်ကာ
 မေတ္တာပွားလို့မို့ ရှစ်ဖြာသော တရားမင်္ဂလာတို့ကို အများ မယှဉ်သာ
 အောင် ယခင်အညွှန်း ဇာတ်မဟာကဲ့သို့ ကင်ပွန်းတပ်သော မင်္ဂလာ
 သီရောဒကဝယ် ဤလောကနယ် ကျက်သရေ အရောင်အဆင်းတို့မှာ
 မပျက်အခြေပြောင်ပြောင် တက်နေအရောင်လင်းသကဲ့သို့ မယွင်းယခု
 ယန်ပတ္တနာ အခေါင်ညွှန်းလို့မို့ အလှူအဖြာဖြာ အရောင်တွေထွန်းပြီး

ပါဝါတန်ခိုးကြွယ်ခဲ့တဲ့ မြန်ရတနာမှာ အမှောင်မစွန်းတဲ့ မဟာမျိုး
 မဟာနွယ်တို့ကို ကဲ ... ဆရာ ဆရာများက စံရာတောင်ကျွန်းဆိုတဲ့
 သာနှိုးပျော်ဖွယ်ကြိုးကြီးဖွဲ့တော်မူများ...။

(ဘိသိက်မင်္ဂလာကျမ်းမှ)

ချစ်စံဝင်း

နောက်ဆက်တွဲ (၃)

အလှူတော် မင်္ဂလာဩဘာစာ

စင်ဝန်းရွှေပီ။ ဒိုင်ဖူးစီသား။ ရာသီဟေမ၊ ကုန်မာသ၏။
 ပြည့်ထဝန်းစက်။ ကျော်သုံးရက်ဝယ်။ အနဂ္ဂ ရတနာ၊ များထားကာလျှင်၊
 ဓမ္မာသောက၊ သဒိသဖြင့်၊ သီလမယွင်း၊ ကောင်းသတင်းနှင့်၊
 သောင်းတွင်ကြေညာ၊ မြေမြန်မာဝယ်၊ နေဇာညွှန်ခိုင်၊ “ဦးသာဆိုင်”
 နှင့်၊ တူပြိုင်အပြီး၊ ပန်ဆုမှီးသား၊ ဇနီးကြင်ဖော်၊ ဝဲချီးကျော်သည်၊
 မဟော်သက်လျာ၊ အမရာသို့၊ နှစ်ဖြာမြင်မြိုင်၊ “ဒေါ်ငွေလှိုင်” တို့၊
 ရွက်ပြိုင်ဖွင့်ကာ၊ ပြည်ခေမာသို့၊ နာဝါမဂ္ဂင်၊ ထွက်လိုချင်၍၊ မျက်ရှင်
 ပတ္တမြား၊ ရင်ငယ်ဖွဲ့သိညွှန်၊ သားဆံ့ကိစ္စတွင်၊ “မောင်မောင်တင်” နှင့်၊
 သောင်ခွင် ရည်ညွှန်း “မောင်မောင်ထွန်း” တို့၊ အောင်ခွန်းညွှန်ကြား၊
 ၁၇ ပါးကို၊ ဘုရားဒါယနံ၊ သွတ်သွင်းနှံလျက်၊ မမ့်ခြံပြု၊ ဒုလ္လဘကို၊
 ကြုံရခဲဘိ၊ ခါကောင်းမိ၍၊ ဇိနမြတ်စွာ၊ သာသနာလည်း၊
 ရောင်ဝါတင့်ရွန်း၊ ထိန်ထိန်ထွန်းသည်။ ထောင်ဝန်းနေလ တင့်ထူးသော်။

ဆင်မြန်းဒေဝီ မဟေသီသို့ ။ ။ ရွှေညီဝန်းပတ်၊
 ဘုံကြီးပြတ်သည်၊ မိုးနတ်သွင်နှိုင်း၊ လှကသိုဏ်းတို့၊ ဝန်းဝိုင်းရံကာ၊
 ခြိမ့်ခြိမ့်ငြာလျက်၊ ဗြဟ္မာအောင်ခွန်း၊ အောင်သံညွှန်းသို့၊ ကွန်ရွန်း
 သစ်လွင်၊ အောင်စစ်ဆင်သည်၊ “သစ်ဆင်” ဂါမဟီ၊ ဇမ္ဗူဒီဝယ်၊
 စုံညီမင်းပေါင်း၊ သိမ့်သိမ့်ညောင်းမျှ၊ သောင်းသောင်း လျှံလှ၊ စံမမျှ
 တည့်၊ ကဏ္ဍဝိဇ္ဇာနာ၊ ပွဲမဟာကား၊ မာလာတော်ဝင်၊ ဂေါ်သဇင်တု၊
 အင်ဂမုံးခိုင်၊ ပင်လုံးကြိုင်မျှ၊ လှိုင်လှိုင်ပွင့်ကြ၊ ထိုမာသ၏။ ဇုဏှပုဏ္ဏမီ၊
 သုံးရက်ညီတွင်၊ နာရဏီအပ်၊ စိန်ဖူးတပ်၍၊ ဒြပ်ဂုဏ်လင်း၊

လူဘဝတန်ဖိုးထားမှုစရိုက်

အောင်နဝင်းဖြင့်၊ နားထွင်းမင်္ဂလာ၊ ကောင်းကြီး ငြာလျက်၊
 ဩဘာတင့်ထွန်း၊ အောင်စည်ရွမ်းသည်။ အောင်ခွန်းဇေယျ
 ရင့်ကျူးသော်။

ရွှင်လန်းရွှေညီ နန်းကေသီတို့။ စိန်ရတီဆင့်၊ သီဂီမင့်ထက်၊
 ကောင်းကင်နန်းတွေ၊ ယုန်စန်းငွေငယ်၊ ကုဋေကြယ်ပျံ၊ ရွှေဝန်းရံသို့၊
 နှိုင်းစံညီတူ၊ ဤအလှူတွင်၊ ဝဇီရာစိန်အပ်သွားဖြင့်၊ နားသမင်္ဂလာ၊
 သဘင်ခါကား၊ သညာယဉ်ကျေး၊ “ခင်ခင်အေး” နှင့် “ခင်ထွေး”
 မည်တွင်၊ “မြင့်မြင့်ခင်” တို့၊ သဘင်ပွဲကြီး၊ အောင်ပြီးစီး၍
 ဘုန်းကြီးသက်ရှည်၊ ကောင်းမျိုးစည်လျက်၊ ကောင်းတည်စုရာ၊
 ကောင်းစေငှာလျှင်၊ လင်္ကာရွန်းနု၊ နန်းရတုဖြင့်၊ ဆန်းမူယဉ်ယဉ်၊
 ကြည်ပွဲဆင်လျက်၊ ဧရွှင်ညှင်းချို၊ တြင်းဆိုပြီး၊ ယင်းထိုဩဘာ၊
 မင်္ဂလာနှင့်၊ ဇေယျာ အောင်ခွန်းအောင်သံမွန်းသည်။ ပြောင်ရွန်းတေ
 ပွင့်ဖူးသော်။

(ဘိသိက်မင်္ဂလာကုန်းစု)

ချစ်စံဝင်း

နောက်ဆက်တွဲ (ပ)

ထိမ်းမြားမင်္ဂလာပွဲတွင် ဖတ်ကြားသော
ဩဘာစာ-ဧကပိုဒ်ရတု
(၁၃၀၄ခုနှစ် တပို့တွဲလဆုတ် ၁၃ရက်)
ရေးသားသူ ဆရာဣန္ဒဝဇီရ

ရှေးထုံးမသွေ ပြုမြဲပေသည့် ရက္ခေခမ္မာ မိဖတာဟု ကမ္ဘာမဆွ
မြဟောစ၍ ကာလမနှောင်း အချိန်ငြောင်းသော် မိဟောင်းဖခင်
သည်းချာရင်နှစ် ဖြစ်တုံလစ်၍ ပွင့်သစ်စကြာ ပဒုမ္မာလို ကြုံတာ
ဝမ်းမြောက် ကြိုပင်ကောက်တွင် ထွန်းတောက်သမ္မာ စိုင်းခေါင်းရွာ၌
သဒ္ဓါကြည်ရွှင် ဧကပိုဒ်ရှင်ဟု မြော်မြင်ဆုကို ဦးဖူးညိုနှင့် ကုသိုလ်
ဆက်ခံ ဒေါသက်နံတို့ မျက်ပျံပတ္တမြား ရင်ဝယ်ဖွားသည်
သာဓုတိုးစိန် မောင်ကျော်ရှိန်ကို ဂုဏ်သိန်မချို့ ဤသည့်မြို့တွင်
မြေပိုင်ရှင်ဟု ဂုဏ် အင်တလီ စုံအညီဖြင့် ကုန်သည် အလုပ်စွမ်းအန်
ထုတ်၍ မယုတ်သီလာ ဘာဝနာကို မက္ကာပြုလို ဦးဘိုးအိုနှင့် ကုသိုလ်
ဆင့်ဆင့် ဒေါဒေါတင့်တို့ နှစ်ပွင့်သက်စု မပျက်ပြု၍ မျက်ရှုမငြီး
သမီးရတနာ အလိမ္မာဂုဏ် လှမျိုးစုံ၍ ထုံးပုံညိုကာ ဝိသာခါလို
ပညာပြည့်ညီ ခင်အေးကြည်တို့ နှစ်လီ နှစ်ပါး တင်မြောက်စား၍
စုလျားမသွေ နှစ်ပြား ရွှေဝယ် ဂူဟောစွဲဟပ် ဆက်ခါစပ်သို့ မပြတ်
ကြည်ဖြူ ဒီဇမ္ပူတွင် မတူခမ်းနွားအောင်လျား၌ နှစ်ပါးမောင်နှံ
ဘိသိက်ခံသော် အောင်ဆုရွတ်ဖတ် ဤရက်မြတ်၌ မပြတ်စဉ်လာ
ဘုံသီဟာတွင် လွမ်းခြုံသဒ္ဓါ ရစိပတ်ကာဖြင့် မေတ္တာချစ်ပန်း
တူဆင်မြန်း၍ ရွှင်လန်းမပျက် အသက်ရာကျော် ရှည်ကြောင်းမျှော်သား

လူ့ဘဝတန်ဖိုးထားမှုစရိုက်

မဟော်အမရာ ကဲ့ပမာသို့ ပညာကြွယ်မျှ ရှိပေကြလျက် ဓနပြည့်ဖြိုး
လိုလိုတိုး၍ ရွှေမိုးပေါက္ခရ အက္ကနိဋ္ဌမှ သွန်းချရွာစေ ဒီပါမြေလည်း
ခြွေရေခပင်း တေဇာလင်းလီမို့ အောင်ခြင်း နိစ္စံ ဆုလေးတန်ကို
ဧကန်ဧက ရကြီးရလျက် ဇေယျဇေယျာ ဘိသိက်ဖြာသည်
အောင်ပါစေသော် အောင်စေသော်...။

မှတ်ချက် ။ ဤဧကပိုဒ်ရတုကို နည်းမီ၍ မျိုးတူဆင်ကွဲ
တစ်ပုဒ်သတ်သတ်ရေးလိုက ရေးနိုင်ကြသည်။ သို့မဟုတ်
ဤရတုကိုပင် အဆင်ပြေအောင် အမည်များကို လွှဲပြောင်း ထည့်သွင်း
ပြီးလျှင် ရေးသား၍လည်း ဖတ်ကြားနိုင်ကြသည်။

(ဘိသိက်မင်္ဂလာတူးခဲ)

အဋ္ဌမအကြိမ် - ၁၉၉၂ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ
စာတည်း - ဒေါ်ခင်အေးကြည်

၇။ မြန်မာ့ယဉ်ကျေးမှုသမိုင်း
သိပ္ပံစိုးရင်
စံပယ်ဦးစာပေပြန့်ချိရေး
အမှတ် (၁၄၈/၁၅၀)၊ ၃၃-လမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့။
ပထမအကြိမ် - ၁၉၇၄ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ

၈။ ရခိုင်မင်းသမီးချင်း
အမတ်ကြီးအုမင်းညို
ဟံသာဝတီပုံနှိပ်တိုက်
၁၃၂၇ ခုနှစ် (သာသနာ ၂၅၀၉) ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ

၉။ သခင်ထွေးချင်း
ရှင်သူရဲ ဆို
ဟံသာဝတီပုံနှိပ်တိုက်
ပထမအကြိမ် - ၁၉၂၈ ခုနှစ်
တတိယအကြိမ် - ၁၃၂၇ (သာသနာ ၂၅၀၉) ၁၉၆၅
ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ

၁၀။ မြန်မာ့အိမ်သူ မြန်မာ့မူ
ဦးအေးချို မဟာဝိဇ္ဇာ
၁၉၉၀ ပြည့်နှစ် စာပေဗိမာန်စာမူဆု
သူတပဒေသာ (ဝိဇ္ဇာ) ဒုတိယဆု
စာပေဗိမာန်ထုတ်ပြည်သူ့လက်စွဲစာစဉ်
ပထမအကြိမ် - ၁၉၉၃ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာ

၁၁။ မင်းတရားရွှေထီးနှင့်ဘုရင့်နောင်
စိန်လွင်လေးဝိဇ္ဇာ(ဂုဏ်ထူး) ဒီဂျေ
ခေတ်မီစာပေတိုက်
ပထမအကြိမ် - ၁၉၆၈ ခုနှစ်၊ ဇွန်

၁၂။ ပေါရာဏကထာ အဘိဓာန်
တင့်ဆွေ
သဟာယ စာပေရိပ်သာ
အမှတ်(၈)စီရံ၊ ဗိုလ်ချုပ်ဈေး
ပထမအကြိမ် - ၁၉၅၄ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ
ဒုတိယအကြိမ် - ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ

၁၃။ သုတေသန သရုပ်ပြအဘိဓာန်
အရှင်ဩဘာသာ ဘိဝံသမထရ်မြတ်
ဖျာပုံတိုက်သစ်၊ သရက်တောကျောင်းတိုက်၊ ရန်ကုန်မြို့။
သုဓမ္မဝတီစာပုံနှိပ်တိုက်
တိုက်နံပါတ် ၅၃၊ စစ်ကဲမောင်ခိုင်လမ်း၊ ရန်ကုန်
ဒုတိယအကြိမ် - ၁၃၇၇ ခုနှစ်၊ တော်သလင်းလ

၁၄။ စေတီယကထာမည်သောရာဇဝင်ချုပ်
အရိယဝံသ၊ အာဒိစ္စရံသီ
မုံရွေးဇေတဝန်ဆရာတော်ဘုရားကြီး
သီတဂူကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်သုတေသနနှင့် ကျမ်းပြုဌာနက
စီစဉ်ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသည်
၂၀၀၃ ခုနှစ်